

Lillian Bech

Fra: lillian.christensen@3f.dk på vegne af jll@3f.dk

Sendt: 11. januar 2010 15:22

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Emne: Elafgiftsloven

3F har modtaget ovennævnte forslag til ændring af elafgiftsloven.

Vi finder, at forslaget kan medvirke til at fremme alternative energiformer, og at det samtidig kan medvirke til, at Danmark kan leve op, til de aftaler vi har indgået om at fremme alternative energiformer.

Vi finder desuden, at lovforslaget kan medvirke til at sætte gang i noget beskæftigelse i forbindelse med, at det nu bliver mere rentabelt at installere solceller.

Vi skal derfor meddele at vi støtter forslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Lund-Larsen
Miljø- og arbejdsmiljøkonsulent

Fagpolitisk center for arbejdsliv
Kampmannsgade 4
DK 1790 København V

Tlf. +45 88 92 10 12
Fax: +45 88 92 10 16
Mobil: +45 21 45 74 32

e-mail: jll@3f.dk
Web: www.3f.dk

P Tænk på miljøet før du printer

Afgift 2009-231-0026

Akt nr

AB SØPASSAGEN
SØPASSAGEN 18, ST, TV
2100 KØBENHAVN Ø
41440456
MAK@EURO.WHO.INT

Skatteministeriet

25.01.2010

Høringsbidrag vedr.: *Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love.*

I januar 2008 vedtog beboerne i AB Søpassagen, at de ville være Danmarks først CO₂ neutrale andelsboligforening inden COP mødet i København i december 2009. Den status er nu blevet opnået, gennem et handlingsplan der gik ud på at høste de "lavt hængende frugter", såsom at udskifte glødepærer og tætte yerdøre mm., og en kommunikations-kampagne til at ændre beboernes vaner til mere miljørigtige vaner. Disse tiltag har reduceret andelsboligforeningens CO₂-udledning med 10%, mens de resterende 90% neutraliseres ved et årlige køb af CO₂ kvoter.

Den første handlingsplan har fået en blandet modtagelse. Blandt politikerne er planen rost for at være et strålende eksempel på, hvordan man kan tage ansvar for egen miljøpåvirkning og gøre en forskel. I 2008 hædrede daværende beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen AB Søpassagen som Årets Ildsjæl med motivationen, at foreningen er et inspirerende eksempel på, hvordan borgere konkret kan tage ansvar og bidrage til kampen mod klimaforandringer. Ligeledes blev foreningens formand udnævnt til Connie Hedegaards Klimapanel for Ildsjæle.

Planen blev dog også kritiseret på grund af dens store afhængighed af CO₂ kvoter. Ingeniører og arkitekter har været hurtige til at påpege, at en langt mere ambitiøs energi renovering af bygningen er mulig. Kynikere har anklagede AB Søpassagen for at gøre brug af symbolpolitik og glansbilledelogik.

AB Søpassagen har taget kritikken til sig og udarbejdet en ny handlingsplan. Målet med den nye handlingsplan er at skabe et enestående eksempel på energirenovering af en ældre københavnsk ejendom. Blandt andet indeholder planen følgende energitiltag, som er berørt af lovforslaget: solceller på cirka 240 m²; ni tagvindmøller på 5 meters højde og ni tagvindmøller på 1,5 meters højde.

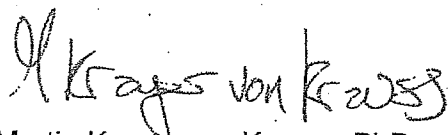
Til sammen vil disse tiltage gøre at vi kan nedsætte vores CO₂ udslip med lidt over en tredjedel. En 11 % husleje-forhøjelse er blevet indført til at finansiere projektet og Københavns Kommune har bevilget et tilskud på kr. 1.5 mio som medfinansiering.

Desværre er vi nu blevet gjort opmærksomme på, at de nuværende regler på området udelukker at der kan etableres vindkonvertere og solceller i samme projekt på samme adresse og med samme ejer. For at vores projekt vil kunne gennemføres, er det derfor en forudsætning at en ny ordning gennemføres, således at vedvarende energikilder opfattes som en enhed, hvor enkeltelementer ikke udelukker hinanden.

Efterhånden som den planlagte solcelleanlæg ligger på 30 kW, er det også vigtigt for Søpassagen at lovforslaget rummer anlæg der er betydelige større end de anlæg på 1 kW der danner udgangspunktet for den nugældende ordning og det nye lovforslag.

Endvidere er det en forudsætning for vores projekt at husstandsbegrebet i lovforslaget er udvidet til en hel andelsboligforening, og at selve målertypen skal være en to-vejs måler (løber begge veje) der ved simpelt fradrag af producerede kWh på årsbasis opgør den mængde kWh som netto er importeret fra nettet og herfor betales den aktuelle pris.

Der Søpassagen har som eksplicit mål at bane vejen for andre projekter som vores, håber vi at de ovenstående betragtninger vil kunne indarbejdes i det nye lovforslag, således at andre boligforeninger ikke møder de samme forhindringer som vi nu gør.

Martin Krayer von Krauss, PhD
Formand, AB Søpassagen

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

pafgft@skm.dk

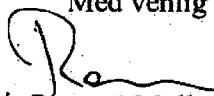
DATO: 27. januar 2010
J.NR.: 04-015302-10-0037
REF: rmm-hfe

Høring over forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Ved e-mail af 6. januar 2010 har Skatteministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har ingen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

Lillian Bech

Fra: Carsten Johansen [cj@ah-el.dk]

Sendt: 24. januar 2010 15:55

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Emne: Nettoafregning.

Som leverandør og installatør af solcelleanlæg bl.a. til private forbrugere samt institutioner kan jeg se, at nettoafregningsprincippet for solcellestrøm, samt enkeltheden i administrationen af ordningen, har en meget stor betydning for investeringen i et solcelleanlæg.

Dette marked vil fuldstændig forsvinde og de, der har fået installeret et anlæg i forbindelse med forårets tilskud til energiforbedringer, vil føle sig fuldstændig taget ved næsen.

Jeg kan forestille mig, at folk vil opfinde alle mulige ineffektive løsninger med batterier og buffertanke, for at udnytte den energi de producerer;

ikke mindst for at undgå det bureaukrati, der vil være omkring afregningen.

Jeg må derfor på det kraftigste opfordre til, at dette forslag bliver genovervejet.

Med venlig hilsen

@rsten Johansen

El-installatør/ingeniør

AH-EL A/S

Brombærvænget 1

2650 Hvidovre

cj@ah-el.dk 20 99 30 42

www.ah-el.dk 36 78 15 25

Lillian Bech

Fra: Karsten Egsgaard Jakobsen [KEJA@cowi.dk]

Sendt: 25. januar 2010 09:38

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Jeg er blevet opmærksom på, at man ønsker at vedtage ændring af bekendtgørelse 732, hvor man vil ændre nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning. Dette vil bremse udbredelsen af private solcelleanlæg. Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, sådan at solceller også har en fremtid i Danmark.

Med venlig hilsen
Karsten E. Jakobsen
El-ing. M. IDA

Lillian Bech

Fra: SET - Tonny Stordal Johansen [tsj@strandbyeltechnik.dk]

Sendt: 23. januar 2010 16:39

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dffipe@ft.dk

Emne: Nettoafregning

Jeg er blevet opmærksom på, at man ønsker at vedtage ændring af bekendtgørelse 732, hvor man vil ændre nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning. Dette vil være katastrofalt for udbredelse af danske solcelleanlæg. Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, sådan at solceller også har en fremtid i Danmark.

Med venlig hilsen
Tonny Stordal Johansen

Strandby El-teknik A/S
Munkevej 10-12
9970 Strandby

Tlf.....: 98481900
Fax...: 98481902
mob...: 27100708

SET | Entreprise
SET | El & service
SET | Kommunikation
SET | Sikring
SET | Køl & Klima
SET | Detail

www.strandbyeltechnik.dk

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter

Sendt: 26. januar 2010 14:54

Til: Lillian Bech

Emne: VS: Nettoafregningsordningen i Danmark, Afgifter

Fra: Maria Svendsen [mailto:msv@cenergia.dk]

Sendt: 26. januar 2010 14:36

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@fr.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Emne: Nettoafregningsordningen i Danmark, Afgifter

Til Skatteministeriets Departement, Afgifter

Jeg er blevet opmærksom på, at man, fra Regeringens side, ønsker at vedtage ændring af bekendtgørelse nr. 732, hvor man vil ændre nettoafregningen af solstrøm fra årsafregning til måneds- eller timeafregning.

Dette vil være katastrofalt for udbredelsen af danske solcelleanlæg.

Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, sådan at solceller også har en fremtid i Danmark.

f. Peder Vejsig Pedersen

CENERGIA

Formand for Foreningen af Bæredygtige Byer og Bygninger

Mobile: 2046 6755

E-mail: pvp@cenergia.dk

Maria Aaby

CENERGIA

Herlev Hovedgade 195 st.

DK 2730 Herlev

Tlf.: +45 4466 0099

Lillian Bech

Fra: Eskil Berg-Sørensen [e_ski_l@yahoo.dk]

Sendt: 25. januar 2010 09:21

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Emne: Ændring af bekendgørelse 732

Jeg er blevet opmærksom på, at man ønsker at vedtage ændring af bekendgørelse 732, hvor man vil ændre nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning.

Dette vil formodentlig bremse udbredelsen af private solcelleanlæg, hvilket jeg finde meget ærgeligt. Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, således at solceller som vedvarende energikilde har en bare lidt attraktiv fremtid i Danmark.

Med venlig hilsen

Eskil Berg-Sørensen
Baunevang 35
3460 Birkerød

42 22 93 97

Få en billig laptop. Se Kelkoos gode tilbud [her!](#)

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter

Sendt: 26. januar 2010 11:20

Til: Lillian Bech

Emne: VS: solceller

Fra: Rikke Munch [mailto:RIM@r-m.dk]

Sendt: 26. januar 2010 11:13

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Emne: solceller

Jeg er blevet opmærksom på, at man ønsker at vedtage ændring af bekendtgørelse 732, hvor man vil ændre nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning.

Dette vil bremse udbredelsen af private solcelleanlæg. Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, sådan at solceller også har en fremtid i Danmark.

Med venlig hilsen
Rikke Munch

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter
Sendt: 26. januar 2010 10:00
Til: Lillian Bech
Emne: VS:

Fra: Kent Ingvorsen [mailto:kent@el-consulting.dk]
Sendt: 26. januar 2010 09:54
Til: JP-DEP Postkasse Afgifter
Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk
Emne:

Hejsa

Jeg er blevet opmærksom på, at man ønsker at vedtage ændring af bekendtgørelse 732, hvor man vil ændre nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning. Dette vil være katastrofalt for udbredelse af danske solcelleanlæg. Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, sådan at solceller også har en fremtid i Danmark.

Med venlig hilsen

Kent Ingvorsen
Aut. El-Installatør

Dæmningen 75, st
2610 Rødovre
Tlf: 2344 3461
CVR: 31126339

Garanti for professionelt elarbejde

Lillian Bech

Fra: Ib Johansen [ib@djurs.net]
Sendt: 23. januar 2010 11:38
Til: JP-DEP Postkasse Afgifter
Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk;
per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.d; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk
Emne: solceller

Kære

Jeg er blevet opmærksom på, at man ønsker at vedtage ændring af bekendtgørelse 732, hvor man vil ændre nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning. Dette vil være katastrofalt for udbredelse af danske solcelleanlæg. Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, sådan at solceller også har en fremtid i Danmark.

Med venlig hilsen

Ib Johansen

SOLAR CITY COPENHAGEN

Skatteministeriet
Departementet, Afgifter
e-mail: pafgft@skm.dk

26. januar 2010
TE/bk

Vedr. Nettoafregningsordningen for Solceller i Danmark

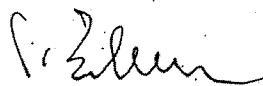
I Foreningen Solar City Copenhagen er vi blevet opmærksomme på, at Skatteministeriet ønsker at få vedtaget ændring af bekendtgørelse 732, hvor man vil ændre årsafregning til månedsafregning.

En sådan ændring vil definitivt bremse udvikling af både private og offentlige solcelleanlæg i Danmark og vil markant reducere bestræbelserne på at gøre den eksisterende og nye bygningsmasse CO₂-neutral.

Solar City Copenhagen anmoder derfor om, at Skatteministeriet bibeholder den nuværende nettoafregningsordning, således at solceller også får rimelige udviklingsmuligheder i fremtiden.

Med venlig hilsen

På bestyrelsens vegne

Torben Esbensen

adresse
Solar City Copenhagen
Center for Miljø
Postboks 259
Karlshøj Brygge 45
DK-1502 København V

telefon
+ 45 33 66 58 81
+ 45 27 25 34 14

e-mail
kakapp@tmf.kk.dk

25. jan 2010
LK/lk

Skatteministeriet i DK
- fremsendes pr. mail til pafgft@skm.dk

Arkitema K/S
www.arkitema.dk

● Frederiksgade 32
DK-8000 Århus C
arh@arkitema.dk
T +45 7011 7011
F +45 8613 7011

○ Forbindelsesvej 12
DK-2100 København Ø
kbh@arkitema.dk
T +45 3543 4111
F +45 3543 4711

Nettoafregningsordningen for solceller i Danmark.

Hos Arkitema er vi blevet bekendt med, at der er fremsat forslag om omlægning af nettoafregningsordningen for solcelleanlæg. Så vidt vi har kunnet orientere os er der lagt op til en kraftig forringelse af ordningen ved en omlægning af nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning gældende for anlæg op til 50 kWp, således at evt. overproduktion pr. måned kun vil blive honoreret med 0,60 kr. pr. kWh, hvilket er en væsentlig forringelse i forhold til den pris der i dag i praksis kan opnås pr. kWh på ca. 2,00 kr. – dog med den begrænsning at dersom årsproduktionen overstiger brugerens forbrug er der ingen betaling for overløbet.

Vi er meget overraskede over, at dette udspil fra skatteministeriet kommer på nuværende tidspunkt, hvor det der - hvis der fortsat skal ske en udbredelse af solcelleanlæg i Danmark - frem for alt er brug for den *ro om gældende aftaler*, som skal til for at brugerne tør kaste sig ud i en investering i solceller, hvor tilbagebetalingstiden stadig er meget lang.

Som en af de rådgivere i Danmark der arbejder med bygningsintegration af solceller, er det vores vurdering, at en forringelse af gældende afregningsregler for solcelle-el vil betyde et brat stop for nyetablering af solcelleanlæg i Danmark. Et af de projekter som vil blive ramt er Bolig+. Her har fem prækvalificerede rådgiverteams i 2009 dystet om - inden for stramme økonomirammer der skal gøre den bæredygtige bolig tilgængelig for menigmand i Danmark - at designe 60 energineutrale boliger i en blok i Nr. Sundby. En opgave hvor én af ingredienserne for at nå i mål uvægerligt vil være solceller. I et samarbejde med nogle af Danmarks dygtigste energiingeniører lykkedes det os *som det eneste* ud af de 5 kvalificerede teams at løse opgaven inden for det opsatte rammebetingelser - herunder var ikke mindst økonomien for energidelen en stor udfordring. Dette nævnt som et eksempel på, hvor svært det selv under den gældende afregningsmodel er at nå i mål inden for en rimelig økonomi.

Størrelsen af solcelleanlæg i Bolig+ projektet er 3,8 kWp pr. bolig – totalt 236 kWp - og økonomien er baseret på, at det el-overskud, som bygningen genererer fra februar/marts til oktober, kan modregnes i det tilbageløb fra nettet, som der vil væ-

re behov for i perioden november til februar/marts. Det er afgørende for projektets tema om energineutralitet at nettoafregningsordningen kan godkendes så længe anlæggets størrelse *udregnet pr. bolig* ikke overstiger de 6 kWp. Et realiseret Bolig+ projekt vil kunne placere dansk byggeri på det energimæssige verdenskort. *Gennemføres det fremlagte forslag i sin nuværende form vil bolig+ dogmet om energineutralitet være utopi at gennemføre i Danmark.*

I Danmark støttes udbredelsen af solcelleteknologi primært via en nettoafregningsordning, der i korte træk indebærer, at ejeren af et solcelleanlæg kan "parkere" sin øjeblikkelige overskudsproduktion af el på nettet, og senere hjemtage den igen uden afgiftsmæssige konsekvenser, dog således at solcelleanlæggets el-produktion set over ét år ikke må overstige forbruget. Sker dette er overskudsproduktionen uden værdi for anlægsejer. Det er dog i meget sjældne tilfælde, at overløb forekommer på årsbasis, da anlæggene er dimensioneret efter at dette undgås. Imidlertid vil mange af anlæggene i praksis have overløb på månedsbasis, typisk i sommermånederne hvor strømforbruget i boligerne er mindst og produktionen af solcellestrøm er størst. Mange private husholdninger kan f.eks. have et meget lavt forbrug i en sommerferiemåned, hvor livet måske ligefrem er forlagt til en ferieadresse.

Det er fakta, at et solcelleanlæg på en bolig producerer mest når boligen har det mindste el-behov og omvendt. Er dette hensigtsmæssigt? Ja, det mener vi fordi:

- Solcellestrøm typisk produceres når vindmøllerne ikke snurrer så hurtigt. Solcellerne passer altså fint ind i den flerstrengede energipolitik
- Overskydende solcellestrøm fra husstandsanlæggene lægges ud på nettet i en periode hvor kraftvarmeproduktionen er dikteret at el-behovet. I det omfang der kan skrues ned for energiforbruget til at drive el-turbinerne vil dette være ren besparelse, da der i sommerperioden er et overskud af varme.
- El-behovet til køling stiger på varme solbeskinnede sommerdage, hvor el-produktionen i solcelleanlæggene er størst.

Vi mener derfor, at der i et samfundsmæssigt energiperspektiv er megen god snusfornuft i fortsat at opretholdt afregningsformer, der kan få energi-entusiastiske sjæle til at investere i solcelleanlæg. Perspektivet skal selvfølgelig være at solcellerne fortsat bliver mere effektive og billigere, således at de på et tidspunkt kan konkurrere med fossil el, der over tid forventes at stige progressivt. Som Skatteministeriet kan få vished for ved at forhøre sig i solcellebranchen og hos energidistributører, er det imidlertid for tidligt at forringe afregningsprisen for solcelle-el.

Den eneste positive vinkel som vi kan anlægge på forslaget er, at alle kWh timer vil blive afregnet – også et eventuelt overløb. Imidlertid vil de anlæg, der i dag ikke har overløb – dvs. stort set alle eksisterende og planlagte anlæg – blive hårdt ramt af de nye afregningsformer.

Vi er således helt uforstående for, hvorledes de udmeldte intentioner som skatteministeriets forslag er udtryk for kan harmonere med de aktuelle politiske udmel-

25. jan 2010
LK/lk

dingen om Danmarks vilje til at være blandt foregangslandene, når det gælder udvikling af vedvarende energiformer og reduktion af CO2 emissioner – senest aktualiseret af de højprofilerede udmeldinger op til COP 15.

Dette forslag vil sætte udviklingen af solcelleteknologi i Danmark i stå. Jo større anlæg der etableres, jo hårdere vil straffen blive, og helt galt bliver det når der for anlæg over 50 kWp foreslås timeafregning. Hos Arkitema ser vi snarere et behov for øget fokus på, hvorledes man i Danmark kan tilvejebringe et forretningsmæssigt grundlag for etablering af større solcelleanlæg.

Forslaget virker administrativt tungere end det gældende system, men meget kan jo klares med moderne IT teknologi. Nok så væsentligt er det, at det bliver endnu sværere at overskue og forklare de økonomiske konsekvenser af at investere i et solcelleanlæg for vores kunder. *Det pædagogiske element er af stor betydning her.*

I sin nuværende udformning vil det fremlagte forslag bremse udbredelsen af solcelleanlæg i Danmark. Derfor skal vi på det kraftigste anmode Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, sådan at solceller også i Danmark har en fremtid. Det er i den forbindelse vigtigt, når man nu er i gang med at pille, at der fra politisk side sendes et kraftigt signal om, at gældende ordning ikke forringes på nuværende tidspunkt, og at anlæg, der etableres under gældende ordning, *ikke* på et senere tidspunkt vil blive stillet økonomisk ringere.

Vi håber med denne tilkendegivelse at kunne bidrage til at forslaget tages op til genovervejelse. Det er nødvendigt, hvis solcelleteknologi fortsat skal udvikles i Danmark.

Venlig hilsen

Lars Kvist
lk@arkitema.dk

BDO Kommunernes Revision

BDO Kommunernes Revision
Aktieselskab
CVR-nr. 29 79 40 30
www.kr.dk

Havneholmen 29
1561 København V
Tlf.: 3312 6545 , Fax: 3915 5201
E-mail: kr@kr.dk

Skatteministeriet
Nicolai Eigtvæds Gade 28
1402 København K

90.24-5279

LJ/AL

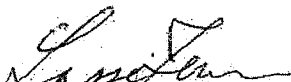
21. januar 2010

Høring af lovforslag om ændring af elafgiften

I mail af 6. januar 2010 har ministeriet anmodet os om at fremkomme med bemærkninger til ovennævnte høring.

I den anledning kan vi oplyse, at vi ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Lasse Jensen
Revisionsteknisk chef

BlueLimeSolar har modtaget og gennemgået skatteministeriets udkast til "Forslag til lov om ændring af elafgift" samt "Forslag til ændring af lovbekendtgørelse vedr. nettoafregningsordningen" og har følgende kommentarer hertil.

"Forslag til ændring af lovbekendtgørelse vedr. nettoafregningsordningen"

Skatteministeriet har bårstet med et nyt forslag til afregning af vedvarende energi. I udkastet begrundes ændringerne med, at forslaget vil forbedre økonomien for vedvarende energiproduktion fra små anlæg (husstands anlæg), herunder for solcelleanlæg.

Desværre har forslaget for solcellernes vedkommende den modsatte effekt, hvilket næppe er tilsigtet, men skyldes bl.a. at de data der bruges i begrundelserne ikke er up-to-date med de nuværende forhold for solceller i Danmark, samt der ikke tages hensyn til forskel i produktion af strøm på solceller i forhold til sommer og vinterperioderne.

Kernen i forslaget er, at nettoafregningen for solcellestrøm ændres således, at den skal foregå på månedsbasis i stedet for som nu på årsbasis. Det betyder en væsentlig forringet økonomi for solcelleanlæggene, der netop producerer i de måneder, hvor der er brug for elektriciteten til at udfylde den lave produktion fra vindmøllerne.

Der er herved stor risiko for et politisk selvmål da ændringsforslaget vil medføre et stop for udbygning af bæredygtig CO2 reducerende solcellestrøm i Danmark.

Der er i udkastet flere forhold der vil have alvorlige negative konsekvenser i forhold til regeringens udmeldte miljøpolitik. De væsentligste heraf er:

- Der er betydelige samfundsøkonomiske fordele i lokal elproduktion på solceller i kombination med vindproduktion. Solcelleproduktionen sker hovedsageligt i sommerperioden hvor vindproduktionen er lav. I vinterhalvåret er forholdet omvendt.

Kombinationen af elektricitet fra solceller og vindmøller stabiliserer således den miljørigtige elproduktion i Danmark og medvirker derved til maksimering af den samlede udnyttelse af elnettene.

- En anden betydelig samfundsmæssig fordel ved udbygning af lokal elproduktion på solceller er at distributionselskaberne, og dermed samfundet, kan reducere netudbygninger på distributionsanlæggene, da den del der konsumeres på husstandsniveau således ikke belaster nettene men bruges lokalt. Netudbygning er i forvejen en betydelig udfordring for netselskaberne da denne skal finansieres indenfor selskabernes begrænsede indtægtsrammer

- For et par år siden var tilbagebetalingstiden for et solcelleanlæg til montering på almindelige husstande typisk 30 år.

Det indebar at der stort set ikke blev opsat solcelleanlæg i Danmark. Prisfald på solcellepaneler de senere år har medført at tilbagebetalingstiden med nuværende lovgivning ligger under 20 år. Det har nu medført at interessen endelig er stigende for miljørigtig egenproduktion af strøm på solceller.

Hvis den nye bekendtgørelse gennemføres som foreslået, vil tilbagebetalingstiden øges til ca. 28-30 år, hvilket vil betyde et stop for udbygning af bæredygtig elproduktion fra solcelleanlæg i Danmark.

I vore nabolande Tyskland og Sverige giver staten tilskud til opførelsen af solcelleanlæg fordi man ønsker at udbrede decentraliseret miljørigtig energiproduktion som supplement til vindproduktion. Indfører man i Danmark de omtalte forslag, vil Danmark således gå den stik modsatte vej.

- Det anføres i ændringsforslaget til bekendtgørelsen at ændringsforslagene alligevel ingen betydning har for solcelleanlæg da de anlæg der bygges typisk er anlæg under 1-2 kW samt forslaget ingen CO2 effekt vil have. Disse er misvisende argumenter, da disse jo bygger på gamle tal fra en tid hvor tilbagebetalingstiden typisk var 30 år eller mere hvorfor der derfor ikke blev bygget solcelleanlæg af betydning.
- Der er således ikke tale om en begunstiggelse af vedvarende energi på solceller og dette vil medføre at Danmark således ikke udnytter den oplagte mulighed der findes for udnyttelse af solcelleteknologien til at reducere CO2 udledningen. Solcelleproduktion er endog en renere produktionsform end elproduktion på biomasse, da der absolut set ikke produceres nogen form for CO2 via solceller. Der udledes CO2 fra el på biomasse.

Kommentarer til "Forslag til lov om ændring af elafgift"

Argumentationen omkring vanskelighederne ved solcellers afregning efter indførelse af nye elektroniske målere er ikke umiddelbart holdbare.

Det er korrekt, at flere elselskaber for markedsdel nu afregner på månedsbasis og at afregningssystemerne til skabelonkunder sandsynligvis ikke er egnede til negativ afregning.

Dette problem kan imidlertid løses ved f.eks. at kræve, at solcelleleverandøren tegner en årskontrakt med en elleverandør. Denne type kontrakter er helt almindelige på markedet. Det betyder ikke noget, at aftalen ikke følger kalenderåret. Dermed opretholdes muligheden for frit leverandørvalg. Vi har hørt argumentet herimod, at man således sætter det frie elmarked ud af spil for disse kunder, men det er ikke korrekt. Hvis en kunde vælger det frie elmarked fordi det giver ham en økonomisk fordel, er det lige så rigtigt at han overvejer om han hellere vil vælge nettoafregningsordningen end at skifte elleverandør flere gange om året for derved at få en økonomisk fordel. Dertil kommer at han jo under alle omstændigheder kan vælge en anden elleverandør efter 12 måneder hvis han ønsker dette.

Netselskaberne indhenter målingerne fra kunderne og afregner normalt på kvartalsbasis. Indtil nu på a'conto basis, men i fremtiden sandsynligvis baseret på målinger. Da kunden ikke kan skifte netselskab, er en årsafregning af denne del af elprisen derfor ikke noget problem.

Generelt er afregningen af solceller med det nuværende system ugunstigt for solcelleejeren. Elmarkedet er baseret på timepriser. I dagtimerne, hvor solcellerne producerer el, er priserne normalt højest på grund af det høje dagsforbrug i Danmark (peak hours). Når der afregnes efter en skabelon, får solcelleproducenten en pris svarende til de priser, der er gældende i de timer, hvor husholdningerne bruger mest el, nemlig uden for normal arbejdstid. Her er priserne lavere. Det betyder at solcelleejerne egentlig bliver afregnet med markedspriser, der er under værdien af den el solcellerne rent faktisk leverer til nettet.

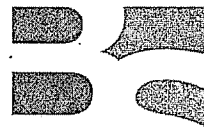
Som bemærkning nævnes at Energinet.dk i rammerne af ForskVe systemet netop har iværksat et analysearbejde, der har til formål at vise den sande værdi af den producerede solcelle el fra almindelig husstande (anlæg under 6 kW).

Venlig hilsen

Jørn Bue Madsen
Adm. Direktør
BlueLimeSolar ApS
Dato: 27-1-2010

Vesterballevej 5 – 7000 Fredericia – Tlf. +45 2138 5526/+45 2226 5010 – CVR 32553125
E-mail: salg@bluelimesolar.com – www.bluelimesolar.com

Byggesocietetet
- byggeriets netværk

pafgft@skm.dk

København den 21.01.2010

Byggesocietetets Solenergiudvalgs høringssvar til Skatteministeriet

I anledning af det udsendte forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen) vil vi fra Byggesocietetets Solenergiudvalgs side komme med indsigelse mod punktet, der specielt berører afregningsperioden for solceller.

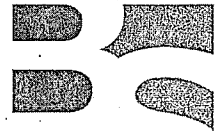
Idet vi i Byggesocietetets Solenergiudvalg forudsætter, at det samfunds-mæssigt har højeste prioritet, at vi i det danske samfund hurtigst muligt arbejder mod at overgå til en vedvarende - og så CO² fri -energiforsyning som muligt, skal vi tillade os at gøre opmærksom på, at det fremsatte forslag har indbygget en række økonomiske og administrative barrierer, som vil resultere i, at udviklingen af en vedvarende energiforsyning, hvori el produceret på solenergi indgår, vil blive økonomisk og administrativt så besværliggjort, at udviklingen heraf vil gå i stå i Danmark.

Det virker som om, at forslaget's vigtigste målsætning er, at kunne sikre et skatte-provenu af elproduceret solenergi i fremtiden.

Da det formodentligt indenfor nærmeste fremtid ikke bliver økonomisk muligt for solceller at kunne producere el i direkte konkurrence med traditionelle kulkraftværker, medfører forslaget, at en udbredelse af solceller, som en energisparemulighed, bliver udskudt indtil det bliver muligt for det enkelte solcelleanlæg selv at kunne lagre en eventuel overskudsproduktion, således at en energibesparelse, baseret på en solcelleproduktion herigennem får samme økonomiske værdi som andre energibesparelser. Lagerproblematikken (batteri) medfører yderligere en omkostningsbelastning ved etablering af et solcelleanlæg.

Forslaget vil, hvis det er målsætningen, derfor ikke opnå, at der i fremtiden sikres et skatteprovenu af el produceret på solenergi, men i bedste fald alene bidrage til en udskydelse af, at solceller kan komme til at bidrage til Danmarks energiforsyning, og der igennem bidrage til at mindske CO²-udslippet.

Elektricitet produceret af solceller er den eneste CO²-fri energikilde, der kan anvendes i bymiljø, hvor solceller, anbragt på husenes tage og facader, vil danne basis for en væsentlig

Byggesocietetet
- byggeriets netværk

forbedring af bymiljøet samt en mindsket udledning af CO² fra de traditionelle energiproducerende anlæg, der alle er baseret på brug af fossile brændstoffer.

Solceller har en lang række fordele for samfundet. Man producerer energien, når der er mest brug for den. I dagtimerne, når industrien kører, når butikkerne er åbne, og når kontorenes arbejdspladser er fyldt med mennesker.

Om natten derimod, når energiforbruget er lavt, producerer solceller ingen "nytteløs" energi, der bare forsvinder, fordi forbruget ikke er til stede.

Der er imidlertid et signifikant element ved produktion af solenergi fra solceller her i Danmark. På grund af vor beliggenhed på den nordlige halvdel af jordkloden produceres der langt mere solenergi i løbet af sommeren end om vinteren.

Denne skævhed i produktionen har hidtil kunnet udjævnes gennem at anvende el-nettet til lagring af elektriciteten således, at solcellerne producerede el i dagtimerne, som efterfølgende anvendtes om aftenen og mere væsentligt, anvendte den el, der blev produceret i sommerhalvåret til forbrug om vinteren, hvor solcellernes produktion er væsentligt lavere på grund af vejrforhold og solens vinkel på vore breddegrader.

Den helårlige afregning, hvor man således kunne anvende el-nettet til lagring af den producerede el, så forbrug og produktion gik lige op ved årets afslutning, er baggrunden for, at der overhovedet opsættes solceller til elproduktion her i landet.

En ændring, som den foreslåede, hvor der afregnes månedsvis, vil ødelægge økonomien i opsætning af solceller, og vi forudser flere scenarier i den anledning.

- Først vil det blive så urentabelt at investere i solenergi til elproduktion, at vi forudser et stop for den spirende branche i Danmark.
- Hvilket igen vil betyde, at vi kommer bagud med reduktionen af CO²-udslippet i forhold til de bestræbelser pionererne indenfor området arbejder med lige nu.
- Dernæst vil den fremtidige udvikling komme til at fokusere på lagring af den egenproducerede el.

En sådan udvikling vil være uheldig, ikke mindst af miljø- og sikkerhedsmæssige grunde.

Vi har respekt for, at Skat vil sikre så stort et provenu, som muligt, hvilket man får med det fremlagte forslag.

Men, som det er beskrevet med månedlige afregninger, vil det betyde et endeligt for anvendelse af solceller i Danmark - et område hvor Danmark i forvejen halter langt efter andre Europæiske lande.

Byggesocietetet
- byggeriets netværk

Vi anmoder derfor om, at man for solceller til produktion af el, fortsat anvender den eksisterende model/målerløsning "nettomålerordningen" med en årlig afregning og udligning gennem anvendelse af nettet som lager.

Gennemføres det fremlagte forslag vil det betyde stop for kommerciel udvikling og opsætning af solceller til elproduktion i den danske bolig-masse.

Med venlig hilsen

Byggesocietetets Solenergiudvalg

Peter Christensen

Formand f. udvalget

Brancheforeningen for Husstandsvindmøller

Skatteministeriet

26.1.2010

Høringssvar til lovforslag og bekendtgørelser vedr. afregningsvilkår for husstandsvindmøller.

En samlet dansk husstandsvindmøllebranche, med støtte fra vore underleverandører og fra husstandsvindmølle ejere, er ikke tilfredse med de fremlagte forslag.

Se venligst vores vedlagte høringsbilag der udmønter, begrundes og vurderer konsekvenserne af de af branchen fremførte nødvendige ændringer til forslagene til ændring af lov om elafgift (SKAT) samt de tilhørende bekendtgørelser (Energistyrelsen):

- Den samlede husstandsvindmøllebranche går ind for årlig afregningsperiode for de mindste husstandsvindmøller op til 6 kW. Dette er i samsvar med tidligere politiske løfter, som markedsaktørerne har forholdt sig til. Samtidigt tager branchen kompromisset til efterretning om at ændre fra timevis til månedlig afregningsperiode for de større husstandsvindmøller.
- Husstandsvindmøllebranchen går ind for forslagenes valg af virkemidler ved at husstandsvindmøller inkluderes i en ny teknologi neutral ordning baseret på nettoafregning (tilsvarende at *måleren må løbe baglæns*)
- Men med en øvre grænse på kun 6 kW for husstandsvindmøller er forslaget groft underdimensioneret fordi:
  1. Energibehovet udenfor kollektiv varmeforsyning kræver at husstandsvindmøllerne skal være større på ejendomme i det åbne land – grænsen på 6 kW for husstandsvindmøller er for lille og er således overvejende symbolpolitik.
  2. Indføring af en effektgrænse på 6 kW for husstandsvindmøller er et politisk aftalebrud i forhold til energiaftalen af januar 2008.
  3. Effektgrænsen på 6 kW forhindrer vækst og beskæftigelse i dansk Cleantech-industri.
- Vi mener at grænsen for nettoafregning bør være 25kW for husstandsvindmøller med dertil passende grænser for VE-teknologier på husstandsniveau. Der findes ingen saglig begrundelse i lovforslaget eller i forarbejderne for at gøre den gamle solcellegrænse på 6 kW gældende for husstandsvindmøller. Princippet om *banding* af de forskellige VE-teknologier i henhold til teknologiens egenskaber er allerede indført i gældende teknologineutrale bekendtgørelser på området og burde således nemt kunne videreføres, f.eks. når bekendtgørelserne definerer: ...anlæg ned en nominel eleffekt over
  1. ...kW for solcelleanlæg.
  2. 25 kW for vindmøller, eller
  3. 11 kW for kraftvarmeanlæg og elproducerende anlæg, som ikke er nævnt i pkt. 1 eller 2.

Brancheforeningen for Husstandsvindmøller

- Lovforslagets begrænsning ved at udelukke boliger på landejendomme der selv i bagatelmæssig omfang måtte være *erhvervsmæssig benyttet* mangler fuldstændig en vurdering af konsekvenserne. Begrænsningen vil ikke kunne fungere i praksis ude på de danske landejendomme og bør uden videre fjernes.
- Konsekvensvurderingen fra Skatteministeriet er groft mangelfyldt, specielt med hensyn til beskæftigelsen indenfor husstandsvindmøllebranchen. Paralleller til branchens vækst i de seneste år samt til den af Energistyrelsen, DI og energibranchen udførte Clean-tech undersøgelse viser hvorledes forslagene, således som de er fremlagt, lægger nye forhindringer for vækst i dansk Clean-tech. Brancheforeningens høringsbilag beskriver hvordan et justeret lovforslag vil kunne fremme vækst og beskæftigelse af Clean-tech og således genvinde lidt af det tabte forspring som dansk husstandsvindmølle branche havde for 10 år siden.

Derudover skal det tilføjes at når nye regler for nettoafregning indføres forudsætter husstandsvindmølle branchen at Energinet.dk fortsat vil sørge for at de lokale netselskaber undlader at udnytte sin monopol-magt til at afkræve forbrugere og husstandsvindmølle ejere urimelige afgifter for måler leje, mv. Husstandsvindmølle branchen er bekendt med, at der allerede i nogle områder er udarbejdet groft urimelige udkast til nye tariffer. Det ville ret og slet være utidigt at benytte indføringen af nettoafregningen til at overføre husstandsvindmølle ejerne en uforholdsmæssig stor andel af omkostningerne af tidligere vedtagne programmer for udskiftning af de gamle el-målere til de nye, fjernaflæste og intelligente el-målere, som i fremtiden behøves hos alle energi brugere og ikke som i dag, kun hos husstandsvindmølle ejerne.

Med venlig hilsen

Morten V. Petersen

Formand for Brancheforeningen for Husstandsvindmøller

Møllegårdsvej 22
Sdr. Vium
6893 Hemmet

Tlf.: 9648 8900
Mobil: 2442 2340

Vedlagt:

Høringsbilag,
Bureaukratiet blæste de mindste væk,
Temadag Brancheforening.

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

---

1 Sammen drag

Det er positivt at Energiaftalen af Februar 2008 omsider følges op med konkrete forslag til reform af afregningsvilkårene for husstandsmøller. Energiaftalens tidsfrist for en kompetent analyse af vilkår for husstandsmøller er nu overskredet med 18 måneder. Der er derfor høje forventninger hos eksisterende og potentielle danske husstandsmøllejere, samt hos de nye aktører og de gamle aktører i husstandsmøllebranchen. Det er således i sig selv positivt at et konkret forslag fremmes.

Men forslagene er desværre fortsat underdimensionerede. Fejldimensioneringen fremstår som et resultat af mangelfuldt forarbejde, behæftet med faktafejl og grundlæggende bristede ræsonnementer som desværre synes at afdække en fortsat manglende forståelse af husstandsmøllernes rolle i dansk energiforsyning og energipolitik. Således er forslagene desværre ret og slet en forkert besvarelse af de forkerte spørgsmål.

Såfremt forslagene gennemføres uden de nødvendige politiske justeringer vil resultatet set i en større sammenhæng blive til symbolpolitik og gabet mellem den tomme politiske retorik og virkelighedens behov kun blive endnu større. Danmark vil falde endnu længere bagud i forhold til de førende europæiske lande på distribueret, mikrogenereret, intelligent vedvarende energibrug på husstands-niveau.

Men fejlene kan nemt rettes op i den politiske behandling af forslagene. Omfang og struktur af forslagene til lov og bekendtgørelser fremstår som administrativt grundigt gennearbejdet. De fremlagte forslag med de i dette høringssvar foreslåede nødvendige justeringer vil således kunne resultere i konkrete reformer, som i praksis hurtigt vil kunne opnå energipolitiske resultater som fremmer distribueret, mikrogenereret, intelligent vedvarende energibrug gennem en reform af **vilkår for husstandsmøller i områder udenfor kollektiv varmforsyning** (Energiaftalen).

Derudover vil de foreslåede justeringer af forslagene fremme beskæftigelse og vækst i husstandsmølle-segmentet af den danske cleantech-industri. Omvendt, uden de nødvendige justeringer vil forslaget drive danske cleantech-aktiviteter ud af landet.

2 Mangler ved forslagene til lov og bekendtgørelser

1.1 Effektgrænsen på 6kW for husstandsmøller er for småt for behovet

Forslaget er underdimensioneret fordi en effektgrænse på 6kW for husstandsmøller er for småt for energibehovet i husstande i områder udenfor kollektiv varmforsyning. Målgruppen er med andre ord hovedsageligt stuehuse på nedlagte landbrugs-ejendomme i det åbne land, hvor der ikke er fjernvarme, men i stedet mulighed for at opstille husstandsmøller.

Underdimensioneringen følger af en række centrale faktafejl og grundlæggende bristede ræsonnementer i Bemærkninger til lovforslaget, hvoraf de tre mest graverende fejl er som følger:

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

- Forslaget er dimensioneret for en gennemsnitlig dansk bolig med et el-forbrug på 4 000 kWh årlig. Dette reflekterer et mindre parcelhus i bebygget område. Men husstandsmøller i Danmark placeres i tilknytning til de ca 125 000 boliger i det åbne land i kategorien '*stuehuse til landejendomme*' eller '*anden helårsbeboelse*' (antal/kategori fra Danmarks Statistik). Denne kategori boliger har et el-forbrug på typisk mindst 10 000 kWh årlig. Husstandene er ofte større end i urbane områder, boligarealerne er som regel større og de eksisterende ofte ældre huse og bygniner er mere energikrævende.

Forslaget er således grundlæggende underdimensioneret for **områder udenfor kollektiv varmforsyning** (Energiaftalen).

- Forslaget omhandler kun elektrisk energi. Men husstandsmøller anvendes både til elektrisk energi og til varme. Ved brug til opvarmning anvendes elektrisk energi fra husstandsmøllen:
  - til el-patroner som ved hjælp af en varmestyring varmer vand op i et eksisterende vandbårent centralvarmeanlæg (radiatorer), med den hensigt at reducere forbruget af fyringsolie eller anden brænde, når vinden blæser og således erstatte fossil og/eller forurenende energi med vedvarende energi. Resultatet er at ældre huse moderniseres til karbonneutrale boliger ved et enkelt tiltag med øjeblikkelig effekt.
  - til at drive elektriske luft-luft eller luft-vand varmepumper, direkte og på indersiden af husstandens el-måler.
  - til at forsyne jordvarmeanlæg, som således gennem COP-faktoren giver 2-3 gange den vedvarende energiforsyningen fra husstandsmøller.

Eftersom vinden blæser mest om vinteren, når varmebehøvet er størst, er alle de ovenstående alternativer for opvarmning lette at regulere og tilmed energibesparende. De repræsenterer således samlet set fremtidssikrede og energipolitisk ønskelige energiløsninger.

Energibehøvet for varme for denne kategori boliger i **områder udenfor kollektiv varmforsyning** (Energiaftalen) er typisk 15 – 20 000 kWh årlig. Det samlede energiforbrug (el + varme) for husstande i det åbne land er således typisk 25 – 30 000 kWh årlig.

Undérdimensioneringen af forslaget i forhold til virkelighedens behov er således så graverende, at det er svært at forstå at forslaget i sin nuværende form kan fremsættes.

- Det påstås i forslaget at ...en vindmølle med samme effekt (6kW) på en god placering (kan) producere over 10.000 kWh/år. Dette er ret og slet misvisende, da det kun kan være placeringer yderst ved Vesterhavet eller på Færøene eller andre steder i verden med en årsmiddelvind på 6,5 m/s eller mere ved 15-18m navhøjde, at dette kan postuleres.

Under typiske danske vindforhold i det åbne land ved en årsmiddelvind på 5,5 m/s i navhøjden vil en god 6 kW mølle yde 6-8 000 kWh årlig. Man finder ofte et misforhold mellem markedsføringens løfter om ydelse og de mindste husstandsmøllers faktiske ydelse som efterhånden er vel dokumenteret af en række offentlige og publicerede undersøgelser – se fx en britiske undersøgelse som dokumenterer at mange mikro-møllers salgsløfter ikke indfries og at såfremt de mindste husstandsmøller skulle kunne bidrage med nævneværdig energi, så skal de tillige med de større husstandsmøller placeres i det åbne land:

<http://www.warwickwindtrials.org.uk/resources/Interim+Report+August+2008.pdf>

Se i øvrigt en sammenlignende rapport om forskellige størrelser husstandsmøller som er teknisk eftervist af neutrale eksperter ved British Wind Energy Association (BWEA) :

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

<http://edition.cnn.com/2008/TECH/science/09/18/micro.turbine/index.html?iref=newssearch>

Når ydelsen fra de mindre husstandsmøller overdrives og energibehovet samtidig groft undervurderes er resultatet desværre at lovforslaget frakobles virkeligheden. Det bliver således i sin nuværende form hovedsagelig kun symbolpolitik.

Underdimensioneringen af forslagene medfører yderligere at forslagene ikke dækker fremtidige behov for elektrisk energi til transportsektoren. Husstandsmøller, som nu opstilles i det åbne land vil i løbet af sin levetid forsyne el-biler med elektrisk energi i betydeligt omfang. Se og hør dette indslag fra Udenrigsministeriet om en dansk families motiver for anskaffelse af sin husstandsmølle:

<http://video.denmark.dk/Default.aspx?nid=6&vid=63>

Med udgangspunkt i el-biler, som nu er tilgængelige i markedet, behøves 30 kWh energi til opladning af batteriet om natten for at de kan køre ca 150 km om dagen (www.think.no). Den markedsførende husstandsmølle i Danmark (Gaia-Wind 11kW) producerer typisk 100 kWh i døgnet og har således den nødvendige størrelse til at oplade elbilerne om natten, udover at forsyne husstanden med el til almindeligt elforbrug og til opvarming.

Det er således åbenbart at en 6kW husstandsmølle er for lille til i noget omfang at bidrage til at husstande i landzonerne, som oftest uden tilstrækkelige kollektive transporttilbud, kan dække deres behov for klimavenlig daglig transport. Det er som bekendt en forudsætning, at elbiler forsynes med vedvarende energi for at denne teknologi skal kunne bidrage med væsentlige udslipsreduktioner fra transportsektoren. Det giver knap mening at tanke sin elbil op med kulkraft – dertil behøver man en husstandsmølle, der har den nødvendige kapacitet til at putte VE på tanken.

Det er dog positivt at nogle andre af de mange fejl er rettet i Skat's interne notater til de energi-politiske ordførere (J.nr. 2008-629-0004 dateret 29. september 2008). Men forarbejdet til en reform af afregningsvilkårene for husstandsmøller holder desværre endnu ikke de nødvendige mål for faglig og forvaltningsmæssig kvalitet – fra ovenstående er det åbenbart, at det er groft mangelfuldt og direkte slet lovarbejde kun at begrunde effektgrænsen på 6kW med:

Grænsen på 6 kW installeret effekt pr. husstand uanset teknologi foreslås, fordi dette er den gældende grænse for solcelle-ordningen i dag. Dermed udbredes den nuværende solcelle-ordning til andre VE-teknologier.

Ved solcellerne blev max-grænsen på 6 kW fastsat således, at den maksimale størrelse gav en produktion på niveau med forbruget i et typisk parcelhus.

De politiske beslutningstagere behøver et kompetent, mere retvisende og fremadrettet forarbejde som grundlag for forslag til energi- og klimapolitiske reformer. Man kan ikke være bekendt at energi- og erhvervspolitikken udmøntes i de indre korridorer i Skatteministeriet.

Husstandsmøllefolket – forbrugere af energi i husstande i det åbne land og husstandsmøllebranchens aktører – forventer at reformerne, man har ventet på i mange år, er forankret i virkelighedens behov og ikke kun i en tilbageskuende skrivebordsbeskrivelse af virkeligheden.

 BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

1.2 Effektgrænsen på 6kW for husstandsmøller er et politisk aftalebrud

Udgangspunktet var det sidste punkt i Energiaftalen af Februar 2008 - citat:

Oversigt over analyser, som regeringen forpligter sig til i henhold til energiaftale	
<u>Temaer i energiaftale</u>	<u>Analyser mv.</u>
Vedvarende energi	<i>Husstandsmøller</i> Analyse af vilkår for husstandsmøller uden for områder med kollektiv varmforsyning inden 1. juli 2008

Efter at den med høj politisk profil var publiceret, blev Energiaftalen lavet om af Skatteministeren, som således i praksis udenfor offentlighedens lys udmøntede energipolitikken:

...det blev efterfølgende aftalt mellem skatteministeren og aftaleparternes energipolitiske ordførere, at der skulle etableres en teknologineutral ordning, således at ejere af anlæg baseret på vedvarende energi (VE- anlæg) med en eleffekt på 6 kW eller derunder får mulighed for at "lagre" elektricitet på elnettet i lighed med den gældende ordning for små solcelleanlæg.

Det er således ikke rigtigt når det i Resumé af Forslag til Lov hævdes at:

Dette lovforslag udmønter denne aftale.

For energiforbrugere og for husstandsmøllebranchens aktører er der meget stor forskel mellem:

- På den ene side; Husstandsmøller som i andre danske love, bekendtgørelser og forvaltningspraksis er defineret som: En mindre, enkeltstående mølle med en maksimal effekt på 25kW og en totalhøjde på under 25 meter, der opstilles i umiddelbar tilknytning til eksisterende bebyggelse i det åbne land – typisk i landzone (Miljøministeriet / BLS).
- På den anden side; Små VE- anlæg med en eleffekt på 6 kW eller derunder.

En påstand om at de to ting er det samme er således enten løgn eller uforstand.

Dette er desværre et eksempel på en politisk beslutningsproces man ikke kan være bekendt i et åbent demokrati som herhjemme. Det lugter af beskyttelse af interesser af en håndfuld etablerede og dominerende markedsaktører i den centrale energiforsyning på bekostning af reformer, der fremmer de lange linier i dansk og europæisk energipolitik om distribuerede og intelligente energisystemer; af innovation og udvikling af dansk Cleantech. Borgerne i det åbne land har bæredygtige alternativer til stavnsbinding til energiselskabene for køb af sin energi, men alternativene kvæles.

Something is rotten in the Kingdom of Denmark (Shakespeare).

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

1.3 Effektgrænsen på 6kW forhindrer vækst i dansk Cleantech-industri

I efteråret 2009 fik Energistyrelsen, Energibranchen og Dansk Industri hos Brøndum & Fliess lavet en undersøgelse om rammevilkårene for 200 danske cleantech-virksomheder, herunder danske aktører i husstandsmøllebranchen: *Målet med rapporten var at kortlægge det danske cleantechfelt. Kortlægningen beskriver, hvem virksomhederne er, og hvor de ligger. Derudover er der med kortlægningen skabt et overblik over hvilke faktorer og virksomhedsstrategier, der ligger bag de danske cleantechvirksomheder.*

Man beskrev Cleantech-branchen som *guldægget i dansk økonomi* og konkluderede at *Cleantech ser ud til at kunne blive en vigtig driver for væksten i dansk økonomi*. Et af de centrale fund blandt de mindre såkaldte *Rising Star* virksomheder var:

Kun ca. 5 % af de danske iværksættervirksomheder inden for cleantech ser ingen forhindringer for vækst.

Forhindringerne oplever virksomheder som værende at den offentlige regulering:

- **ikke understøtter efterspørgslen tilstrækkeligt (47 %),**
- **manglende sammenhæng mellem forskellige politiske tiltag (40 %)**
- **og manglende national efterspørgsel (35 %).**

Dagbladet Børsen opsummerede undersøgelsen i en bredere tema-artikel den 26. oktober 2009 med at:

Største forhindring er politisk sløvsind

Forslagene i sin foreliggende form er desværre et udpræget eksempel på den slags;

- Underdimensioneringen af forslaget understøtter ikke efterspørgslen tilstrækkeligt
- Manglende sammenhæng – forslagene er konkurrenceforvridende idet de stimulerer til import af udenlandske småmøller og udformer nye tekniske forhindringer for vækst for de danske producenter af husstandsmøller som er udviklet for danske forhold
- Manglende national efterspørgsel medfører at økonomisk vækst flyttes ud af landet

Resultatet er at lovforslaget forhindrer vækst og beskæftigelse i Danmark. Dette bliver specielt graverende, når et bedre dimensioneret forslag ville kunne fremme vækst og beskæftigelse.

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

---

2 Nødvendig justering af forslag til lov og bekendtgørelser

De foreliggende forslag til ændring af lov og bekendtgørelser behøver kun mindre tekniske justeringer for at opnå radikalt bedre muligheder for at nå målene:

2.1 Elafgiftsloven

2.1.1 Effektgrænsen på 6kW ændres til 25kW for husstandsmøller, sammenfallende med anden dansk lovgivning for husstandsmøller.

Teknologineutralitet opretholdes ved at differentiere effektgrænsen (banding) på en måde som reflekterer de forskellige teknologiers egenskaber; jfr. Bekendtgørelserne (2.2.1 nedenfor).

Derved opnåes tilmed en bedre harmonisering af lovgivningen i forhold til:

- Den tekniske godkendelsesordning, som definerer husstandsmøller som møller under 25kW effekt og 200m² rotorareal.
- Ordninger for afregningsvilkår for husstandsmøller (Small Wind Turbines) i andre lande underlagt EU's energipolitiske mål om fremme af distribueret, mikrogenereret, intelligent vedvarende energi, som typisk er gjældende op til 50kW.

2.1.2 Følgende tilføjelse som begrænser lovens anvendelsesområde fjernes:

...eller i anden ikke-erhvervsmæssigt benyttet bebyggelse.

Energiaftalen af Februar 2008 omhandler **vilkår for husstandsmøller i områder udenfor kollektiv varmforsyning**, uden at *ikke-erhvervsmæssigt benyttet bebyggelse* holdes udenfor.

Begrænsningen er en teoretisk konstruktion tilføjet af Skatteministeriet som i praksis ville medføre uoverskuelige konsekvenser for borgerne. Virkeligheden er, at der i ikke ubetydeligt omfang drives mindre erhvervsmæssig virksomhed integreret i boligerne i bebyggelse i landejendomme, hvor husstandsmøller opstilles. De mange nedlagte landbrugs-ejendomme i landzonerne er i praksis ofte beboet af håndværkere, dyrlæger eller andre med enkeltmandsforetagender eller liberale erhverv på landet.

Tilføjelsen som Skatteministeriet har lavet ville således i praksis introducere 10 000-vis af nye afgrænsningssager og medføre en lang række nye konflikter mellem Skat og borgerne efter at gældende regler for afgrænsning mellem privat energiforbrug og erhvervsmæssigt energiforbrug efterhånden stort set er blevet afklaret, blandt andet gennem retssager og bindende svar fra Skatterådet om den skattemæssige behandling af husstandsmøller.

Forøvrigt skal det generelt bemærkes, at det er en anakronisme at husstands-VE i stor grad beskattes efter regler lavet for de store vindkraftværker. Dette forekommer os bekendt ikke i noget andet europæisk land end i Danmark, hvor der hellere gives økonomiske incitamenter end straf, når borgerne tager ansvar for at dreje energiforsyningen i retning mod distribueret, intelligent VE.

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

2.2 Ny bekendtgørelse om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet

Bekendtgørelsen justeres tilsvarende justeringen af elafgiftsloven:

2.2.1 Sondringen mellem større og mindre anlæg for husstands-VE ophæves. Specifikt kunne Kapitel 2 og 3 (Nettoafregning for egetforbrug af elektricitet fra større og mindre anlæg) kombineres således at effektgrænsen differentieres (mao. banding), som allerede defineret i §3. Stk. 2. således at ordningen:

...gælder for anlæg med en nominel eleffekt over

- 1) 50 kW for solcelleanlæg,
- 2) 25 kW for vindmøller, jf. stk. 6, eller
- 3) 11 kW for kraftvarmeanlæg og elproducerende anlæg, som ikke er nævnt i pkt. 1 eller 2.

2.2.2 §5. Stk.3 stryges i sin helhed.

2.3 Ændring til bekendtgørelse om pristillæg, således at solceller omfattes

Dette høringssvar tager kun til efterretning, at pristillægget, som giver små VE-producenter en fast afregningspris på 60 øre/ kWh, ikke er blevet ændret siden 1990'erne. Dette til trods for at markedspriserne for elektrisk energi periodevis allerede har nået dette niveau og at markedspriserne yderligere forventes at overstige 60 øre/ kWh, når kulkraftværkerne fra 2012 skal betale for CO₂-udledningerne.

2.4 Specielt vedr. længden af afregningsperioden for nettoafregning

Dette høringssvar tager kun til efterretning at månedlig afregningsperiode i praksis er et bedre fremtidssikret og administrativt nemmere kompromis mellem:

- På den ene side; den eksisterende nettoafregningsordning på timebasis, som foreløbig kun er en administrativ konstruktion uden praktiske konsekvenser på husstandsniveau.
- På den anden side; den gamle solcelleordning med årlig afregningsperiode, som åbenbart er en anakronisme når den ses i sammenhæng med fremtidssikrede systemer for distribueret, mikrogenereret og intelligent vedvarende energibrug på husstandsniveau.

Der er blandt aktørerne indenfor husstands-VE forskellige holdninger til afregningsperioden:

- Solcellebranchen ønsker åbenbart at beholde årlig afregningsperiode, som i praksis medfører, at solenergi som produceres, når solen skinner om sommeren, må benyttes, når man behøver varme om vinteren.
- Husstandsmøllebranchen ønsker en ordning, som er tilstrækkelig gennemskuelig til at husstandsmøllejere kan forholde sig til den, med en afregningsperiode som er tilstrækkelig lang til at energi fra blæsende dage må benyttes på vindstille dage.

Husstandsmøllebranchen tager til efterretning de af Energistyrelsens fremlagte beregninger som indikerer 90% af værdien ved månedlig kontra årlig nettoafregning af husstandsmølleproduktion.

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

3 Konsekvenser

3.1 Mangler ved samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

Konsekvensvurderingen af de fremlagte forslag er mangelfuld på 3-4 punkter, som markeret med de nedenfor viste tilføjelser til *Bemærkninger til lovforslaget, Kapitel 11. Sammenfattende skema:*

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

(Tilføjelser markeret med rød skrift)

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen nævneværdige
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Væsentligt øgede administrative omkostninger for SKAT og Energinet.dk
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Øgede muligheder for indtægter fra salg af små husstands-VE-anlæg. Dertil mulig indtægt fra kvotesalg.	Konkurrencevridende sondring ved 6kW medfører reducerede muligheder for salg og eksport af husstandsmøller fra 6 til 25kW
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Øgede administrative omkostninger for netselskaber, da flere vil nettoafregne
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Reduceret forudsigelighed og øgede administrative omkostninger
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Reducerede muligheder for at VE fra husstandsmøller fortrænger forurening fra anden brænde
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget er i overensstemmelse med EU-retten.	

3.1.1 Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Sondringen ved 6kW er et opkonstrueret særligt dansk skel som har sin oprindelse i den anakronistiske danske solcelleordning. At udvide dette skel til alle teknologier for distribueret, mikrogenereret, intelligent vedvarende energi vil skabe et særligt, kunstigt og konkurrencevridende dansk marked for de mindste husstandsmøller, i kontrast til den internationale trend af harmonisering af regler på området.

Der produceres mange typer af 6kW møller i udlandet men ingen i Danmark. Alle husstandsmøller der produceres i Danmark er større end 6kW, da det giver den mest bæredygtige mølleøkonomi i et marked uden subsidier (fx. Gaia-Wind 11kW, HS Wind 25kW,...).

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

En konsekvens af det fremlagte forslag vil således være at øge importen af de mindste husstandsmøller og reducere hjemmemarkedet for de dansk-producerede husstandsmøller. Samtidig vil danske producenter af større husstandsmøller for eksportmarkederne få reduceret deres grundlag for at producere i Danmark og i stedet få øgede incitament til at flytte produktionen udenlands til de markeder hvor de større husstandsmøller sælges.

3.1.2 Administrative konsekvenser for borgerne, samt for det offentlige

Den foreslåede nye afgrænsning af nettoafregningsordningen til 'ikke-erhvervs mæssigt benyttet bebyggelse' vil skabe uoverskuelige konsekvenser for borgerne og borgeres enkeltmandsforetag. Tilføjelsen som Skatteministeriet har lavet vil i praksis introducere et stort antal nye afgrænsningssager og medføre en lang række nye konflikter mellem Skat og borgerne.

3.1.3 Miljømæssige konsekvenser

3.1.3.1 Klimaforurening ved CO₂-udledning

Såfremt man lægger til grund en skrivebordsteoretisk forståelse af markedet for handel med kvoter for CO₂-udledninger (EU's ETS, CDM's, etc), så kunne man med en vis ret argumentere for at lovforslaget ingen miljømæssige konsekvenser har, da husstands-VE i princippet skulle fortrænge el fra det kollektive forsyningsnet eller fra anden kvotebelagt energiforsyning.

Men virkeligheden er at de pågældende markeder er forvrængede og ikke fungerer efter intentionerne – blandt andet fordi kulkræftværkerne indenfor EU fortsat i det væsentlige subsidieres med gratis tildelte kvoter for betydelige CO₂-udledninger. Derudover stilles der grundlæggende spørgsmål ved mål-effekten af en del internationale CDM-handler, fx køb og salg af russisk varmluft. Det vil vise sig om EU og det politiske system magter at gennemføre de nødvendige politiske vedtag (fx. opstramning af kvoteregimet i ETS), der møder stor modstand fra mange store og dominerende markedsaktører i europæiske kollektive energiforsyningssystemer hvor særlige nationale interesser forhindrer et velfungerende internationalt marked.

Det er således meget besværligt og ikke særligt troværdigt at forsøge at forklare danske borgere og vælgere at det er bedre for klimaet at forbrugerne skal betale høje afgifter, som fx skal subsidiere opstilling af vindmøller i Indre Mongoliet, end at man med rimelig forrentning af investeringen må opstille en husstandsmølle i sin baghave, som direkte fortrænger 17 tons CO₂ fra det danske kollektive el-net. 3000 husstandsmøller af den markedsførende type Gaia-Wind 11kW ville således direkte og med fuld økonomisk effektivitet reducere den danske CO₂ udledning med 50 000 tons årlig.

3.1.3.2 Anden forurening

På landejendomme i Danmark fortrænger vedvarende energi fra de større husstandsmøller i øget omfang afbrænding af olie eller biobrændsel (halm og træpiller). Afbrændingen medfører betydelig anden forurening, specielt partikelforureningen fra 10 000-vis af halmfyr, ofte teknisk overmodne for skrotning, men med 'gratis' halm er de billige i drift og beholdes.

Med bedre incitament for større husstandsmøller og en bedre fungerende markedspris for halm vil halmen til afbrænding blive fortrængt til de lokale kraft-varmeværker, hvor forureningen effektivt stoppes i moderne renseanlæg.

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

Denne drejning - væk fra forurenende brænde - mod brug af husstandsmøller til opvarmning af boliger på de mange nedlagte landbrug i de danske landzoner vil stoppe såfremt de mindste husstandsmøller gives bedre rammevilkår end de større husstandsmøller, som kan levere tilstrækkelige mængder elektrisk energi til opvarmning, udover el til almindelig el-forbrug.

3.2 Justeret lovforslag: Samlet vurdering af konsekvenser

Med de i dette høringssvar foreslåede justeringer af lovforslaget ville konsekvensvurderingen ændres radikalt i positiv retning for det offentlige, for erhvervslivet, for borgerne og for miljøet:

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

(Konsekvenser af lovforslag med de foreslåede justeringer er markeret med grøn skrift)

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Øget beskæftigelse medfører øgede skatte-provenu og reducerede omkostninger ved arbejdsledighed. Reducerede behov for kvotekøb for opnåelse af internationale aftaler	Reduceret elafgiftsprovener
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Øgede administrative omkostninger for SKAT og Energinet.dk - dog i mindre grad
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Øgede muligheder for indtægter fra salg og eksport af husstandsmøller. Øgede beskæftigelse hos danske husstandsmølleproducenter og underleverandører	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Reducerede forhindringer for vækst Jfr. 1.3 Cleantech-undersøgelsen	Øgede administrative omkostninger for netselskaber, da flere vil nettoafregne.
Administrative konsekvenser for borgerne	Øgede muligheder for borgerne at tage personlig ansvar for sin energi-brug og sit fodaftryk på miljøet	Øgede administrative omkostninger som netselskab viderebelaster til borgerne
Miljømæssige konsekvenser	Reduceret forurening (Jfr. 3.1.3); Direkte reducerede CO ₂ -udslip Reducerede partikeludledninger	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget er i overensstemmelse med EU-retten.	

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

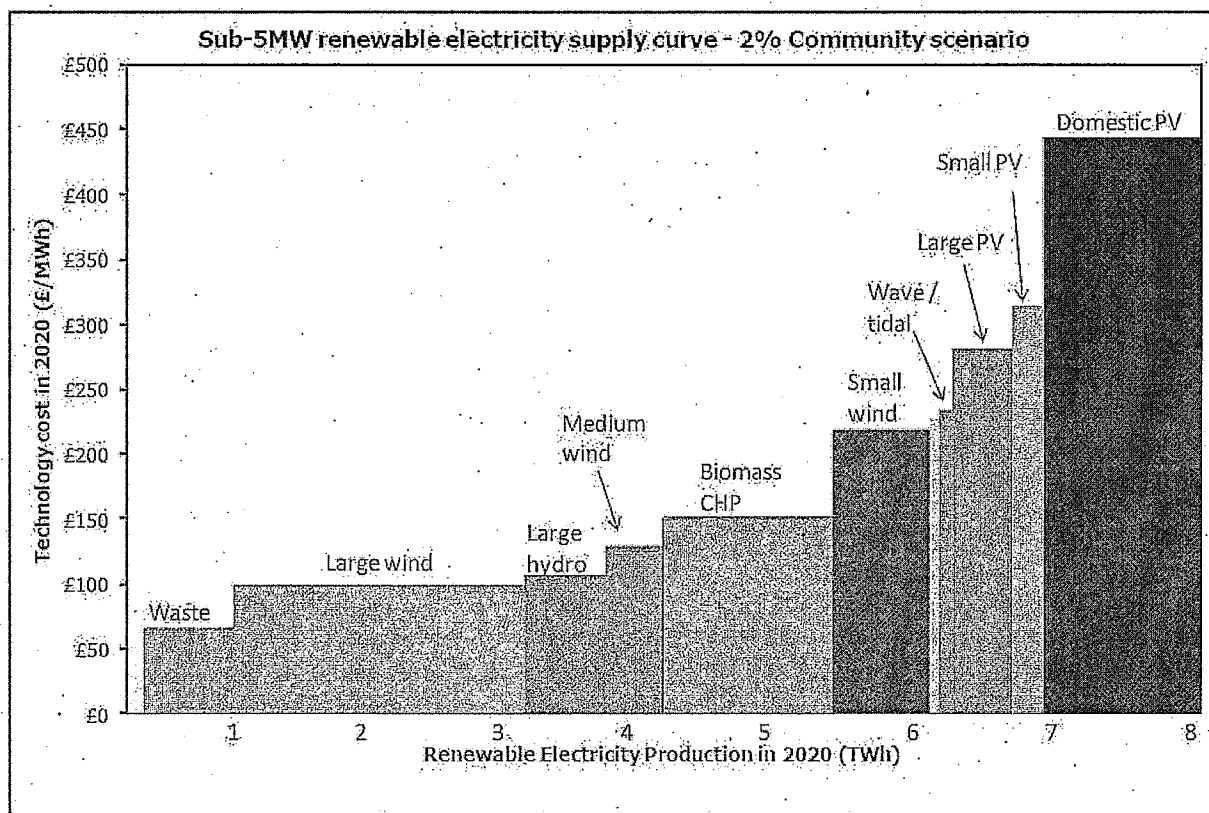
3.2.1 Økonomiske konsekvenser for det offentlige

I mangel af en kompetent og retvisende analyse og konsekvensudredning af lovforslaget specifikt for danske forhold kan konsekvenser for det offentlige nok bedst anskueliggøres med reference til en analyse, der for nyligt blev udført på ordre fra de britiske myndigheder (Department of Energy and Climate Change) af den nordiske analyse-virksomheden Pöyry (ECON), der har meget god forstand på europæisk energi-økonomi og energi-politik, såvel i udlandet som i Danmark:

http://www.decc.gov.uk/en/content/cms/consultations/elec_financial/elec_financial.aspx

Design of Feed-in Tariffs for Sub-5MW Electricity in Great Britain - Quantitative analysis for DECC - URN 09D/704 - Final Report July 2009.

Pöyry (ECON) -rapporten dokumenterer blandt andet hvilken el-pris der behøves for at udløse en givet energimængde af de forskellige teknologier for distribueret, mikrogenereret, intelligent vedvarende energi til den samlede energiforsyning:

Bemærk at med en effektiv afregningspris på ca DKK 1,50 – 2,00 per kWh (GBP 200/MWh), som nogenlunde svarer til elprisen til danske slutforbrugere inklusiv afgifter eller nogenlunde værdien ved nettoafregning, så udløses hele 0.5 TWh ny energi fra husstandsmøller (Small wind).

Dette svarer til produktionen fra 17 000 husstandsmøller af størrelsen Gaia-Wind 11kW, som er den markedsførende husstandsmølle i Danmark og den førende i sub-segmentet 10-20kW i Storbritannien. Energimængden svarer til ca 4% af den årlige danske elforsyning.

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

Som et resultat af blandt andet denne analyse og for at opnå udløsning af denne mængde ny husstands-VE fremsættes nu forslag om effektive afregnings-priser for husstands-VE på:

Small Wind	0 -15kW	23p	tilsvarende ca DKK 1,90/kWh
Small Wind	15kW - 50kW	20.5p	tilsvarende ca DKK 1,75/kWh
Solar PV	0 - 4kWp	36.5p	tilsvarende ca DKK 3,00/kWh
Solar PV	4kWp - 10kWp	31p	tilsvarende ca DKK 2,60/kWh

Bemærk at *banding* tilpasset de forskellige VE-teknologiers tekniske og økonomiske egenskaber ikke er til hinder for at ordningen overordnet klassificeres som teknologineutral.

Bemærk for øvrigt at afregningsprisen for husstandsmøller således i Storbritannien lægges på samme niveau som salgsprisen i Danmark til slutforbrugerne, inklusiv nettilslutning og afgifter. Herhjemme skulle således nettoafregning forventes at udløse sammenlignbare resultater.

Det er dog usikkert hvad et realistisk estimat er for markedspotentialet af husstandsmøller i Danmark. Tilbage i 1990-erne estimerede Energistyrelsens initiativudvalg for husstandsmøller det danske potentiale til ca 3 000 husstandsmøller af passende størrelse for de danske landejendomme. I dag vurderer branchens aktører potentialet som højere, pga den større fokus ifbm klimaudfordringen såvel som en langt større motivation blandt borgerne for selv at tage ansvar for deres fodaftryk på miljøet, såfremt det kan betale sig.

Det antages således at de økonomiske konsekvenser for det offentlige i Danmark ville være af sammenligneligt omfang med dem i Storbritannien. Der kan således overordnet anslås konsekvenser med hensyn til:

- Øget skatteprovenu og reduceret arbejdsledighed; jfr 3.2.2 nedenfor
- Reduceret behov for internationale kvotekøb og effekter på betalingsbalancen
- Reduceret elafgiftsprovenu; justeret for de særlige danske el-afgifter

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

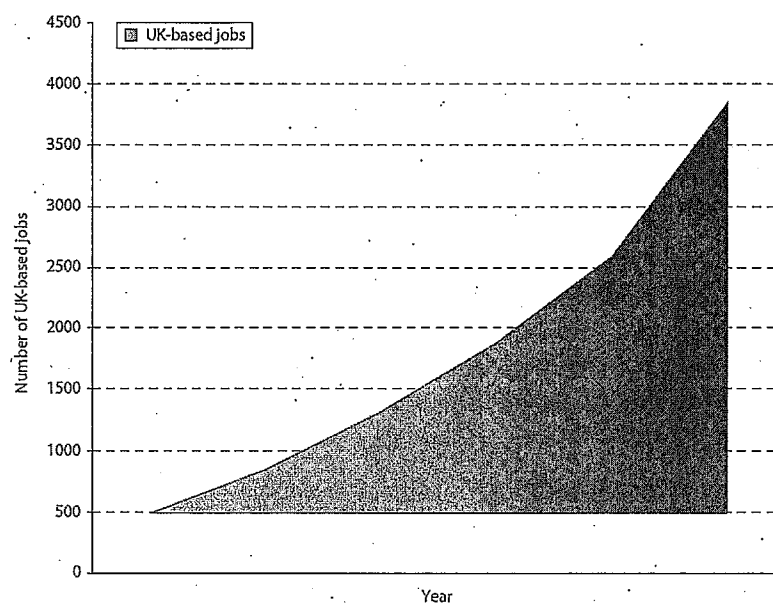
3.2.2 Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

I mangel af en kompetent og retvisende analyse og konsekvensudredning af lovforslaget specifikt for danske forhold kan konsekvenser for erhvervslivet anskueliggøres med reference til British Wind Energy Association's årlige markedsrapport for husstandsmølleindustrien i Storbritannien:

Small wind system sector employment

The number of UK-based jobs provided by the UK SWS sector continued to rise in 2008. Based on current industry practice, it is estimated that for every manufacturing company level employee, there are two jobs created upstream (e.g. supply chain, components, etc), and a further two created downstream (e.g. installer, distributor, etc).

BWEA estimates that by 2020, the SWS sector could be employing 5,800 people with a market revenue size of £750+ million. Assuming UK market saturation and continued participation in fast expanding export markets, BWEA estimates that the UK SWS sector could provide over 10,000 UK-based jobs and revenues measured in the billions of pound annually.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UK-based jobs	485	845	1315	1880	2585	3850

BWEA Small Wind Systems UK Market Report 2009

<http://www.bwea.com/pdf/small/BWEA%20SWS%20UK%20Market%20Report%202009.pdf>

Dette er den sidste tilgængelige årlige markedsrapport, publiceret primo 2009, og den indbefatter ikke effekten af de senere fremlagte reformer, som beskrevet ovenfor. Væksten i beskæftigelsen i den britiske husstandsmølleindustri kan således forventes at blive endnu større end vist ovenfor.

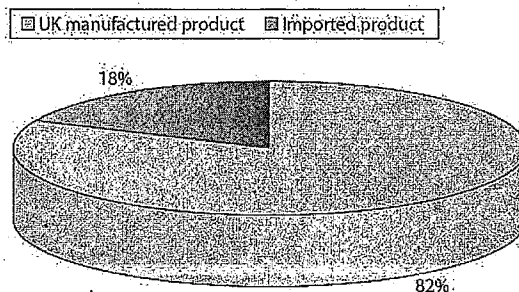
Mekanismerne for vækst i beskæftigelsen er i øvrigt beskrevet for danske forhold i Cleantech-rapporten som Energistyrelsen, Energibranchen og Dansk Industri fik lavet hos Brøndum & Fliess i efteråret 2009 om rammevilkårene for 200 danske cleantech-virksomheder, herunder de danske aktører i husstandsmøllebranchen.

Med et stærkt hjemmemarked opnår de nationale britiske husstandsmølleproducenter og underleverandører en høj national markedsandel, samtidig med at man får et godt fundament for sine eksportfremstød, blandt andet for den nu begyndende eksport til Danmark af verdens markedsførende 6kW husstandsmølle fra skotske Proven Energy:

BRANCHEFORENINGEN FOR HUSSTANDSVINDMØLLER

2008 Market revenue share (£13.75 million) UK manufactured product vs imported product

Although UK manufacturers currently enjoy a significant share of their indigenous market, it is anticipated that competition from imports will grow over the coming years.

Bemærk at briterne er opmærksomme på konkurrencen fra importerede husstandsmøller – møllen der pryder forsiden af BWEA-rapporten er en dansk Gaia-Wind 1.1kW opstillet i i Øst-Jylland!

3.2.3 Bureaukratiet blæste de mindste væk

Ovenstående muligheder fremstår i grim kontrast til husstandsmøllebranchens historie i Danmark, således som den for nyligt blev beskrevet i et projekt om husstandsmøller ved Journalisthøjskolen:

Vedlæg 1: Bureaukratiet blæste de mindste væk

Denne beskrivelse af virkeligheden er for øvrigt sammenfaldende med Cleantech-rapporten.

Perioden fra 2000 til 2010 er det tabte tiår, da væksten i beskæftigelsen i husstandsmøllebranchen som blev fremmet af Initiativudvalget for husstandsmøller i Danmark nu istedet sker i udlandet.

Nu har man chancen til med nogle enkle justeringer af lovforslaget at gribe muligheden for bedre **vilkår for husstandsmøller i områder udenfor kollektiv varmforsyning** og således følge op Energiaftalen af Februar 2008 med konkrete og væsentlige reformer, der bedre vil kunne understøtte de energipolitiske og de erhvervspolitiske mål.

Bureaukratiet blæste de mindste væk

Hvad blev der af husstandsmøllerne? Små møller, der skulle energiforsyne et hus på landet, var i begyndelsen af 90'erne udset til at blive en ny eksportvare i kølvandet på den store vindmøllesucces i 80'erne. Men i dag står der kun godt 200 husstandsmøller i Danmark, mod forudsagte 3000. Dengang var der flere producenter. I dag er kun én tilbage. Følg med i sporet på en industri, der fik gode vækstbetingelser, men løb ind i planlægningsmæssige hensyn, som ikke var hensigten.

Af Christian Baadsgaard

Den tid er forbi, hvor der stilles mange vindmøller op. I 2007 er der stillet 11 møller op. Et kig over statistikkerne viser, at man er nede på det antal møller, som der blev sat op i slutningen af 70'erne, da producenterne hed Riisager-møllen, Herborg Vindkraft og Kuriant. I dag er der tre vindmøllefabrikanter tilbage i Danmark. Vestas og Siemens tager sig af de store møller, mens Gaia tager sig af de små husstandsmøller. Sidstnævnte satte fire møller op i 2007. De prognoser var der ingen, der regnede med i begyndelsen af 90'erne. Da var husstandsmøllen udset til at blive det nye vindkræfteventyr, og flere fabrikanter var på markedet. Jorden blev gødet fra Energiministeriet. Det skulle være let for små landsteder at få deres egne møller. Men noget gik galt. I dag er der kun Gaia tilbage. Hvad er der sket?

DET ER EN aften ved computeren i et hus på Mols. "Du, skal vi ikke købe en vindmølle," spørger Anni Juhl Schacht sin mand, Carsten Schacht. "Du er ikke rigtig klog," svarer Carsten Schacht. Han går ind og kigger på samme side. Jo, måske var der noget om det? At spare 17 tons CO2 om året ville ikke være dårligt, og ejendommen har en fri åbning mod sydvest, som er den typiske vindretning på Mols. Der bliver sendt en ansøgning, og så går der lang tid. Ansøgningen er fløjet lige ind i en pukkel, som der er opstået med kommunalreformen. "Men da de når til os i bunken, går det også hurtigt," konstaterer Carsten Schacht. Der er lige standard-høringsfristerne, og så giver Syddjurs Kommune en landzonetilladelse. Den 20. juni snurrer Gaia-møllen for første gang over landejendommen ved Knebel. "Tit må jeg gå ud på min terrasse for at kigge på møllen, om den overhovedet kører, for jeg kan ikke høre den inde i huset," siger Carsten Schacht om investeringen, der står ti meter fra stuehuset. Han er i det hele taget en glad mand. Han er godt tilfreds med Gaia Wind og Syddjurs Kommune. Havde Carsten Schacht boet i en anden kommune, er det ikke sikkert, at det var gået så let.

DET ER HEN på eftermiddagen, og vinden er på tre sekundmeter. Vi er i Thy, og her er det noget så usædvanligt som østenvind. Det meste vind kommer fra vest, og det er også i vestlige ende af matriklen på det nedlagte landbrug, at Hans Jeppesen har fået stillet sin Gaia-mølle op. Kun ude i indkørslen kan man høre en stille snurren. Indendørs kan der ikke høres det mindste. Nu har møllen kørt i fem uger. Hans Jeppesen kan på computeren følge produktionen, og prognosen viser allerede nu, at i løbet af det kommende år vil møllen producere cirka 41.000 kilowatt-timer, eller det der svarer til en CO2-besparelse på 20 tons om året. Det var netop CO2-udledningen, der fik familien på fem børn og to voksne til at kigge efter et alternativ. "Vi var ved at have en dårlig samvittighed på CO2-regnskabet," konstaterer Hans Jeppesen. Jagten gik derfor ind på et alternativ, og Hans Jeppesen fandt Gaia-møllen, som den oplagte mulighed. Han sendte derefter en ansøgning til Thisted Kommune, for at få sin landzonetilladelse. Men kommunen gav et principielt afslag.

En Gaia-mølle har to vinger, og da Thisted Kommune i 1996 besluttede, hvordan en husstandsmølle skulle se ud, blev det fastlagt, at sådan en skal have tre vinger. "De sagde, at den ville virke forstyrrende på landskabet. Så måtte jeg undersøge markedet igen," siger Hans Jeppesen. Der var to muligheder. Enten at Hans Jeppesen skulle købe en brugt 55 kilowatt Vestas-mølle, og få sat en ny og meget mindre generator på. Eller også at importere en mølle fra Kina. "Så skulle jeg købe to, og sende den ene over til Teknologisk Institut," forklarer Hans Jeppesen. Ingen af de to muligheder ville Hans Jeppesen kaste sig ud i, når der fandtes et driftsikkert og prismæssigt godt produkt. Det synspunkt videregav han til Thisted Kommune, sammen med en ny ansøgning. Efter behandling i Teknisk Udvalg, blev det indstillet til forvaltningen, at der skulle gives tilladelse til at rejse en mølle. I referatet fra mødet i udvalget står følgende: *Planafdelingen finder det selvfølgelig uheldigt, at vi kræver en husstandsmølle med tre vinger, når der ikke findes nogle på markedet. Ud fra betragtningen om at vi arbejder med en CO2 neutral kommune og det forhold, at der ikke findes trevingede husstandsmøller, finder forvaltningen projektet spændende.*

En tidlig morgen kom en lastbil og otte mand, og da klokken var ti minutter over otte om aftenen, kunne møllen startes med et tryk på en knap. Familien Jeppesen kommer til at spare 22.000 kroner på strøm om året. Derudover får de ifølge

prognosen en indtægt på 17.000 kroner for det strøm, der sælges til energinet.dk. Møllen forventes at have finansieret sig selv om otte år, og med en forventet levetid på 20 år, betyder det gratis strøm i 12 år. De eneste omkostninger i fremtiden bliver et årligt servicebesøg, og der er desuden tegnet en forsikring. "Der er ufatteligt mange steder i Danmark, hvor sådan en mølle ikke generer et øje," vurderer Hans Jeppesen, der har talt med mange, der også gerne vil sætte en husstandsmølle op. Han ved, at Thisted Kommune i den kommende tid vil modtage endnu flere ansøgninger om husstandsmøller.

AT KOMMUNERNE HAR forskellige regler for husstandsmøller burde ikke være tilfældet, for at rejse en husstandsmølle er egentlig meget enkelt. Der er nogle enkle krav, og er de opfyldt, giver det en landzonetilladelse. Proceduren er den samme, som hvis en husejer vil bygge en ny garage. Der skal ikke VVM-redegørelse til, for en husstandsmølle er undtaget den almindelige vindmølleplanlægning, og derfor stilles der ikke de krav, som hvis det var en stor mølle. Eftersom der kun findes en godkendt husstandsmølle på det danske marked, er der ikke mange størrelser, vingeanstal, farver og lignende at være i tvivl om. Sådan ser det ud fra Christiansborg. Men rundt omkring i kommunerne er der forskellige tilgange til, hvordan en husstandsmølle skal være, og hvorvidt den overhovedet skal rejses i den enkelte kommune. Også selv om der blev gjort et grundigt forarbejde for at husstandsmøller skulle være omfattet af meget lempelige regler.

HISTORIEN OM DE danske husstandsmøller starter på Christiansborg en januardag i 1993, hvor Danmark får en ny regering. Energiministeren bliver Jann Sjursen fra Kristelig Folkeparti. En af hans partifæller var biogaspioner, og kom regelmæssigt på Folkecenteret for vedvarende energi i Ydby i Thy. Han mente, at den nye minister gerne ville noget mere med vedvarende energi. På Folkecentret havde man på daværende tidspunkt forsket i vedvarende energikilder i 10 år, og forinden det blev et center, var det her, at selvbyggere var mødtes med deres egne ideer til energibesparelser tilbage i slut-70'erne, da oliekrisen var over landet. "Så tog Folkecentret kontakt til ham, og vi forklarede, at vi mente, at der var et stort potentiale for husstandsmøller," fortæller Folkecentrets informationsleder, Jane Kruse, og tilføjer, at Jann Sjursen var positivt stemt over for ideen. Jann Sjursen har i dag forladt dansk politik, men han husker godt dengang for 15 år siden, da han fik en henvendelse fra Folkecentret.

"Grundlæggende havde vi en positiv holdning til vindenergi, og så var en husstandsmølle jo en mulighed for selv at tilvejebringe energi, men der var blandt andet nogle tekniske barrierer, som skulle ryddes af vejen," siger Jann Sjursen, der ville gøre det mere enkelt at opstille en husstandsmølle. "Initiativudvalget til udbredelse af små vindmøller" blev stiftet, og Jane Kruse blev medlem af det som repræsentant for OVE. I august 1994 kom udvalget med rapporten "Husstandsmøller – en undersøgelse af de visuelle forhold ved opstilling af husstandsmøller i det åbne land".

Udvalget havde fastlagt fem kriterier for en husstandsmølle. En husstandsmølle skulle placeres i det åbne land, og i umiddelbar nærhed af bebyggelsen, så der kunne ske en naturlig integration med de øvrige bygninger. Den maksimale højde fra fundament til vingespids skulle være 25 meter. Generatorens effekt måtte maksimalt være 25 kilowatt, og strømmen skulle kunne gå ind i egen installation. "Det blev sendt ud til kommunerne og amterne, og det var ikke meningen, at ordningen skulle være bureaukratisk," fortæller Jane Kruse.

I august 1995 kommer publikationen "Husstandsmøller i kommuneplanlægningen". Den er udarbejdet i et samarbejde mellem Miljø- og Energiministeriet, Skov- og Naturstyrelsen samt Energistyrelsen. Den giver råd til hvordan kommunerne skal agere, når der tages stilling til husstandsmøller. Halvandet år tidligere er der sendt et vindmøllecirkulære ud, der fastslår, at vindmøller skal opsættes i grupper. Det kan i sagens natur ikke lade sig gøre med husstandsmøller. Vejledningen fokuserer primært på de visuelle elementer.

På det tidspunkt er der flere producenter af husstandsmøller, og kommunerne opfordres til at overveje, om der skal være ensartethed i udseendet af husstandsmøllerne, hvis de opstilles i nærheden af øvrige vindmøller. Der er billeder af forskellige landskaber, og bortset fra bevaringsværdige landskaber, hvor der ligger særlige bakkeformationer og gravhøje, vil det i andre typer landskaber kunne lade sig gøre at sætte en mølle op.

SAMME ÅR BLEV der iværksat et prøvekursusprogram af husstandsmøller i et samarbejde mellem Energistyrelsen og Risø. Selve programmet kostede den danske stat tre millioner kroner, og det var meningen, at det skulle blive den spæde start på et nyt nichemarked inden for vedvarende energi.

Tre fabrikker, som ikke producerede store vindmøller, deltog med fem modeller, og blandt dem vandt "Gaia/Kolibri 11 kilowatt" sejren som det mest optimale design. I 1998 kommer en rapport om testprogrammet, og heraf fremgår det, at der i Danmark er et marked for 3000 husstandsmøller, og som der blev skrevet i rapporten, var testprogrammet et vigtigt skridt imod at etablere en industri for husstandsmøller.

MEN REALITETERNE VAR ganske anderledes.

"Virksomhederne kunne ikke holde til bureaukratiet. Der manglede bestemt ikke kunder, men alle fem virksomheder mødte et frygteligt bureaukati. Og så gik de ned en efter en, hvor kun Gaia overlevede," fortæller Jane Kruse. Nogle kommuner behandlede husstandsmøllerne på lige fod de store møller, og en lille mølle på 11 kilowatt skulle igennem samme behandling som den store på 600 kilowatt, som var størrelsen dengang. Jane Kruse kender et eksempel, hvor det tog en ansøger tre fyldte ringbind og tre år at få sin tilladelse til en husstandsmølle. "Han sagde, at hvis han ville have tre forurenende biler, kunne han gå ud og købe dem i morgen, uden at nogen ville blinke. Men hvis han ville gøre noget godt for miljøet, skulle han trækkes igennem tre års bureaukati," siger Jane Kruse.

Møllejeren boede i Sydthy Kommune, og avisudklip fra dengang fortæller, at også en anden ønskede at sætte en husstandsmølle op. Men Sydthy Kommune havde indført vindmøllestop i 1998, og det stop omfattede også den lille Calorius-mølle, der skulle levere varme til beboelsen. Ansøgeren klagede til Viborg Amt, som gav ham medhold, og Naturklagenævnet fastslog, at Sydthy Kommune ikke kunne nægte borgere at opstille husstandsmøller i landzone. En gennemgang af Folketingets dokumenter om husstandsmøller fra dengang viser, at her holdes der fast i, at en husstandsmølle ikke skal regnes som en almindelig mølle, og derfor skal der ikke stilles samme krav. I alle cirkulærer og skrivelser op til i dag har husstandsmøller en særposition. Men ude i kommunerne er virkeligheden stadig anderledes, her næsten 10 år efter at Sydthy Kommune blev underkendt. Hvis man læser kommunernes retningslinier for landzonetilladelser har nogle kommuner – i modsætning til hensigten – regler for højde, tårntype og omdrejningsretning.

ET EKSEMPEL ER Mariagerfjord Kommune.

Der kan sættes husstandsmøller op, og første betingelse er, at deres omdrejningsretning er med uret. Her kan der blive tvivl om Gaia-mølle, for den løber mod uret. Møllens navnehøjde må være maksimalt 15 meter, og det betyder så, at der skal saves tre meter og 25 centimeter af Gaia-møllen, for at den kan få lov til at blive sat op. Møllen skal have rørtårn, og endeligt må den ikke placeres højt i terræn, men stedet skal ligge i nærheden af et højdedrag, og møllen skal placeres mellem beplantning. Formanden for kommunens teknik- og miljøudvalg, Preben Christensen er overrasket over, at den eneste mølle på markedet er over tre meter højere end kommunens maksimumgrænse. "Ja, det passer jo ingen steder. Så er der noget, der skal laves om, for hvis ikke der findes en mølle, der passer til vores krav, så er det os, der har et problem," siger Preben Christensen.

Kommunen har netop givet tilladelse til en husstandsmølle, som er en brugt mølle, der er blevet ombygget. Ansøgeren ville have en mølle med gittermast, men da sagde Mariagerfjord Kommune nej, så ansøgeren fandt den brugte mølle, der havde rørtårn. At en mølle med rørtårn støjer mere end en med gittermast, kommer også bag på Preben Christensen.

Mariagerfjord Kommune har lige underskrevet en aftale om at blive klimakommune, og desuden underskrevet en kurveknækkeraftale med Elsparefonden. Det kommer også til at påvirke forholdet til husstandsmøllerne. "Det skal det gøre. Vi skal have noget at have det i," understreger Preben Christensen, der ikke er i tvivl om at vindenergi er vejen frem, også når kommunen nu gør en større indsats for at nedbringe CO₂-udledningen. Lignende regler findes blandt andet også i Viborg Kommune, Slagelse Kommune, Esbjerg Kommune, Ringsted Kommune, Lejre Kommune, Jammerbugt Kommune, Egedal Kommune og Kalundborg Kommune,

DER ER OGSÅ de kommuner, der slet ikke vil have husstandsmøller.

Et eksempel er den gamle Skjern Kommune, der mente, at man skulle satse på de store møller, og ikke "for-sjov-møller", som det blev sagt af udvalgsformanden i august 2005, da Skjern Kommune besluttede et stop for husstandsmøller. Nu er kommunen blevet til Ringkøbing-Skjern Kommune, og der er sket en harmonisering for husstandsmøller. Indtil da, var det lovligt at sætte en husstandsmølle op i området fra den gamle Videbæk Kommune, mens vindmølleforbuddet stadig blev opretholdt i den gamle Skjern Kommune, selv om de to gamle kommuner grænsede op til hinanden. Efter harmoniseringen har Ringkøbing-Skjern Kommune nu ens regler for husstandsmøller, og den første husstandsmølle er

netop sat op i den gamle Skjern Kommune. Ikke alle kommuner har taget det skridt, for flere steder gælder de gamle kommuneplaner stadig. En af de tidligere kommuner, som i dag er under Assens Kommune, er Haarby Kommune, hvor det tidligere byråd har besluttet, at der ikke må opsættes husstandsmøller. Formanden for Teknik- og Miljøudvalget i Assens Kommune, Lars Kristian Pedersen fortæller, at man ikke har overvejet husstandsmøller endnu. Den gamle plan fra Haarby Kommune vil gælde 2009 ud, og så skal der laves en ny. "Så lang tid er der heller ikke, inden den gældende plan løber ud," siger han. Hvorvidt husstandsmøller bliver tilladt i den del af kommunen, tør han ikke sige endnu, for det har ikke været drøftet. "Men jeg mener, at store møller er mere rentabelt," siger han.

DEN INDSTILLING DELES i en anden kommune.

I Brønderslev Kommune kom der to ansøgninger om en husstandsmølle. Forvaltningen i kommunen frygtede, at husstandsmøllerne blev såkaldte skal-sager, hvor embedsmændene blot skal tjekke en række punkter, for til slut at give et godkendelsesstempel. Frygten gik også på, at kommunen ville blive fyldt med snurrende møller, og derfor rejste teknik- og miljøudvalgsformand Karsten Frederiksen en debat i byrådet om husstandsmøller. "Jeg er ikke helt tilfreds med udfaldet," siger han. Byrådet gav efter debatten sin opbakning til husstandsmøller, og Karsten Frederiksen mener, at resultatet kan blive uhensigtsmæssigt.

"Husstandsmøller har kun en psykologisk effekt. Vi har tidligere haft en diskussion om det, og da arbejdede vi mod de møller, der har den største effekt," siger Karsten Frederiksen. Han frygter, at kommunens åbning overfor husstandsmøller betyder, at mange borgere vil benytte sig af det, og sende en ansøgning. "At sætte husstandsmøller op er miljøsvineri, når de kun har en begrænset effekt," mener han. Lignende forbud findes i Struer Kommune, Langeland Kommune og Tønder Kommune.

TANKEN OM FÅ store, frem for mange små, tiltaler også professor, civilingeniør Henrik Lund fra Aalborg Universitet. "En husstandsmølle har primært symbolsk betydning. Hvis man regner på det, så er det overraskende hvor lidt det giver," siger Henrik Lund og sammenligner en husstandsmølle som Gaia, der har en produktion på 35.000 kilowatt-timer om året, med en stor mølle, der producerer tre millioner kilowatt-timer årligt. "Hvis man vil satse 100 procent på vedvarende energi, så hellere en stor mølle end 100 små," forklarer Henrik Lund, der også ser fordele i husstandsmøller. "Man burde hellere gå sammen i vindmøllelaug, men i dag er det svært at lave vindmøllelaug, så der er en husstandsmølle et godt alternativ. Men ser man på husstandsmøller, så er det ikke det, der batter," forklarer han.

EN OPVEJNING. MELLEM miljøvenlige initiativer og landskabsmæssige hensyn er, hvad husstandsmøller står imellem. I Danmarks Naturfredningsforening skal man inden for de kommende måneder have et eftersyn af foreningens vindmøllepolitik. Formand for Danmarks Naturfredningsforenings planudvalg, Peder Agger, forklarer at der i foreningen både er argumenter for og imod husstandsmøller.

"Fordelen er, at der bliver lokalt ejerskab og råderet til vindkraften ved husstandsmøller. Ulempen er det visuelle," siger Peder Agger, der mener, at hvad det sidste punkt angår, vil mange i foreningen foretrække, at energiproduktionen dækkes af få store møller, som placeres som havmølleparker. "Personligt vil jeg ikke gå imod husstandsmøller. Vores klimaproblemer er så overhængende, at der skal gøres noget. Og en husstandsmølle er jo ikke en vedvarende løsning, da den har en levetid på typisk 25 år, i modsætning til motorveje og broer, der har en levetid på flere hundrede år," siger Peder Agger.

HVORDAN SER BILLEDET ud fra Gaia Wind, som er den eneste producent af husstandsmøller i Danmark?

I 2007 blev Hans Ole Lørup direktør for Gaia Wind, da han sammen med Johnnie Andringa købte firmaet, som har været ejet af Mita-teknik og tidligere Gaia Trust Foundation, der støtter bæredygtige projekter rundt om i verden. Gaia-møllen har lånt lidt af det renommé, som dansk vindkraft har ude i verden, og er endda blevet fremhævet på CNN for at have et imponerende ydelsesniveau. Men indtil videre står der kun omkring 130 Gaia-møller i Danmark. De fleste af dem opsat i perioden 1998 til 2003. "På den ene side er der den politiske retorik. Og på den anden side er der den praktiske virkelighed. Gabet er astronomisk i en række kommuner," konstaterer Hans Ole Lørup.

"I Danmark er proceduren meget standardiseret. Den kommunale sagsbehandling er i princippet bare en tjekliste, og der er Danmark ledende i Europa," siger Hans Ole Lørup, der understreger, at nogle kommuner gennemfører proceduren helt

efter forskriften, hvilket han betegner som "beundringsværdigt". "Jeg vil anslå, at i mindst halvdelen af de danske kommuner, er der bøvnl med at få en tilladelse. Der er frit spillerum for usaglige hensyn, for ikke-objektive og ikke-transparente kriterier," fortæller Hans Ole Lørup, der kan nævne en række kommuner, som har regler, han ikke mener er i overensstemmelse med hensigten.

Flere kommuner stiller krav til, at husstandsmøllen skal have et rørtårn. Det forstår Hans Ole Lørup ikke, selv om Gaia Wind også leverer deres mølle med rørtårn. "En mølle støjer mere, når den har rørtårn, end når den har gittermast. Der går 500 kilo mere metal til det, og møllen bliver 50.000 kroner dyrere. Skal rørtårnet også være hvidt, bliver det en merpris på 70.000 kroner i alt," forklarer Hans Ole Lørup.

NÅR VESTENVINDEN FEJER ind over Ringkøbing Fjord, lægger den arm med en Gaia-mølle på bakken ved Velling.

En lille kilometer derfra ligger Hebolgaard, og der er udsigt til møllen. "Ja, jeg må jo indrømme, at jeg måske ikke synes, den helt passer ind i rammerne med to vinger, og så drejer den jo i modsat retning af de andre," siger ejeren af Hebolgaard. Han er også medlem af Folketinget. Navnet er Jens Kirk, og han sidder for bordenden som formand i Energiudvalget. Han mener, at det fortsat skal være en kommunal opgave at afgøre, hvor der skal placeres husstandsmøller, og helst at folk tilbydes en andel i et møllelaug, inden de stiller en husstandsmølle op, men også at et enligt beliggende sted er velegnet til en husstandsmølle. Men hvad kommunerne angår, skal der være faste rammer i procedurebehandlingen af en husstandsmølle. "Det er ikke i orden at forskelsbehandle. Når man lægger nogle betragtninger til grund for husstandsmøller, som ligner dem for store møller, så er der noget galt," fastslår formanden for Folketingets energiudvalg.

TILSYNELADENDE ER DET bureaukratiet, der har stoppet de danske husstandsmøller. At det har været besværligt for producenterne, kan Hans-Henrik Ekner bekræfte. Han udviklede en lille mølle, der ikke drev en generator, men piskede koldt vand til varme. Den hed Calorius, og var med i testprogrammet.

"Jeg fik solgt 34, men jeg kunne så nemt som ingenting have solgt 1000. Men ved hver anden mølle havde vi problemer med myndighederne. Til sidst brugte jeg lige så meget tid på myndighederne, som på salg," konstaterer Hans-Henrik Ekner. "Så lå der en gravhøj, så lå der en kirke. Et sted ville kommunen kun have, at møllen kørte om natten. Vi oplevede ikke medgang." Interessen fra kunderne manglede ikke. Der tikkede fax og mails ind fra store dele af verden. Fjerne steder som i Japan og på Falklandsøerne viste man interesse for Calorius. Men Hans-Henrik Ekner turde ikke at gå ud på verdensmarkedet, før han havde hjemmemarkedet i orden.

"Hvis USA havde været vores hjemmemarked, så havde vi altså tjent penge. Havde vi fået lov til at industrimodne det, så ville det være totalt vildt," vurderer Hans-Henrik Ekner. Da han startede i vindmøllebranchen var der flere fabrikker af husstandsmøller. Til slut var der kun Gaia og Calorius tilbage, og for to år siden valgte Hans-Henrik Ekner at dreje nøglen om til Calorius. Bagefter har han spekuleret over, hvad der gik galt for husstandsmøllerne.

"Det har været konklusionen for os alle, der har været i branchen, at ingen ønskede husstandsmøller, også selv om de kan placeres decentralt. Opfattelsen var, at møllerne var legetøj, men det er jeg vildt uenig i, for havde de set alle de henvendelser, jeg fik ind fra hele verden, var det ikke bare legetøj," understreger Hans-Henrik Ekner. Han er stadig overbevist om, at hvis han havde fået mulighederne, ville der have lagt et kæmpe eksportmarked. "Her i verden bor tre milliarder mennesker på landet, og der er mange, som ikke har strøm. Nogle steder er en elpære en sjældenhed. Men en lille mølle, der kunne levere noget strøm, ville hæve levestandarden," mener han.

HVORDAN SER MAN på husstandsmøller i udlandet?

Gaia Wind er gået ud på eksportmarkedet, for hvis Gaias eneste marked var Danmark, ville det blive en meget dårlig forretning: "I Storbritannien er markedet for husstandsmøller vokset med 80 procent om året, de sidste tre år. Og der har de ikke samme regelsæt for husstandsmøller som i Danmark, så der skulle det være langt sværere. Det samme sker i USA. Der kører man det samme demonstrationsprogram, som man gjorde i Danmark. Det vokser rundt omkring Danmark, men her stagnerer det. Hvis man sammenligner med andre lande, så er det den samme retorik. Men i modsætning til Danmark, ligger der handling bag ordene," konstaterer Hans Ole Lørup.

Brancheforeningen for husstandsvindmøller

- Foreningen er brancheforening for fabrikanter, importører og leverandører til vindmøller der er underlagt godkendelsesordninger på bestrøget areal fra 1.1 m² til 200 m²
- Formål:
  - At arbejde for udbredelsen af husstands vindmøllekraft i Danmark
  - At varetage foreningens politiske interesser i Danmark, Europa og globalt i samarbejde med andre organisationer på nationalt og internationalt plan
  - At styrke medlemmernes omdømme
  - At tilstræbe et højt kvalitetsniveau for medlemmernes produkter
  - At være mødested og omdrejningspunkt for branchen gennem netværks skabende aktiviteter
- Bestyrelsen valgt ved stiftelsen den 2. juni 2009:
  - Formand: Morten V. Petersen, Victor Energy
  - Næstformand: Svend W. Enevoldsen, HS Vind
  - Medlem: Kurt Basse, Vega A/SRepræsentant i det Rådgivende Udvalg er Hans Ole Lørup, Gaia-Wind

Rammevilkår for husstandsvindmøller

- Landzonetilladelse – kommunal sagsbehandling
- Mere objektive og transparente kriterier efter kommunalreformen
  - Fortsat nogle kommuner med særlige krav – skjulte forbud?
  - Gode principielle afgørelser fra Naturklagenævnet – bla. konkret vurdering

- Teknisk godkendelsesordning for husstandsvindmøller (SWT, ikke WTG)
- HB-certificering erstattet med dysfunktionelt implementeret IEC 61400-2
  - 2009-reformer: Midlertidige godkendelsesregler for <40m2 og <200m2
  - International harmoniseret implementering af ny, revideret IEC 61400-2 ?

- Nettilslutning – meget vellykkede 2007-08 reformer
- Afvikling af PSO og meromkostning for den tredje el-måler
  - Ny TF 3.2.1 baseret på ENELEC 50438 standard Inform & Fit procedure

- Afregningsvilkår – uændret siden 1990'erne, mens andre land reformer
- Overskud sælges for kun 60 øre per kWh – intet distribueret micro-VE tillæg!
  - produktion til eget forbrug beskattes – straf for selvforsyning!
  - Bedre vilkår for husstandsmøller i områder udenfor den kollektive varmforsyning blev lovet i Energiaftalen af Januar 2008 (citát) – kun tomme løfter?

Lillian Bech

Fra: Kim Bilskov (Cirkelenergi) [kbi@cirkelenergi.dk]**Sendt:** 27. januar 2010 10:04**Til:** JP-DEP Postkasse Afgifter**Emne:** Høringssvar**Prioritet:** Høj

Til rette vedkommende

Høringssvar vedrørende "Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet".

Det er med stor bekymring at vi på CIRKEL ENERGI har læst det fremsatte lovforslag.

Det faktum at forslaget ligger på til at der skal være månedsafregning er endnu en begrænsning for udbredelsen af denne type anlæg. Det er meget beklageligt at det store system skal være hindringen for at vi kan få en fornuftig støtteordning på dette område her i Danmark.

Det er ligeledes ikke godt at det ikke fremgår tydeligt hvorvidt små erhverv som f.eks. selvstændig erhvervsdrivende kan benytte denne ordning. Et anlæg af denne type vil jo netop være ideel til mindre virksomheder også, lige meget om det har en kombination af bolig og erhverv eller kun erhverv på adressen.

Jeg håber meget at vi her i Danmark vil vise en noget større velvilje på denne vej, frem for kun at fokusere på provenu til Statskassen. Vi har brug for en ordning der fremmer dette, så vi kan få lavet noget miljøvenlig strøm på et folkeligt initiativ.

Med venlig hilsen

Kim Bilskov
Salgsingeniør, Energiteknik og Vedvarende Energianlæg

Niels Martin Jørgensen
Administrerende Direktør

CIRKEL ENERGI

CIRKEL ENERGI
C/O Probus Aps
Timianvej 23
DK-8800 Viborg
Tel: +45 7070 1526
Email: kbi@cirkelenergi.dk
Web: www.cirkelenergi.dk

Høringssvar – forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet (udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) har modtaget ovennævnte forslag i høring. CKR har i denne forbindelse følgende bemærkninger.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

CKR vurderer, at forslaget ikke vil medføre (direkte) erhvervsøkonomiske konsekvenser for private virksomheder (se nedenfor).

Administrative konsekvenser

CKR vurderer, at forslaget ikke vil have administrative konsekvenser for private virksomheder, hverken administrative byrder eller lettelser.

For det første, udelukkes erhvervsvirksomheder i § 1 fra brugen af den udvidede solcelleordning. For det andet, rammer de væsentligste ændringer, som følger af lovforslaget, netvirksomhederne, idet de skal måle elforbruget samt opkræve og afregne elafgifterne til SKAT i et større omfang end tidligere, idet flere får mulighed for at nettoafregne elafgiften. Dog er netvirksomhedernes økonomi underlagt indtægtsrammeregulering, hvorfor deres økonomi skal "hvile i sig selv". Derfor betragtes disse netvirksomheder ikke som private virksomheder i AMVAB-metoden, som bruges til at opgøre de administrative konsekvenser af nye eller ændrede regler. Dette fremgår af metodemanualen for AMVAB, side 16: "*Ved private virksomheder forstås enheder (fysiske personer, selskaber og andre juridiske personer), som producerer og/eller leverer varer og/eller tjenesteydelser på markedsmæssige vilkår med det formål at generere profit til ejerkredsen*". Den samme begrundelse gælder for Energinet.dk, som derfor heller ikke kan siges at blive berørt af administrative konsekvenser som følge af lovforslaget.

CKR kan på den baggrund foreslå følgende tekst til den del af lovforslagets bemærkninger, der omhandler forslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

"Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer ikke, at forslaget indeholder administrative konsekvenser. Forslaget bør derfor ikke forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel."

CKR har ikke yderligere bemærkninger.

Lillian Bech

Fra: Lars Leander Laursen [LLL@cowi.dk]

Sendt: 25. januar 2010 09:39

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter; 'jens.kirk@ft.dk'; 'anne.holmsgaard@ft.dk'; 'lars.lilleholt@ft.dk'; 'mette.gjerskov@ft.dk'; 'per.jorgensen@ft.dk'; 'margrethe.vestager@ft.d'; 'per.clausen@ft.dk'; 'dftipe@ft.dk'

Emne: Solceller og husedsvindmøller i Danmark ?

Kære medlemmer.

Jeg er blevet opmærksom på, at man ønsker at vedtage ændring af bekendtgørelse 732, hvor man vil ændre nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning. Dette vil bremse udbredelsen af private solcelleanlæg. Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning, sådan at solceller også har en fremtid i Danmark.

Tilsvarende vil samme bekendtgørelse bremse udbygningen af private husedsmøller.

Og det kan vel ikke være meningen efter COP 15?

Med venlig hilsen

Lars Leander
Senioringeniør
Elanlæg
Afd. 1901 Industri

COWI A/S
Jens Chr. Skous Vej 9
8000 Århus C

Telefon 8739 6600
Direkte 8739 6629
Mobil 2469 6629
Telefax 8739 6660
E-mail lll@cowi.dk
<http://www.cowi.dk>

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter
Sendt: 13. januar 2010 15:20
Til: Lillian Bech
Emne: VS: Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Pia Flindt [mailto:PTF@da.dk] På vegne af Dansk Arbejdsgiverforening
Sendt: 13. januar 2010 15:02
Til: JP-DEP Postkasse Afgifter
Emne: SV: Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 6. januar 2010 vedrørende høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen) skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Pia T. Flindt
Chefsekretær

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter [mailto:pafgft@skm.dk]
Sendt: 6. januar 2010 13:08
Til: samfund@advocom.dk; grex@aalborg-portland.dk; ad@affalddanmark.dk; ae@aeraadet.dk; biogas@landbrug.dk; forbundet@blikroer.dk; bdk@helgamoos.dk; mvp@victorenergy.dk; info@byg.dk; info@cepos.dk; sav@dakofa.dk; dmu@dmu.dk; djf@agrsci.dk; dn@dn.dk; JC@shipowners.dk; ab@dkvind.dk; info@danisco.com; info@danishoperators.com; Dansk Arbejdsgiverforening; info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; pgk@dgc.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; lmk@danskgartneri.dk; danskgartneri@danskgartneri.dk; mail@danskfjernvarme.dk; dff-s@dffs.dk; di@di.dk; djf@agrsoi.dk; metal@danskmetal.dk; info@textile.dk; hr@danfoss.dk; dtl@dtl-dk.dk; regioner@regioner.dk; post@dasp.dk; info@danske-saelgere.dk; danva@danva.dk; dl@dansklandbrug.dk; fs@fs.dk; info@skatteborgerne.dk; info@ecocouncil.dk; Force@force.dk; dongenergy@dongenergy.dk; jora@ecpower.dk; info@ejendomsforeningen.dk; elsam@elsam.com; ed@energidanmark.dk; info@energiforumdanmark.dk; ofr@oil-forum.dk; info@energinet.dk; ekn@ekn.dk; Ens@ens.dk; et@dera.dk; eogs@eogs.dk; 3f@3f.dk; mail@finansraadet.dk; fm@fm.dk; Fifu@f-f.dk; tib@tib.dk; mail@fdkv.dk; sekretariat@fdr.dk; khg@bio.sdu.dk; jr@norenergi.dk; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; ffem@ffem.dk; webmaster@forsikringenshus.dk; risoe@risoe.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; fstyr@fstyr.dk; fvm@fvm.dk; th@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; itd@itd.dk; jm@jm.dk; kemin@kemin.dk; cf@kommunekemi.dk; kl@kl.dk; kr@kr.dk; ks@ks.dk; kpmg@kpmg.dk; borgerservice@kk.dk; info@lf.dk; lo@lo.dk; lh@lederne.dk; ferritslev@mariuspedersen.dk; mst@mst.dk; osj@maerskoil.com; noah@noah.dk; info@folkecenter.dk; ove@ove.org; anita.felthaus@hedensted.dk; pdir@pdir.dk; renosam@renosam.dk; JP-Retssikkerhed; schjerning@stofanet.dk; info@sala.dk; sek@sek.dk; sik@sik.dk; info@skatteborgerne.dk; Jesper Kiholm Andersen; sns@sns.dk; JP-Politisk-Juridisk kontor; Karenhvid.ipsen@vattenfall.com; danish@windpower.dk; wwff@wwf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; info@okologi.dk; oem@oem.dk
Emne: Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Kære alle

Der er tilsyneladende problemer med at åbne en af filerne i den tidligere udsendte høring om ændring af elafgiftsloven. Derfor får I nu filen i et andet format - håber det så går bedre med at åbne den.

Derudover skal det bemærkes, at de to bekendtgørelser er tiltænkt som baggrundsmateriale, og derfor ikke er i høring i denne omgang - I skal altså kun kommentere på lovforslaget, og ikke på de to bekendtgørelser.

Til hvem det måtte vedrøre

**Danfoss Solar Inverters
A/S**

Jyllandsgade 28
DK-6400 Sønderborg
Danmark
CVR nr.: 26 84 36 26

Tel: +45 7488 1300
Fax: +45 7488 1301

E-mail: hr@danfoss.com
Homepage: www.solar-inverters.danfoss.com

Vor reference

Dato

2010-01-17

Gennemvalgsnr.

7488 1360

Høring af lovforslag om ændring af elafgiften (Udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven)

Det er med meget stor forundring og hovedrysten, at Danfoss Solar Inverters onsdag den 6. januar 2010 modtog skatteministeriets lovforslag til ny nettoafregning for VE-teknologier i høring. Det oprindelige lovgrundlag, som så sent som i 2007 blev gjort permanent blandt en bred kreds af forligspartier i folketinget, foreslås nu ændret så nettoafregning mellem forbrug og solcelleenergiproduktion (som pt. sker på årsbasis), fremover skal beregnes på månedsbasis.

Umiddelbart en lille ændring men med en katastrofal effekt for solcelleanlæggenes rentabilitet, idet der, som for så mange andre VE teknologier (f.eks. vind) er et misforhold mellem forbrug og produktion. Da størstedelen af energien i et solcelleanlæg leveres i sommerhalvåret, vil en stor del af sommerens energi produktion gå tabt for brugeren, og rentabilitet ved investering i vedvarende solenergi vil falde markant med den foreslåede lovændring.

Konsekvensen vil være en signifikant opbremsning i udbredelse af solcelleanlæg indenfor private der ønsker at klimarenovere landets boligmasse, ligesåvel som potentialet for anvendelse af solceller indenfor nulenergi byggeri fuldstændig elimineres. Endelig vil lovforslaget ramme alle kommunale institutioner (herunder nyopførte skoler & børnehaver som pt. i meget stor udstrækning opsætter solcelleanlæg). Disse har jo som bekendt ferielukket, samt yderligere et meget lavt energiforbrug i netop sommermånederne grundet mindre behov for lys og varme. Sidstnævnte er således endnu et markedssegment der straffes for at mindske fossile brændstoffer.

I lovforslaget påstås, at den gennemsnitlige anlægsstørrelse i Danmark er under 1 kW, dette er faktisk ikke korrekt (jf. EnergiMidt, Teknologisk Institut, rapport fra Sol1000 og Dansk Solcelleforening), ligesom anlægsstørrelsen konstant udviser en voksende tendens såvel i Danmark som i resten af Europa.

I et land med fremtidige nationale CO2 forpligtelser, kombineret med ambitionen om at skabe en grøn Vindnation og skabe grønne arbejdspladser har jeg meget svært ved at forestille mig, at hensigten med lovforslaget vitterligt har været, at regeringen ønsker at stå som afsender af et lovforslag som defacto vil opbremse udbredelsen af solceller i Danmark samtidig med at arbejdspladser tabes. Efter min overbevisning er dette en decideret tabersag for alle parter, og må bero på nogle misforståelser.

Idet jeg tillader mig at henvise og direkte kopiere fra pressen (Sanne Wittrup, Ingeniøren) fra den 15. januar:

I det økologisk råd kalder civilingeniør Søren Dyck Madsen lovforslaget misforstået:

»Når man udbygger med så meget vindkraft som i Danmark, har man brug for vedvarende energianlæg, som producerer på andre tidspunkter og det gør solcellerne. Derfor er det forfejlet at straffe solcellerne økonomisk,« siger han.

Heller ikke energipolitisk ordfører fra regeringspartiet Venstre, Lars Christian Lilleholt, er begejstret for

forslaget:

»Det er et unødvendigt bureaukratisk forslag, at man skal afregne månedligt, når det drejer sig om så små mængder strøm. Det er den helt forkerte vej, og jeg vil straks tage kontakt til skatteministeriet for at få lavet forslaget om,« siger han til Ingeniøren.

Han tilføjer, at han slet ikke kan se, hvem der kan have interesse i forslagens nye afregningsprincipper.

Jeg tillader mig samtidig at henvise til dialog med deltagere fra Energpolitisk Udvalg den 8. oktober 2009 i Fællessalen på Christiansborg hvor et flertal bestående af Venstre, DF, De Radikale, Socialdemokraterne og SF var indstillet på at sætte en positiv understøttende udvikling i gang for solceller. Lovforslaget i høring er således i direkte modstrid med de politiske intentioner.

Jeg stiller mig selvfølgelig til rådighed for uddybning af mine betragtninger og håber samtidig, at dette forslag snarest tages af bordet eller tilrettes således, at vi fremadrettet kan se mere vedvarende energi fra solceller ligesom vi kan fortsætte med at skabe flere grønne arbejdspladser i Danmark.

Med venlig hilsen

Henrik Raunkjær
Administrerende direktør

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter
Sendt: 8. januar 2010 09:55
Til: Lillian Bech
Emne: VS: Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Birgitte M. Nielsen [mailto:bm@shipowners.dk] På vegne af Jacob K. Clasen
Sendt: 7. januar 2010 15:55
Til: JP-DEP Postkasse Afgifter
Emne: Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Kære Louise Bank

Rederiforeningen har ikke bemærkninger til forslaget, idet det ikke ses at berøre rederierhvervet.

Med venlig hilsen

Jacob K. Clasen
Kontorchef / Head of Division
Danmarks Rederiforening / Danish Shipowners' Association
Tel: +45 33 11 40 88 / Direct: +45 33 48 92 14
Fax: +45 33 11 62 10
Web: www.shipowners.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter [mailto:pafgft@skm.dk]
Sendt: 6. januar 2010 11:09
Til: samfund@advocom.dk; grex@aalborg-portland.dk; ad@affalddanmark.dk; ae@aeraadet.dk; biogas@landbrug.dk; forbundet@blikroer.dk; bdk@helgamoos.dk;.mvp@victorenergy.dk; info@byg.dk; info@cepos.dk; sav@dakofa.dk; dmu@dmu.dk; djf@agrsci.dk; dn@dn.dk; Jacob K. Clasen; ab@dkvind.dk; info@danisco.com; info@danishoperators.com; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; pgk@dgk.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; lmk@danskgartneri.dk; danskgartneri@danskgartneri.dk; mail@danskfjernvarme.dk; dff-s@dffs.dk; di@di.dk; djf@agrsoi.dk; metal@danskmetal.dk; info@textile.dk; hr@danfoss.dk; dtl@dtl-dk.dk; regioner@regioner.dk; post@dasp.dk; info@danske-saelgere.dk; danva@danva.dk; dl@dansklandbrug.dk; fs@fs.dk; info@skatteborgerne.dk; info@ecocouncil.dk; Force@force.dk; dongenergy@dongenergy.dk; jora@ecpower.dk; info@ejendomsforeningen.dk; elsam@elsam.com; ed@energidanmark.dk; info@energiformdanmark.dk; ofr@oil-forum.dk; info@energinet.dk; ekn@ekn.dk; Ens@ens.dk; et@dera.dk; eogs@eogs.dk; 3f@3f.dk; mail@finansraadet.dk; fm@fm.dk; Fifu@f-f.dk; tib@tib.dk; mail@fdkv.dk; sekretariat@fdr.dk; khg@bio.sdu.dk; jr@norenergi.dk; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; ffem@ffem.dk; webmaster@forsikringenshus.dk; risoe@risoe.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; fstyr@fstyr.dk; fvm@fvm.dk; th@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; itd@itd.dk; jm@jm.dk; kemin@kemin.dk; cf@kommunekemi.dk; kl@kl.dk; kr@kr.dk; ks@ks.dk; kpmg@kpmg.dk; borgerservice@kk.dk; info@lf.dk; lo@lo.dk; lh@lederne.dk; ferritslev@mariuspedersen.dk; mst@mst.dk; osj@maerskoil.com; noah@noah.dk; info@folkecenter.dk; ove@ove.org; anita.felthaus@hedensted.dk; pdir@pdir.dk; renosam@renosam.dk; JP-Retssikkerhed; schjerning@stofanet.dk; info@sala.dk; sek@sek.dk; sik@sik.dk; info@skatteborgerne.dk; Jesper Kiholm Andersen; sns@sns.dk; JP-Politisk-Juridisk kontor; Karenhvid.ipsen@vattenfall.com; danishwindpower.dk; ww@wwf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; info@okologi.dk; oem@oem.dk
Emne: Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Hermed udsendes i høring materiale vedr. udvidelse af elafgiftslovens solcelleordning.

Afgift 2009-231-0026

Akt nr

Skatteministeriet
Nicolai Eigvedsgade 28
1402 København K
pafigft@skm.dk

H.C. Andersens Boulevard 45
1553 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

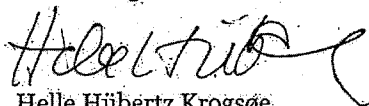
28. januar 2010

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet

Skatteministeriet har den 12. januar 2010 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet i høring med høringsfrist den 27. januar 2010.

Udkastet har været behandlet i Danske Advokaters skattefagudvalg. Udkastet giver ikke Danske Advokater anledning til at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsøe
Vicedirektør/retschef
hk@danskeadvokater.dk

Energistyrelsen,
ens@ens.dk og hc@ens.dk

Skatteministeriet,
pafgift@skm.dk

25. januar 2010

Høringsvar fra Danmarks Vindmølleforening vedrørende bekendtgørelser om nettoafregning og pristillæg samt ændring af elafgiftsloven, jf. udvidelse af solcelleordning.

Danmarks Vindmølleforening finder det positivt, at anvendelsen af den tidligere solcelleordning udvides til også at gælde andre VE-anlæg.

Dog har vi bemærket, at forslaget indeholder en ændring af den årlige opgørelse til en afregning måned for måned. Dette vil både for solcelleanlæg såvel som for andre typer VE-anlæg betyde, at muligheden for udnyttelse af den samlede produktion via en udjævning over året, forringes betydeligt.

Som en generel kommentar vil vi tillade os at påpege, at dette kan betyde en væsentlig forringelse af afregningsmulighederne særligt for solcelleanlæg, hvilket går i modsat retning af de overordnede energipolitiske målsætninger om generelt at fremme den vedvarende energi.

Vi foreslår at den hidtidige opgørelse pr. år bibeholdes. For vindmøllernes vedkommende vil det betyde at produktionen i det relativt mere vindrige vinterhalvår bedre kan udnyttes af vindmølleejeren til egetforbruget af både el og elvarme.

Desuden vil vi foreslå, at der ikke diskrimineres mellem erhvervs-mæssige og ikke-erhvervs-mæssige anlæg, jf. § 5 i den foreslåede bekendtgørelse om nettoafregning. Erhvervs-mæssige ejendomme bør ikke udelukkes fra den foreslåede nettoafregning. I forbindelse med fx landbrug eller mindre erhvervs-virksomheder kan det være oplagt at etablere mindre vindmøller som en ren og vedvarende egenproduktion. Da erhvervs-virksomheder i forvejen har refusionsmuligheder mht. energifgifter, så vil den foreslåede inkludering af erhvervs-ejendomme i nettoordningen være provenumæssig neutral eller tæt herpå.

Endelig vil vi påpege, at der for vindmøllernes vedkommende savnes en faglig og energimæssig begrundelse for den foreslåede afgrænsning på 6 kW mellem mindre og større anlæg.

I den gamle solcelle-ordning blev max grænsen på 6 kW fastlagt ud fra en maksimal produktion fra et solcelleanlæg svarende til det årlige elforbrug i et typisk parcelhus, altså omkring 4-5.000 kWh. For vindkraftanlæg er det imidlertid ikke relevant at tage udgangspunkt i produktion og forbrug i et typisk parcelhus.

Ellemarksvej 47
8000 Århus C
Telefon 8611 2600
Telefax 8611 2700
info@dkvind.dk
www.dkvind.dk
Giro 6 33 79 10
CVR. 88 46 85 11

Der kan være begrænsede muligheder for at rejse selv helt små vindkraftanlæg i forbindelse med typiske parcelhuse og/eller i almindelige boligområder. Dette kan skyldes støj, vibrationer og/eller planlægningsmæssige forhold samt de lægvere, der naturligt vil begrænse vindressourcen i relativt tæt bebyggede områder.

Derimod er det mere relevant at opføre de mindre vindmøller, herunder husstandsmøller i forbindelse med mere fritliggende ejendomme med årlige energiforbrug (el + elvarme) på op mod fx 20.000 - 30.000 kWh. På denne baggrund kan den gamle grænse på 6 kW forhøjes til fx det dobbelte.

Fastholdelsen af den årlige afregning kan på sigt muligvis betyde et marginalt mindre provenu end hvad skattemyndighederne i første omgang har forudset i forbindelse med forslaget. De store miljømæssige gevinster og andre samfundsøkonomiske fordele vil dog - set i et bredere perspektiv - langt opveje dette eventuelle tab.

Det er også muligt, at en forhøjelse af 6 kW afgrænsningen på sigt kan afstedkomme et lille provenutab, men igen bør dette afvejes overfor de store energi- og miljømæssige fordele, der er forbundet med en udbygning af den vedvarende energi. Hertil kommer, at hvis forslaget også skal have en reel og troværdig sammenhæng med de udmeldte energipolitiske målsætninger, så er det afgørende at etablere konkrete muligheder for at borgere og virksomheder med fordel selv kan etablere vedvarende energianlæg i et større omfang end tidligere.

Der kan i øvrigt henvises til et høringssvar indsendt af den såkaldte Husstandsmøllegruppe, som er et kontaktnet af nuværende ejere af husstandsmøller og som også er medlem af Danmarks Vindmølleforening.

Med venlig hilsen

Henrik Skotte
Politisk/økonomisk konsulent

Struer, den 22. januar 2010.

Høringsvar vedr. Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og Nettoafregning for egenproducenter af elektricitet.

I forlængelse af Danmarks Vindmølleforenings høringssvar vil Husstandsmøllegruppen ud fra dens praktiske kendskab til forholdene for de små møller anbefale, at grænsen for tilbageløbsmålere fastsættes til 12 kWh i stedet for de foreslåede 6 kWh.

I Husstandsmøllegruppen har vi grund til at frygte, at man ved at sætte grænsen ved 6 kWh, kan forlede kommende forbrugerne til at tro, at man med en mølle i den størrelsesorden kan gøre både miljøet og sig selv en tjeneste. Det kan man ikke.

En 6 kWh-mølle vil på en god placering kunne producere ca. 10.000 kWh på årsbasis, men med nettilslutning følger der årlige omkostninger på op mod 10.000 kr. til forsikring, lovpligtigt årligt serviceeftersyn og aflæsningsgebyr – samt eventuelle reparationer, og så er der ikke meget tilbage til forrentning af investeringen.

I Skatteministeriets Forslag til Lov om ændringer af loven er der ikke nævnt noget om afskrivningsreglerne for de små møller. Det tillader vi os at tage som udtryk for, at investeringen i mindre møller ikke kan afskrives i lighed med de større husstandsmøller. Hermed udhules økonomien yderligere.

Desuden må vi konstatere, at der ikke findes møller i 6 kWh-klassen med en dansk typegodkendelse. Typegodkendelsesordningen i Danmark er både langvarig og omkostningstung og vil derfor hæve prisen på kommende udenlandske møller ganske betragteligt. Dertil kommer prisen for nettilslutning, som kan fordyre mølleprojektet med yderligere 10.000 kr.

Hæver man derimod grænsen for tilbageløbsmålere til 12 kWh, vil der være en klar samfundsgevinst. Der vil kunne skabes nye danske arbejdspladser i de danske virksomheder, som i forvejen producerer 11 kWh-møller. Disse møller har en årsproduktion på ca. 33.000 kWh og dækker dermed ikke blot husstandens egetforbrug, men leverer også overskudproduktion til andre dele af samfundet.

11 kWh-møllerne har været den mest solgte husstandsmølletype i Danmark gennem de sidste 15 år, selvom det også for køberne af disse møller har været næsten umuligt at få økonomien til at hænge sammen med den nuværende ordning. Flere af gruppens medlemmer er efter 10 års drift fortsat i tvivl, om deres mølle har kunnet forrente sig selv, og nu begynder de større reparationer at melde sig.

Da man i 1994 vedtog de nugældende bestemmelser for husstandsmøller, havde man en forventning om, at omkring 3500 husstande på især nedlagte landbrug ville benytte sig af muligheden for at få en husstandsmølle.

I den mellemliggende periode er der blevet rejst 240 husstandsmøller, en del er taget ned igen, og det aktuelle antal husstandsmøller er i dag på ca. 180. Alt sammen på grund af husstandsmøllernes dårlige økonomi.

I perioden fra 1994 til 2008 er der iflg. Danmarks Statistik nedlagt 26.000 landbrug. En del af bygningerne er naturligvis jævnet med jorden, men i dag bor mindst 20.000 familier på nedlagte landejendomme og er dermed potentielle købere af en husstandsmølle, fordi bygningerne er af ældre dato, og elforbruget i husstanden derfor er stort.

Husstandsmøllegruppens kontaktperson har da også trods de generelle krisetider haft adskillige henvendelser fra potentielle købere af en husstandsmølle. Hovedparten har et elforbrug mellem 12.000 og 20.000 kWh og venter et stigende forbrug, når el-bilerne for alvor slår igennem om et par år.

I den forbindelse forventer vi en sand eksplosion i interessen for husstandsmøller, og det vil da være spild af penge, hvis folk så køber en mølle på 6 kWh eller derunder for at komme ind under solcelleordningen. Det ville være langt mere fremtidssikret at hæve grænsen for tilbageløbsmålere til 12 kWh, så husstandsmølle drift bliver rimelig rentabel til gavn for miljøet og samfundsøkonomien.

I Husstandsmøllegruppen under Danmarks Vindmølleforening har vi medlemmer med mange års erfaring i vindmølle drift, og disse erfaringer stiller vi gerne til rådighed i forbindelse med den videre behandling af de foreslåede ændringer.

Med venlig hilsen

Husstandsmøllegruppen

Danmarks Vindmølleforening

v/ Hugo Hviid

"Nygaard"

Holstebrovej 85, Vejrum

7600 Struer

hugo@hviid-vejrum.dk

Tlf: 97 46 43 43

Skatteministeriet

Energistyrelsen

Sendt på mail til:

pafgift@skm.dk

ens@ens.dk

Rosenørns Allé 9
DK 1970 Frederiksberg C
Tlf: 35 300 400
Fax: 35 300 401
e-mail: de@danskeenergi.dk
www.danskeenergi.dk

Dok. ansvarlig: FDA
Sekretær: LGU
Sagsnr: 10/6
Doknr: 6

26-01-2010

Høringssvar til lovforslag om ændring af elafgiften, udkast til bekendtgørelse om nettoafregning af egenproducenter af elektricitet og ændring af bekendtgørelse om pristillæg til elektricitet produceret af andre vedvarende energianlæg end vindmøller

Dansk Energi har 6. januar 2010 fra Skatteministeriet modtaget udkast til lovforslag om ændring af Elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen). Ved samme lejlighed har vi fra Energistyrelsen modtaget udkast til bekendtgørelse om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet og forslag til ændring af bekendtgørelse om pristillæg til elektricitet produceret ved andre vedvarende kilder end vindmøller.

Dansk Energi afgiver hermed høringssvar til alle tre udkast.

Der kan være gode grunde til i en overgangsperiode at give særligt høje tilskud til visse teknologier som fx små VE-anlæg. Disse tilskud bør dog ske efter ensartede og gennemsigtige principper. Sammenkobling af produktion og forbrug harmonerer dårligt hermed. Dansk Energi vil derfor foreslå, at hele produktionen fra sådanne mindre VE-anlæg modtager samme på forhånd (politisk) fastsatte afregningspris uafhængigt af egetforbruget, og at hele egetforbruget i øvrigt afregnes som forbrug. Således kommer tilskuddene ind ad fordøren.

Med såvel den nuværende ordning som lovforslaget modtager solcelleejere i praksis en afregningspris, der er tre gange højere, hvis de har et samtidigt forbrug, end hvis de ikke har. Samtidig er ejere af mindre VE-anlægs tilskyndelse til at spare på elforbruget tre gange mindre end øvrige forbrugeres, hvis egenproduktion i en periode overstiger egetforbruget. Begge forhold bidrager til uhensigtsmæssigheder.

Nettoafregningsordningen blev oprindeligt indført for at fremme opsætningen af solcelleanlæg. Dansk Energi anerkender, at der i perioder kan være gode grunde til at give særlig støtte til enkelte teknologier, men det er Dansk Energis holdning, at støtteordninger på længere sigt bør være teknologineutrale - også for produktion af miljøvenlig energi. Dette er nødvendigt for at skabe et velfungerende og effektivt marked for produktion og indfasning af vedvarende energi. I

det lys anser vi dette forslag som et vigtigt skridt i den rigtige retning, da det ikke diskriminerer mellem, hvilke små VE-anlæg elektriciteten produceres af.

Dansk Energi ser endvidere meget positivt på, at reglerne for nettoafregning justeres, så de spiller bedre sammen med elmarkedet og udnytter muligheden for moderne elektroniske målere bedre.

Vi ser dog også problemer i forslaget.

Med forslaget lægges der op til, at alle teknologier, der kan fremme produktion af vedvarende energi, støttes gennem muligheden for at "lagre" ikke benyttet egenproduktion til et tidspunkt, hvor forbruget overstiger egenproduktionen.

Dansk Energi deler opfattelsen af, at der er god grund til at støtte produktion af vedvarende energi, men vi ser enkelte uheldige konsekvenser ved netop denne støtteform.

Principielt mener vi, at værdien af elproduktion er uafhængig af, om producenten har et samtidigt forbrug. Derfor bør elproduktionen også afregnes uafhængigt af egenproducentens forbrugsforhold. Hidtil har afregningens afhængighed af forbruget ikke udgjort et stort problem, da solcelleanlæggene afregnes på årsbasis. Med den foreslåede udvidelse og månedsafregning bliver sandsynligheden for, at to producerede enheder afregnes forskelligt væsentligt større.

De foreslåede ændringer af nettoafregningsordningen vil således implicere, at egenproducenter med højt elforbrug får den største støtte pr. produceret kWh, da egenproducenter med højt forbrug har mindst sandsynlighed for, at egenproduktionen i en periode overstiger forbruget. Nettoafregningsordningen kan altså let give forkerte forbrugsincitamenter, der i sidste ende kan være i direkte modstrid med intentionerne i energipareindsatsen.

Dansk Energi bakker op om at støtte produktion af vedvarende energi, men ser i den forbindelse gerne, at støtten gøres uafhængig af egenproducentens forbrug, således at støtten er den samme for alle enheder vedvarende energi.

Den hidtidige ordning med nettoafregning af solcelleanlæg har kun haft begrænset udbredelse og har derfor ikke haft voldsom betydning for netvirksomhedernes økonomi. Med forslaget om at udbrede ordningen forventes det, at langt flere af netvirksomhedernes kunder vil overgå til nettoafregning.

Netvirksomhederne vil gerne bidrage til at fremme elproduktion ved udnyttelse af miljøvenlige energikilder, men virksomhedernes økonomi bør i den forbindelse ikke belastes unødigt. Med flere nettoafregnede kunder, vil netvirksomhedernes leverede mængde (og dermed faktureringsgrundlaget) falde, samtidig med at omkostningerne til administration af ordningen stiger.

Dansk Energi opfordrer derfor til, at de samfundsmæssige konsekvenser af øgede administrationsomkostninger og konsekvenserne for netvirksomhedernes mistede indtægter indtænkes i lovforslaget og bekendtgørelserne og opvejes med de potentielle gevinster, som lovforslaget fører med sig. Desuden bør lovforslaget understøttes af en mere overordnet samfundsøkonomisk vurdering af udbredelsen af mindre anlæg sat i forhold til alternativ udbygning med større og mere koncentreret VE-produktion.

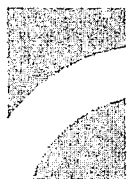
Da de økonomiske konsekvenser i høj grad afhænger af ordningens udbredelse, kunne det i den forbindelse overvejes at tidsbegrænse ordningen, så konsekvenserne kan revurderes på et senere tidspunkt.

Dansk Energi indgår gerne i en drøftelse af ovenstående.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Frederik Dalgård Andersen

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter**Sendt:** 29. januar 2010 08:45**Til:** Lillian Bech**Emne:** VS: Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Fra: Bo Sandberg [mailto:bsa@danskerhverv.dk]**Sendt:** 28. januar 2010 19:08**Til:** JP-DEP Postkasse Afgifter**Cc:** Søren Büchmann Petersen; Ulla Brandt; Helle Houth; Mette Vadstrup**Emne:** Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Til Skatteministeriet!

Dansk Erhverv takker hermed for at være inddraget som høringspart i ovennævnte sag (j. nr. 2009-231-0026) og skal samtidig beklage den forsinkede afgivelse af høringssvaret.

Dansk Erhverv kan ikke støtte forslaget om at gå fra årsafregning af el fra solcelleanlæg til en ny månedsafregning i stedet.

Dansk Erhverv deler ikke synspunktet i baggrundsbeskrivelsen på side 5 i lovforslaget: "Baggrunden for kravet om afregning efter nettoafregningsbekendtgørelsen er, at selv en mindre udbredelse af "solcelleordningen" vil skabe væsentlige problemer fra en praktisk/administrativ synsvinkel, medmindre ordningen integreres med de almindelige regler og procedurer for elmarkedet."

I hvert fald ikke i en sådan grad, at fordelene ved en sådan integration i det øvrige regelsæt på elmarkedet skulle overstige ulemperne. Konsekvensen af månedsafregning er nemlig, at de små solcelleindehavere får betydelige likviditetsproblemer i store dele af året. Dermed kommer forslaget – formodentlig utilsigtet – til at virke modproduktivt i forhold til dette meget vigtige grønne vækst- og udviklingsmarked, som der gemmer sig både klimaforbedringer, systemeksport og arbejdspladser i.

Dansk Erhverv har ingen yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Bo Sandberg
Skattepolitisk chefMOBIL: +45 2850 3819
DIREKTE: +45 3374 6507
BSA@DANSKERHVERV.DK
[LÆS MIN BLOG HER](#)

**DANSK
ERHVERV**

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhverv. Vi repræsenterer 20.000 virksomheder og 100 brancheorganisationer inden for handel, rådgivning, oplevelse, transport og service.

DANSK ERHVERV
BØRSEN
DK-1217 KØBENHAVN K
WWW.DANSKERHVERV.DKT. +45 3374 6000
F. —
—
INFO@DANSKERHVERV.DK

-----Oprindelig meddelelse-----

29-01-2010

Skatteministeriet
Att. Louise Bank
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

26. januar 2010
jt/ig

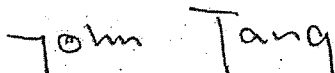
Svar sendt pr. e-mail til: pafgft@skm.dk

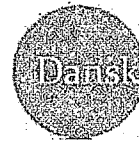
Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (Udvidelse af solcelleordningen)

Dansk Fjernvarme har pr. e-mail af 6. januar 2010 modtaget ovennævnte udkast til høring.

Dansk Fjernvarme har nu gennemset udkastet, og har ikke bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

John Tang

18. januar 2010

Til hvem det måtte vedrøre

Høring af lovforslag om ændring af elafgiften (Udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven)

I Dansk Solcelleforening har vi fået lovforslaget om ændring af nettomålingsordningen for solcelleanlæg til høring. Vore medlemmer er væsentlige aktører indenfor for dette felt og har været involveret i etableringen af hovedparten af de eksisterende danske solcelleanlæg, hvorfor vi gerne vil henlede opmærksomheden på nogle uheldige virkninger af forslaget.

Indholdet af dette brev er enstemmigt godkendt på Dansk Solcelleforenings ordinære generalforsamling afholdt den 18. januar 2010.

Som udgangspunkt er det positivt, at der påtænkes en forbedret afregning af en række VE teknologier, men det er uforståeligt, at det skal ske på bekostning af solcellerne ved at ændre nettoafregning mellem forbrug og solcelle energiproduktion fra det nuværende årsbasis til månedsvis afregning.

Solcelle-anlæg har i forvejen lange tilbagebetalingstider i Danmark. Hvis man yderligere forringer økonomien, vil det tage livet af det spæde marked for solceller, og det er vel ikke regeringens politik?

Den gennemsnitlige størrelse på solcelleanlæg etableret i Danmark i perioden fra 1992 til 2008 er ifølge Teknologisk Instituts opgørelse af 758 anlæg 3,07 kW¹. Det er således ikke korrekt, når der i høringsmaterialet er anført, at "Solcelleanlæggene under ordningen er i praksis typisk på omkring 1 kW og kun meget sjældent over 2 kW". En ændring af ordningen vil således allerede i dag være til ulempe for langt flere anlægsejere, end der lægges op til i høringsmaterialet.

Det er bekymrende, at forslaget også fremadrettet vil virke hæmmende for udviklingen. Der ses nu en klar tendens til, at de solcelleanlæg, der installeres i Danmark ligesom i resten af Europa, bliver større og større grundet prisfald på solcellemodulerne. Herved tilgodeses ønsket om fremme af miljøvenlige energiteknologier, hvilket kan medvirke til at reducere CO₂-udledningen og fastholde Danmarks position som foregangsland på energi- og miljøområdet. Med de foreslåede ændringer i afregningsreglerne er der grund til at antage, at den positive udvikling på det danske solcelle-marked sættes over styr.

De ændringer, der foreslås, har ikke alene konsekvens for private ejere af solcelleanlæg; men i lige så høj grad for de kommuner, der i tråd med de politiske opfordringer, har ydet en indsats for at spare på energien og indpasse vedvarende energikilder. Som eksempel herpå kan nævnes, at Skive Kommune har etableret et solcelleanlæg, som tilvejebringer ca. 85% af det årlige elforbrug på en lokal kommuneskole. Det er beregnet, at skolens elregning ved den nuværende nettoafregningsmetode i 2008 ville udgøre ca. kr. 33.000. Ved den foreslåede overgang til timeafregning ville elregningen i stedet lyde på ca. kr. 145.000 (detaljerede beregning kan eftersendes i fald dette ønskes). Der er her tale om en så væsentlig forringelse af den økonomiske

¹ I henhold til www.solenergi.dk/solcellebasen.asp. For anlæg til og med 6 kW er fordelingen således: Under 1 kW: 114 anlæg; 1kW til og med 2 kW: 245 anlæg; 2 kW til og med 4 kW: 310 anlæg og 4 kW til og med 6 kW: 47 anlæg.v

18. januar 2010

situation, at det med stor sikkerhed kan fastslås, at der ikke fremover vil blive etableret store solcelleanlæg på kommunale bygninger.

En ændring af nettomålingsordningen fra årlig til månedlig balance vil dog ikke blot medføre en afgørende forringelse af mulighederne for at udbrede solcelleteknologi i Danmark, hvor støttevilkårene i forvejen er dårligere end i næsten alle andre EU lande, men vil også indebære en stærkt stigende administrationsbyrde for energiselskaberne.

Det kan i denne forbindelse nævnes, at praktisk taget alle andre EU lande har teknologispecifikke støtteordninger, der tillader støtten at blive tilpasset teknologien og dens øjeblikkelige udviklingsstadiet.

På foreningens og medlemmernes vegne kan jeg kun anbefale, at den udmærket fungerende ordning for solceller fortsætter, og at man i en eventuel lov om udvidelse undtager solceller for månedsafregning og timeafregning for større anlæg.

Med venlig hilsen

Henrik Raunkjær
Formand for Dansk Solcelleforening

Jyllandsgade 28
6400 Sønderborg

Tlf.: 7488 1360
Mobil: 4036 6707

Kære Skatteminister og kollegaer i skatteministeriet,

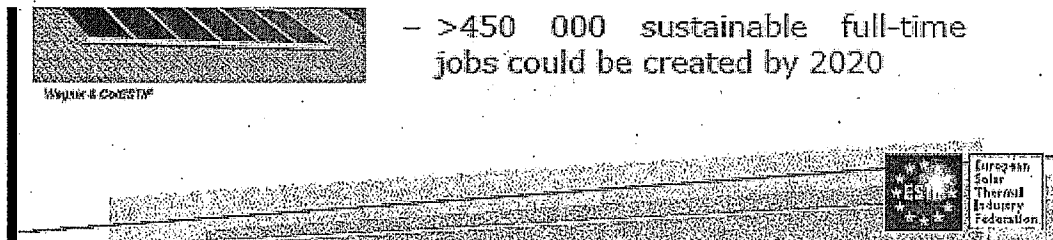
Normal er vi i DanSolar / jeg typen der ikke reflekterer på politisk arbejde.

Men det der er lagt op til af ændringer er ikke til gavn for Danmark – Danmarks fremtid, hvorfor jeg mener det er en pligt, at skrive et svar til høringen.

Det store billede:

I DanSolar satser vi alt på solenergi, det samme gør store dele af verden og lande vi ynder at sammenligne os med.

Det overordnede spørgsmål for Danmark er vel ikke kun lokalpolitiske spørgsmål på energistrategiske fokusområder, (som er indlysende) men vel i højere grad om vi vil være med til at skabe arbejdspladser inden for dette område der beviseligt er i voldsom vækst. Jf. vedlagte veldokumenterede information taler vi om arbejdspladser i størrelsesordenen 450.000 arbejdspladser.

I høringen skal man vel spørge hinanden om vi i Danmark skal ligge os i den uprofitable slipstrøm af store spillere eller selv levere en profitabel indsats inden for innovation – som vi tidligt kendte fra vindmølleindustrien.

Der skal en langt mere ambitiøst udspil til, som appellerer til en liberal indkøbeende adfærd som med stor succes kan ses i Tyskland, Italien, Frankrig.

Det kan i denne forbindelse nævnes, at praktisk taget alle andre EU lande har teknologispecifikke støtteordninger, der tillader støtten at blive tilpasset teknologien og dens øjeblikkelige udviklingsstadiet. Ja selv U-lande som Marokko m.fl. laver både støtte og krav om integration af solceller.

Vi skal vel også klæde Danmark på til fremtiden og tilsikre en uafhængighed af olien, ikke kun i relation til reduktion til CO2 men i høj grad også samfundsøkonomisk, både på kort og lang sigt.

Liberale forhold gavner vækst:

Den nuværende ordning er igennem det sidste års tid blevet mere lukrativ i takt med at priserne er faldet tilsvarende på solcellerne.

Forslaget om at afregne månedsvis vil underminere både den investering som mange borgere har gjort pt. og samtidig forpurre kommende investeringer. Hvorfor der vil være tale om dårligt politisk håndværk om disse begrænsninger gennemføres.

Solcelleforeningen:

Forslaget fra Solcelle brancheforeningen kan vi tilslutte os 100 %. Lad den nuværende ordning blive til gavn for fremtiden og se ikke velvilligt på energiselskabernes lobbyisternes forslag om at afregne månedsvis og sætte tingene i stå.

Lad os fortsætte 1 til 1 ordningen og lade den udvides til at omfatte samtlige interessenter i markedet – det vil sige virksomheder.

Ude omkring os i verden ser vi en voldsom vækst og skal Danmark have et fornuftigt supplement til vindmølleenergien – ja så bliver vi simpelthen nødsaget til at satse på solenergi. Husk at mange gange stå vinden stille når solen skinner. (godt for den nationale udnyttelse af el.)

Faktisk vil jeg gå så langt, at sige, at man skal kigge på hvad det koster på bundlinjen for Danmark, at når den målsætning som brancheforeningen ligger op til. Ja sølle 300 mio. ! for ikke at tale om et sundere danmark/verden. Tro mig der vil tillige være andre økonomiske spin-offs i en sådan konstellation.

Faktisk er det således, at investorer, som ønsker en stabil investeringsmiljø flokkes omkring stabile regerings garanterede afregninger og skaber stor privat finansieret vækst i førortale lande. Vi er håbløst bagefter.

Vi vil faktisk gå så langt, at foreslå, at man i stedet for vækstpakker mv. skulle sikre sig en grøn fremtid – specielt inden for vedvarende energi.

Om en borger køber el fra elselskabet eller indirekte grøn strøm fra sin nabo kan vel komme ud på et.

Konklusion:

Som minimum:

- Lad ordningen som den er nu - være!
- Giv garanti for 20-25 år som andre lande gør!
- Lad ordningen omfatte alt og alle!

Ønskeligt:

- Afregn som i andre lande som oplever eksplosiv vækst! Lad os gøre det samme i Danmark.

Med dette er det vores håb i DanSolar, at man lytter lidt til os der har viden om og erfaring i, hvad vil være godt for en dansker/verden i fremtiden.

Med venlige solhilsener / Best regards

DanSolar

Paul Riis Arndt

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

København den 19.01.10

Det Økologiske Råds høringssvar til Lovforslag om ændring af elafgiften

Forslaget til ændring af lov om afgift af elektricitet omfatter i princippet to forslag:

1. En klar forringelse af afregningsordningen for strøm produceret på solceller.
2. En meget, meget favorabel afregningsordning for strøm produceret fra husstandsvindmøller.

Det danske el-system er midt i en forandring, hvor den fleksibilitet, som er nødvendig for at afpasse produktion og forbrug i sekundet, hidtil har ligget på produktionssiden. Med den allerede tilstedeværende og især med den planlagte kommende øgede mængde vindkraftbaserede el, så skal det fremover være forbrugssiden, der leverer den nødvendige fleksibilitet.

Det betyder også, at produktion af vedvarende energi i lille skala inden for matriklen skal medvirke til denne fleksibilitet og derfor skal støttes efter, hvorvidt den øger eller mindsker fleksibiliteten i det danske energisystem.

Forslaget fra Skatteministeriet tager et helt forkert udgangspunkt – nemlig en skattemæssig ligestilling af strøm produceret på egen grund uanset om denne produktion gavner eller skader fleksibiliteten nu og på sigt. Og herved får man forringet støtten til den ønskede sol-el-produktion og givet en meget kraftig støtte til den småskala vind-el-produktion, som ikke gavner ud fra en systembetragtning.

Det Økologiske Råds skal derfor på det kraftigste anbefale, at man ikke gennemfører dette forslag fra Skatteministeriet, da det bygger på forkerte forudsætninger og vil have en særdeles skadelig virkning for det danske el-system.

I stedet bør man om minimum fastholde det eksisterende støttesystem, hvor solcellestøm fritages for afgifter på en årlig nettoberegning af produktion og forbrug inden for matriklen/bygningskomplekset, mens vindproduceret strøm må afregnes efter de regler, som allerede findes for vindmøller uanset placering, således at man ikke forgylder alt for dyr vindproduktion placeret på de forkerte steder.

Solcelle produceret el er mest rigelig om sommeren, hvor man kun bruger lidt el i bygningen. Til gengæld produceres denne el på de rigtige tidspunkter - om dagen, hvor forbruget er størst og om sommeren, hvor vinden blæser mindst, og hvor der ikke er behov for spildvarmen fra el-produktion på kraftvarme. Dvs. solceller er et godt supplement til vindkraften.

Vindkraft produceret el er mest rigelig om vinteren, hvor folk bruger mere el. Men bygningsintegreret vindkraft kan ikke supplere de store vindmøller. Den producerer el på nøjagtig de tidspunkter, hvor vi har rigeligt af den i forvejen, mens den ikke producerer i vindstille, netop hvor vi har brug for mere el.

Ordningen med månedsafregning vil således klart mindske tilskuddet til solceller, da det private forbrug og den producerede strøm er dårligt korreleret inden for måneden, mens denne strøm til gengæld passer rigtig godt i det samlede system, og derfor er ønskelig

Samtidig vil ordningen give store tilskud til en økonomisk meget dyr bygningsintegrering af små vindkraftanlæg, som ikke producerer el, når vi har mest brug for den.

Ordningen vil sikre et maksimalt tilskud til ineffektiv og økonomisk inoptimal vindkraft på hele 170 øre pr. produceret kWh, blot fordi denne vindkraft placeres på bygninger i en uøkonomisk lille størrelse. Dette modsvares af et generelt tilskud til vindkraft på 10 – 40 øre, som er nødvendigt til vindkraft på optimalt-placerede steder.

Det virker ganske ugennemtænkt på denne måde at ville indføre et meget stort tilskud til at placere meget dyre vindanlæg på uhensigtsmæssige steder..

Den foreslåede ordning med månedsafregning straffer således den ønskede ekstra el-produktion fra solceller, men gavner el-produktion fra små bygningsintegrerede vindmøller, som ikke kan supplere de store møller og derfor ikke har nogen fortrin frem for disse.

Med venlig hilsen

Søren Dyck-Madsen

Det Økologiske Råd

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Danish Energy Industries Federation

Høring af lovforslag om ændring af elafgiften

DI Energibranchen takker for muligheden for at indgive høringssvar til lovforslaget om ændring af elafgiften (udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven). Forslaget har til hensigt at forbedre afregningsmetoderne for energi fra forskellige VE-teknologier. Herunder påtænkes det at ændre nettoafregningen mellem forbrug og energiproduktion fra solceller til månedsbasis frem for årsbasis, som er tilfældet i dag. Det mener DI Energibranchen er en u hensigtsmæssig ændring.

Solcelleanlæg producerer energien ujævnt fordelt over året og vil fra april – august typisk producere mere, end forbruget kan absorbere. Med de nye regler tvinges anlægsejerne til at sælge den overskydende elproduktion til en langt lavere afregningspris måned for måned, hvilket gør rentabiliteten af solcelleanlægget mindre. Det gør sig også gældende for anlæg over 50 kW, som mange offentlige institutionsbygninger er beklædt med. Her er energiforbruget langt mindre om sommeren pga. sommerferielukninger og vil også her resultere i langt dårligere økonomi for anlægget.

Derudover må det påpeges, at anlæggenes størrelse generelt er større end de 1-2 kW, som er anført i baggrundsmaterialet til lovforslaget. Samtidig gør faldende enhedspriser på anlæggene det muligt at investere i større anlæg i fremtiden. Ordningen vil således ramme et langt større antal anlægsejere negativt end antaget.

Lovforslaget vil således fordyre solcelleanlæg og vil samtidig hæmme incitamentet til at sætte nye op. Det understøtter ikke Danmarks allerede indgåede EU-forpligtelser om CO₂-reduktion i den ikke kvoteomfattede sektor og på længere sigt målet om et CO₂-neutralt samfund. Her skal solceller have samme betingelser som andre VE-teknologier.

DI Energibranchen stiller sig naturligvis til rådighed for yderligere dialog om lovforslaget på baggrund af dette høringssvar.

Venlig hilsen

Casper Andersen

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377
Danmark.

energi@di.dk
energi.di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

H.C. Andersens Boulevard 18
København V

Sundkrogsvej 20
København Ø

Skatteministeriet
pafgft@skm.dk
ens@ens.dk

DONG Energy A/S
Kraftværksvej 53
7000 Fredericia

Tlf 99 55 11 11
Fax 99 55 00 01

www.dongenergy.dk
Cvr-nr. 36 21 37 28

25. januar 2010

Hørings svar vedrørende lovforslag om ændring af elafgiften

DONG Energy takker for muligheden for at kommentere ovenstående som udstrækker "solcelleordningen" til andre små VE-anlæg baseret på fx biomasse eller vind m.v. DONG Energy hilser det velkomment, at der overvejes tiltag, der kan fremme udbredelsen af VE i Danmark, også i mindre skala.

Vores ref. JONST
Dok. ansvarlig JONST

jonst@dongenergy.dk
Tlf 99 55 20 45

Lovforslaget er imidlertid ikke i tilstrækkelig grad orienteret mod potentialet for VE-anlæg (især solceller) på skoler, hospitaler og virksomheder. På grund af lavere aktivitet om sommeren vil elforbruget på fx en folkeskole være meget lavt i visse perioder, hvorfor den hidtidige model med årsafregning giver bedre rammer for at udbrede VE-anlæg. Skatteministeriet synes derfor at undervurdere hvilken effekt lovforslaget vil have på incitamenterne til fortsat udbygning med solceller i Danmark.

Endeligt vil overgangen til månedsafregning for solceller indebære ekstra administration til anlægsregistrering, opfølgning og månedlige opgørelser. Dertil kommer omkostninger, der ikke er tilstrækkeligt belyst i ledsagenotatet til lovforslaget. Det drejer sig om omkostninger til målerbytte samt negative konsekvenser for netselskaber i form af tabt indtjening, der følger af reduceret mængde energi, der transporteres. Med netselskabernes nuværende omkostningsbestemte prissætning, bør de øgede omkostninger dækkes ind, fx af VE-producenten.

På sigt forventes alle elforbrugere at være timemålte, men den valgte type nettoafregning er ikke muligt for den kategori af forbrugere. Regelsættet bør for så vidt muligt tage højde for denne udvikling, herunder hvilke regler der i tvivlstilfælde skal have "forrang".

DONG Energy henviser derudover til Dansk Energis høringssvar.

Med venlig hilsen

Vores ref. JONST

DONG Energy

Jonny Trapp Steffensen

Konsulent

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Glostrup d. 27/1-2010

**Vedr. Høring om lov om ændring af lov om afgift af elektricitet
(udvidelse af solcelleordningen)**

I det vi takker for lejligheden til at kommentere ovennævnte forslag, fremsender vi en række kommentarer.

Energiforum Danmark er meget positivt stemt over for en udvidelse af solcelleordningen, så den også gælder andre små VE-anlæg.

Vi finder det endvidere yderst positivt, at der åbnes op for, at reglerne også gælder kombination af flere typer VE-anlæg.

Det er også positivt, at det fastholdes, at skoler og boligforeninger og andre ikke-kommercielle bebyggelser, kan etablere større anlæg. Vi undrer os dog over, at der for disse anlæg er behov for en grænse på 6 kW pr. husstand eller pr. 100 m²-institution. Overskydende elproduktion, vil jo blive leveret til nettet uden godtgørelse. Fjerner man den øvre grænse, motiveres anlægsejerne til at eksperimentere med større anlæg, samt at tilstræbe høje årsdækningsgrader og bedre effektivitet.

Derudover er vi meget bekymrede over, at afregningen af strøm fra solceller kommer ind under nettoafregnings-bekendtgørelsen. Det er vi af tre årsager:

- 1) En ændret praksis omkring afregning vil bremse udbygningen af solcelle-anlæg over 3 kW. Med den foreslåede praksis, må private anlægsejere nemlig ikke være nettoeksportører af el ud over en måned, hvor det hidtil gjaldt over et år. Det betyder, at afregningen for anlæg på 3-6 kW forringes mærkbart i sommermånederne, hvilket får store konsekvenser for rentabiliteten på anlæggene.
- 2) Dertil kommer at fællesanlæg der samlet set er over 50kW, men under 6kW pr. husstand/100 m² institutionsareal, helt ryger uden for netto-afregningsbetingelserne (jfv. Nettoafregnings-bekendtgørelsens § 3 stk. 2), og dermed får samme betingelser som professionelle/kommercielle anlæg. Det vil være ødelæggende for det udviklingspotentiale, der i dag drives af offentlige institutioner, boligforeninger m.v., og dermed sinkes udviklingen inden for pris og teknik væsentligt.

- 3) Et af målene med en opprioritering af små VE-anlæg, er en mere fleksibel produktion, der kan supplere vindenergi og kraftvarme. Strøm produceret på solceller er det optimale supplement, fordi strømmen produceres om dagen og rigeligst i perioder hvor det ikke blæser og hvor der ikke er behov for spildvarmen fra kraftvarme, nemlig om sommeren. Men ved at sætte solceller ind under nettoafregningsbekendtgørelsen, straffes solcellestrømmen netop for disse kvaliteter.

Energiforum Danmark anbefaler derfor, at man for solceller forsat betragter netto-afregningen over et år.

Energiforum Danmark står gerne til rådighed for en uddybning af vores kommentarer.

Med venlig hilsen

Dorte Nørregaard Larsen
Energiforum Danmark

SCANNET

303257

MODTAGET

26 JAN 2010

Min. forkontor

ENERGIMIDT

nye strømninger

Folketinget
Att.: Skatteminister Kristian Jensen
Christiansborg
1240 København K

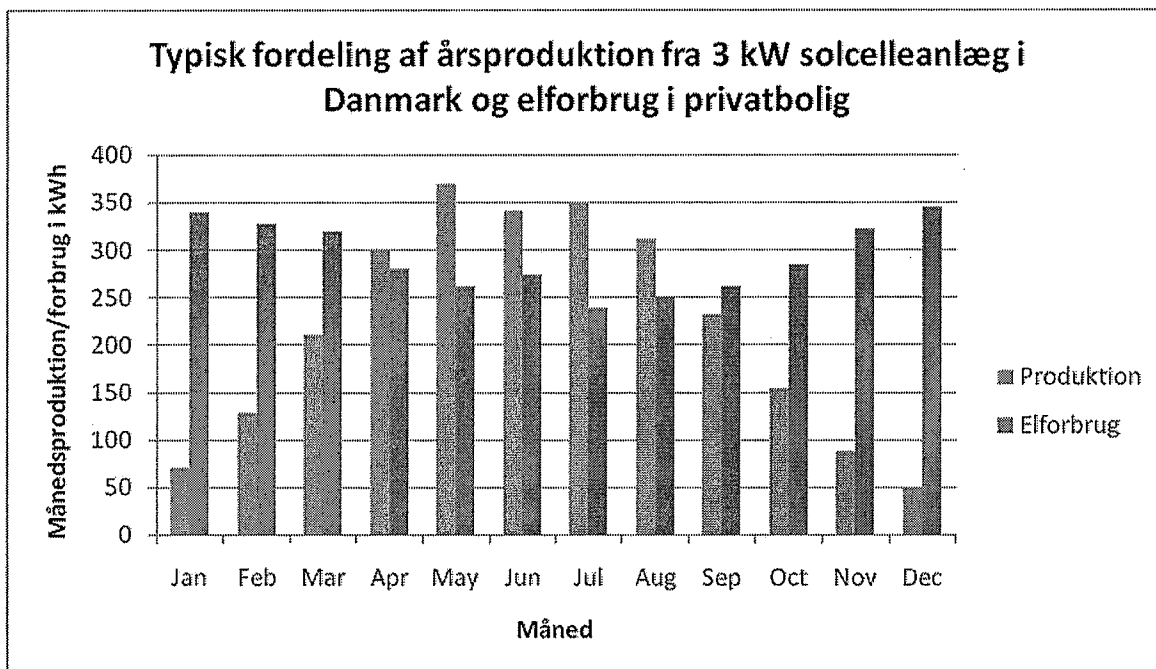
Dato: 21. januar 2010
Vor ref.: Flemming Kristensen
Direkte tlf.: 7658 1130
Mobil tlf.: 2086 9638
E-mail: fvk@energimidt.dk

Kommentar til lovforslag vedr. omlægning af nettomålingsordning for solcelleanlæg

I EnergiMidt er vi blevet bekendt med, at der er fremsat forslag om omlægning af nettomålingsordningen for solcelleanlæg. Som en væsentlig aktør inden for dette felt, hvor EnergiMidt har været involveret i etableringen af en meget stor del af de eksisterende danske solcelleanlæg, vil vi gerne gøre opmærksom på nogle uheldige virkninger af forslaget.

I Danmark støttes udbredelsen af solcelleteknologi primært via den såkaldte nettomålingsordning, der i korte træk indebærer, at ejeren af et solcelleanlæg kan "parkere" sin øjeblikkelige overskudsproduktion af el på el-nettet og senere hjemtage den igen uden afgiftsmæssige konsekvenser, dog således, at solcelleanlæggets el-produktion set over ét år ikke må overstige forbruget. Sker dette, er overskudsproduktionen uden værdi for anlægsejeren.

Et solcelleanlæg producerer som bekendt miljøvenlig el afhængig af lys-indfaldet. Et eksempel på en typisk dansk årlig produktions- og forbrugsprofil er vist herunder for en ejendom med et solcelleanlæg på 3 kW og et årligt elforbrug i husstanden på 3.500 kWh¹.

¹ Ifølge Dansk Energi er det gennemsnitlige elforbrug i private husstande i Danmark 3.457 kWh pr. år
Kilde: www.danskeenergi.dk/~media/Energi_i_tal/Statistik_07_DK_net%20pdf.ashx.

Hovedkontor:
EnergiMidt A/S
Tietgensvej 2-4
8600 Silkeborg
CVR-nr. 2833 1959
info@energimidt.dk
www.energimidt.dk
Tlf. 70 15 15 60
Fax 87 22 87 11

Skive afd.:
Brårupvej 50
7800 Skive
Tlf. 70 15 15 60
Fax 96 15 21 11

Brødstrup afd.:
Søndergade 27
8740 Brødstrup
Tlf. 70 15 15 60
Fax 76 58 11 11

Herning afd.:
Industrivej Nord 9B
7400 Herning
Tlf. 70 15 15 60
Fax 99 26 82 12

Afgift 2009-231-0026

Akt nr

74

Den samlede årlige produktion (blå søjler) vil være ca. 2.600 kWh, og den gældende nettomålingsordning indebærer, at anlægsejeren får fuld værdi for samme 2.600 kWh, såfremt hans årlige elforbrug mindst er af samme størrelse.

- ./.
- Ændres nettomålingsordningen således, at der ikke længere er tale om en årlig balance, men en månedlig balance, forringes forholdene imidlertid til ugunst for anlægsejeren. Dette er også illustreret i diagrammet, hvoraf det fremgår, at anlæggets produktion (blå søjler) overstiger forbruget fra april til august. Af den beregning, der er vedlagt som bilag, fremgår det, at denne overskudsproduktion udgør ca. 370 kWh pr. år.

Kompenseres dette ved at tilbyde vindmøllatariffen på 60 øre/kWh, vil anlægsejeren stadig lide et tab i forhold til den gældende ordning på ca. 500 kr/år².

Endvidere bør nedenstående forhold også indgå i vurderingen:

- Helt generelt finder vi, at en forringelse af vilkårene for solcelleanlæg – uanset størrelsen af denne – er uforenelig med, at befolkningen samtidig opfordres til at spare på energien og agere miljøbevidst.
- Jo større andel af husstandens elforbrug, der dækkes fra solcelleanlægget, jo større bliver tabet for anlægsejeren ved overgang til månedsafregning. Havde anlægget i eksemplet ovenfor i stedet været på 4 kW ville overskudsproduktionen i sommermånederne således være 974 kWh, og det tilsvarende tab ved salg til 60 øre/kWh være 1.315 kr.
- Den gennemsnitlige størrelse på solcelleanlæg, der er etableret i Danmark i perioden fra 1992 til 2008 er ifølge Teknologisk Instituts opgørelse af 758 anlæg 3,07 kW³. Det er således ikke korrekt, når der i høringsmaterialet er anført, at "Solcelleanlæggene under ordningen er i praksis typisk på omkring 1 kW og kun meget sjældent over 2 kW". En ændring af ordningen vil således allerede i dag være til ulempe for langt flere anlægsejere, end der lægges op til i høringsmaterialet.
- Det er samtidig bekymrende, at forslaget også fremadrettet virker ødelæggende for udviklingen: Der ses nu en klar tendens til, at de solcelleanlæg, der installeres i Danmark bliver større og større, grundet prisfald på solcellemodulerne. Herved tilgodeses ønsket om fremme af miljøvenlige energiteknologier, hvilket kan medvirke til at reducere CO₂-udledningen og fastholde Danmarks position som foregangsland på energi- og miljøområdet. Med de foreslåede ændringer i afregningsreglerne vil den positive udvikling på det danske solcellemarked sættes over styr.
- De ændringer, der foreslås, har ikke alene konsekvens for private ejere af solcelleanlæg; men i lige så høj grad for de kommuner, der i tråd med de politiske opfordringer har ydet en indsats for at spare på energien og indpasse vedvarende energikilder. Som eksempel herpå kan nævnes, at Skive Kommune har etableret et solcelleanlæg, som tilvejebringer ca. 85% af det årlige elforbrug på en lokal kommuneskole. Det er beregnet, at skolens elregning ved den nuværende nettoafregningsmetode i 2008 ville udgøre ca. 33.000 kr. Ved den foreslåede overgang til timeafregning ville elregningen i stedet lyde på ca. 145.000 kr.⁴. Der er her tale om en så væsentlig forringelse af den økonomiske

² Det er her antaget, at elprisen for private husstande udgør 1,95 kr/kWh

³ I henhold til www.solenergi.dk/solcellebasen.asp. For anlæg til og med 6 kW er fordelingen således: Under 1 kW: 114 anlæg; 1kW til og med 2 kW: 245 anlæg; 2 kW til og med 4 kW: 310 anlæg og 4 kW til og med 6 kW: 47 anlæg.

⁴ Beregning er vedlagt i bilag

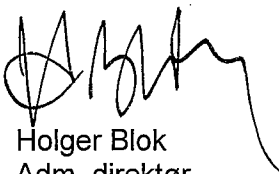
situation, at det med stor sikkerhed kan fastslås, at der ikke fremover vil blive etableret store solcelleanlæg på kommunale bygninger.

En ændring af nettomålingsordningen fra årlig til måned/time balance vil dog ikke blot medføre en afgørende forringelse af mulighederne for at udbrede solcelleteknologi i Danmark, hvor støttevilkårene i forvejen er dårligere end i næsten alle andre EU lande, men vil også indebære en stærkt stigende administrationsbyrde for energiselskaberne.

Det er positivt, at der påtænkes en forbedret afregning af en række VE teknologier; men det er uforståeligt, at det skal ske på bekostning af solcellerne – øjensynligt blot pga. ønsket om en mere ensartet afregning for vidt forskellige VE teknologier. Det kan i denne forbindelse nævnes, at praktisk taget alle andre EU lande har teknologispecifikke støtteordninger, der tillader støtten at blive tilpasset teknologien og dens øjeblikkelige udviklingsstade.

Vi håber, at du har forståelse for ovenstående og vil være med til at sikre, at vilkårene for denne miljøvenlige teknologi ikke forringes.

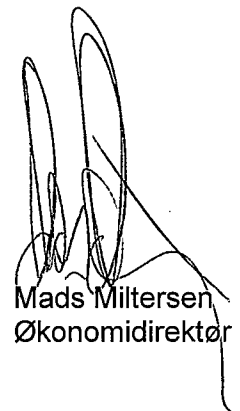
Med venlig hilsen
EnergiMidt A/S

Holger Blok
Adm. direktør

Flemming Kristensen
Erhvervschef

Mads Miltersen
Økonomidirektør

Bilag til "Bemærkninger til forslag til omlægning af nettomålingsordning for solcelleanlæg"

Forskellige afregningsmetoders indflydelse på den årlige netto-omkostning til elkøb													
Skivehus Skole år 2008 Måned	Forbrug og produktion		Årsafregning			Månedsafregning			Timeafregning				
	Forbrug kWh	Solcelleproduktion kWh	Elkøb kWh	Elsalg kWh		Elkøb kWh	Elsalg kWh		Elkøb kWh	Elsalg kWh		Elkøb Kr	Elsalg Kr
Januar	26.566	3.246	23.320	0		23.320	34.513	0	24.073	35.628	0	754	452
Februar	22.646	7.564	15.082	0		15.082	22.322	0	17.962	26.583	0	2.879	1.728
Marts	24.390	16.018	8.372	0		8.372	12.391	0	15.174	22.458	0	6.802	4.081
April	20.760	24.955	0	4.195		0	0	4.195	9.446	13.980	2.517	13.641	8.185
Maj	17.298	36.125	0	18.827		0	0	18.827	5.189	7.680	11.296	24.016	14.410
Juni	15.278	31.502	0	16.224		0	0	16.224	4.434	6.562	9.735	20.658	12.395
Juli	6.430	29.541	0	23.111		0	0	23.111	2.288	3.386	13.866	25.399	15.239
August	16.217	21.341	0	5.124		0	0	5.124	7.747	11.466	3.074	12.871	7.723
September	21.534	20.013	1.521	0		1.521	2.251	0	11.285	16.702	0	9.764	5.858
Oktober	20.395	13.114	7.281	0		7.281	10.776	0	13.677	20.243	0	6.396	3.838
November	23.133	6.286	16.847	0		16.847	24.934	0	19.379	28.680	0	2.531	1.519
December	20.730	3.345	17.385	0		17.385	25.730	0	18.857	27.908	0	1.472	883
Total	235.377	213.050	89.808	67.481		89.808	132.917	67.481	149.512	221.277	40.489	127.185	76.311
Årets netto-omkostning til elkøb				33.044			92.428			144.967			

Elpriser excl. moms, køb og salg	
Købspris, kr/kWh	1,48
Salgspris, kr/kWh	0,6

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter
Sendt: 7. januar 2010 08:55
Til: Lillian Bech
Emne: VS: Sendt til RM - 2 af 2 - Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Birgitte Farre (KS) [mailto:bf@ks.dk]
Sendt: 7. januar 2010 08:32
Til: JP-DEP Postkasse Afgifter
Emne: SV: Sendt til RM - 2 af 2 - Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Energitilsynet har ingen kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Birgitte Farre
Kontorfuldmægtig
Sekretariat for Energitilsynet / Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf. +45 7226 8070
Fax +45 3318 1427
Dir. tlf. +45 7226 81 83
E-mail: bf@ks.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter [mailto:pafgft@skm.dk]
Sendt: 6. januar 2010 13:08
Til: samfund@advocom.dk; grex@aalborg-portland.dk; ad@affalddanmark.dk; ae@aeraadet.dk; biogas@landbrug.dk; forbundet@blikroer.dk; bdk@helgamoos.dk; mvp@victorenergy.dk; info@byg.dk; info@cepos.dk; sav@dakofa.dk; dmu@dmu.dk; djf@agrsci.dk; dn@dn.dk; JC@shipowners.dk; ab@dkvind.dk; info@danisco.com; info@danishoperators.com; da@da.dk; info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; pgk@dgk.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; lmk@danskgartneri.dk; danskgartneri@danskgartneri.dk; mail@danskfjernvarme.dk; dff-s@dffs.dk; di@di.dk; djf@agrsoi.dk; metal@danskmetal.dk; info@textile.dk; hr@danfoss.dk; dtl@dtl-dk.dk; regioner@regioner.dk; post@dasp.dk; info@danske-saelgere.dk; danva@danva.dk; dl@dansklandbrug.dk; 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse; info@skatteborgerne.dk; info@ecocouncil.dk; Force@force.dk; dongenergy@dongenergy.dk; jora@ecpower.dk; info@ejendomsforeningen.dk; elsam@elsam.com; ed@energidanmark.dk; info@energiforumdanmark.dk; ofr@oil-forum.dk; info@energinet.dk; - EKN Energiklagenævnets officielle postkasse; Ens@ens.dk; 1 - KS Center for energi; eogs@eogs.dk; 3f@3f.dk; mail@finansraadet.dk; fm@fm.dk; Fifu@f-f.dk; tib@tib.dk; mail@fdkv.dk; sekretariat@fdr.dk; khg@bio.sdu.dk; jr@norenergi.dk; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; ffem@ffem.dk; webmaster@forsikringenshus.dk; risoe@risoe.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; fstyr@fstyr.dk; fvm@fvm.dk; th@nordic.greenpeace.org; hvr@hvr.dk; itd@itd.dk; jm@jm.dk; kemin@kemin.dk; cf@kommunekemi.dk; kl@kl.dk; kr@kr.dk; - KS Konkurrencestyrelsens officielle postkasse; kpmg@kpmg.dk; borgerservice@kk.dk; info@lf.dk; lo@lo.dk; lh@lederne.dk; ferritslev@mariuspedersen.dk; mst@mst.dk; osj@maerskoil.com; noah@noah.dk; info@folkecenter.dk; ove@ove.org; anita.felthaus@hedensted.dk; pdir@pdir.dk; reno@reno.dk; JP-Retssikkerhed; schjerning@stofanet.dk; info@sala.dk; sek@sek.dk; Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK); info@skatteborgerne.dk; Jesper Kiholm Andersen; sns@sns.dk; JP-Politisk-Juridisk.kontor; Karenhvid.ipsen@vattenfall.com; danish@windpower.dk; wwff@wwff.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; info@okologi.dk; - DEP Økonomi- og Erhvervsministeriets officielle postkasse

ENERGITJENESTEN

Bemærkninger til

Høring af lovforslag om ændring af elafgiften – J.nr.2009-231-0026

Efter min bedste overbevisning giver ”11. Sammenfattende skema” ikke et retvisende billede af konsekvenserne ved det nye lovforslag. Jeg vil forsøge at forklare efter skemaet fra lovforslaget:

Først skemaet som det ligger i lovforslaget ----- Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen nævneværdige
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Øgede administrative omkostninger for SKAT og Energinet.dk
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Øgede muligheder for indtægter fra salg af små husstands-VE-anlæg. Dertil mulig indtægt fra kvotesalg.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Øgede administrative omkostninger for netselskaber, da flere vil nettoafregne.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget er i overensstemmelse med EU-retten.

Jeg mener at følgende skema giver et mere retvisende billede af konsekvenserne ved lovforslaget.

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget, som det ligger (jeg har sat tal ind så det er lettere at følge de enkelte punkter)

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen nævneværdige
4. Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Øgede administrative omkostninger for SKAT og Energinet.dk
5. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Langt færre muligheder for indtægter fra salg af små husstands-VE-anlæg. Dertil manglende indtægt fra kvotesalg.
6. Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Øgede administrative omkostninger for netselskaber, da flere vil nettoafregne.
7. Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
8. Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Færre energibesparelser

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget er i overensstemmelse med EU-retten.

Det nye lovforslag vil betyde, at salget af solceller og små vindmøller vil gå i stå, allerede inden markedet er blevet etableret. Mange private vil droppe tanken om et lille Vedvarende Energianlæg.

I dette hørringsmateriale nævnes et tal (for danske små-møller) på 2500 stk 6 kW, vindmøller som i gns. producerer 7.000 kWh/år svarende til 17,5 mill. kWh forureningsfri energi. Til dette tal skal der lægges sparet energi fordi ejerne af vindmøllerne får sat fokus på deres energiforbrug. Dertil skal også lægges øget beskæftigelse til de håndværkere der skal stå for energiforbedringerne.

På verdensplan er behovet for energi stærkt stigende. For øjeblikket er der et stort fokus på Solceller og små vindmøller. Skal Danmark blive førende på småskala området, skal der nationalt være de bedste betingelser for både iværksættere og borgere der ønsker at deltage. Vi må ikke glemme at markedet er enormt uden for Danmarks grænser – eksempelvis kunne en lille, (god under danske forhold – 3 på Beufort skalaen), masseproduceret mølle få uvurderlig stor betydning for de 1,8 milliarder mennesker, der bor i länddistrikterne i udviklingslandene.

I Danmark har vi mange års erfaring med vindkraft, og store møller men stort set ingen erfaring med små møller der kan lave en fornuftig produktion ved 3 på Beufort skalaen – den viden vi har med store møller skal bruges til at udvikle en sådan lille mølle.

Med en udvidelse af den kendte nettomålerordning og års afregning, giver vi producenter og investorer de bedste betingelser for at gå i gang med at udvikle en sådan mølle – med Lovforslagets 1 mdr. afregning falder hele dette potentiale til jorden allerede inden det får set lyset i Danmark. Lovforslaget med 1. mdr. afregning giver i stedet en administrativ ekstra byrde til både SKAT, erhvervslivet og Energinet.dk – udgiften vil om ikke umiddelbart, så på sigt blive lagt på investorerne der ønsker eget VE-anlæg, bare frygten for dette vil bremse udviklingen allerede inden den er kommet i gang. Solcellemarkedet der så småt er ved at komme i gang, bliver med Lovforslaget om mdr. afregning lagt dødt lige med det samme.

Nationalt ville både VE-anlæggene og energibesparelserne kunne have en positiv indflydelse på CO2 udslippet og dermed være med til at bidrage til Danmarks samlede reduktionsmål. Set Globalt vil Danmarks bidrag med udvikling af små-møller give betragtelig CO2 reduktioner. Men betingelserne for at Danmark kan komme med på vognen er at vi skaber de bedste betingelser for udviklere, forhandlere og forbrugere. Vi kan skabe disse betingelser ved at indføre nettomålerordningen for alle småskala VE-anlæg under 6kW afregning på årsplan – laver vi betingelser for mdr's afregning taber vi.

8.1. Ændringer i el-afgiftens solcelleordning

Effekterne ved modellen i forhold til mængden af vedvarende energi, CO2-besparelser, og energibesparelser kan opsummeres i nedenstående skema:

Tabel 3: Effekter ved øget mulighed for tilbageløb -

	VE	CO2	Energibesparelse
Udvidelse af solcelleordning.	Positiv	Ingen	Neutral

Ændringen begunstiger mulighederne for vedvarende energi. Modellen påvirker ikke CO2-udslippet, idet elproduktion er omfattet af EU's kvotehandelssystem.

Tabel 3: Tabel 3 er lidt misvisende da der blandes to forskellige ting sammen. Der bør skelnes mellem EU's kvotehandelssystem og Danmarks reduktionsmål.

1. En udvidelse af solcelleordningen, (til at omfatte andre VE-former), vil med nettomålerordningen som vi kender den i dag, (årlig afregning) føre til ekstra energibesparelser. - mange undersøgelser viser at ejeren af et lille VE-anlæg, bliver positiv overfor at lave energibesparelser så produktion og forbrug kommer til at passe sammen.
2. En ændring af solcelleordningen til en månedlig afregning vil betyde at ejeren tilpasser forbruget til den månedlige produktion. For eksisterende og nye solceller vil det betyde, at ejeren af et solcelleanlæg vil bruge mere energi end "samfundsmæssigt" ønsket, i sommer månederne, hvor solcelleanlægget producerer mest. Det kan ikke betale sig for ejeren at spare op til vinter månederne. For vindmøller vil det betyde at markedet aldrig vil komme i gang.
3. Nationalt vil det betyde at "Jensen" fratages lysten til at bidrage til Danmarks reduktionsmål.

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget hvis andre småskala teknologier kobles på og der fortsættes med afregning på årsplan.

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Producenter og iværksættere udvikler f.eks små møller der kan bruges under Danske forhold (gns. årsvind 3-4 på Beufort Skalaen, svarende til 3.4 – 7,7 m/s), disse møller kan sælges i hele verden og vil give øgede indtægter til det offentlige. Det samme gør sig gældende for solceller og andre små VE-anlæg.	Ingen nævneværdige
4. Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
5. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Erhvervslivet får mulighed for at udvikle et niche produkt med kæmpe stort potentiale og mulighed for øgede indtægter. Hertil skal lægges mulighed for kvote salg og investeringer i energiforbedringer.	Ingen
6. Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Mulighed for at Danmark når reduktionsmålene og samtidig kunne bruge CO2 kvoterne der hvor de endnu er absolut nødvendige.	Øgede administrative omkostninger for netselskaber, da flere vil netto afregne.
7. Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
8 Miljømæssige konsekvenser	Flere vil lave energibesparelser for at få produktion og forbrug til at passe sammen. Der vil også være incitament til at udskifte bilen til en el-bil.	Ingen

Forholdet til EU-retten.

Lovforslaget er i overensstemmelse med EU-retten.

Med disse ord vil jeg ønske en udvidelse af den nuværende nettomålerordning, MEN med årsafregning velkommen.

Lars Campradt.

Skatteministeriet
Afgifter
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Att.: Louise Bank

Pr. e-mail: pafgft@skm.dk

25. januar 2010

Høring af forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love (udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven)

Tak for muligheden for at kommentere lovforslaget.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Peter Nielsen
skattepolitisk konsulent

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8, 1306 København K. Telefon 33 93 91 91
Telefax nr. 33 11 09 13 e-mail: fsr@fsr.dk Internet: www.fsr.dk

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

E-mail: pafgft@skm.dk

27. januar 2010
mbl (X:\Faglig\HORSVAR\2010\H001-10.doc)

Høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen) H001-10

Skatteministeriet har 6. januar 2010 fremsendt ovennævnte udkast til lovforslag med anmodning om bemærkninger.

Definition på ikke-erhvervsmæssigt benyttet bebyggelse

Det er FSR's vurdering, at der er behov for at få fastlagt en nærmere definition af "ikke-erhvervsmæssigt benyttet bebyggelse". Der findes juridiske enheder, som ud fra en skattemæssig betragtning ikke anses for erhvervsmæssige, men som på trods heraf har mulighed for at oppebære momspligtige indtægter i større eller mindre grad.

Eksempelvis kan nævnes kommunale institutioner, statsfinansierede institutioner, tilskudsfinansierede enheder m.v. eksempelvis teatre, museer, folkeskoler, videregående uddannelsesinstitutioner, universiteter, børnehaver, sygehuse og meget andet.

Definitionen kan eksempelvis være kobling til anden lovgivning m.v. og/eller fastlæggelse af konkrete kriterier, eksempelvis krav om, at den juridiske enhed ikke er skattepligtig.

Hvis bestemmelsen skal give institutioner og lignende incitament til investering i vedvarende energi, er det vigtigt, at målgruppen kan fastslås konkret – således at der ikke opstår en administrativ praksis, der varierer, afhængig af det enkelte skattecenter.

Vedvarende energi til erhvervsvirksomheder

Ud fra bestemmelserne i elafgiftsloven kan virksomheder producere vedvarende energi til egen direkte anvendelse, uden at dette er en afgiftsudløsende begivenhed. Hvis denne strøm imidlertid skal lagres på nettet, for på et senere tidspunkt at blive trukket tilbage til anvendelse i virksomheden, vil det økonomiske incitament for virksomheden blive stærkt svækket pga. forskel i køb/salgpris, elafgifter og evt. PSO-tillæg.

Det er FSR's vurdering, at disse afgiftsmæssige forhold er en stor hæmsko for virksomheder, som er motiverede til at investere i vedvarende energianlæg.

Slettet: – da vi ikke kan se bort fra, at økonomien spiller en rolle

Det er således FSR's opfattelse, at det kraftigt vil forstærke industriens investeringslyst i vedvarende energikilder i Danmark, hvis lagringsmuligheden – som nu foreslås indført for alle vedvarende energikilder i private husstande og ikke-erhvervsmæssigt benyttede ejendomme – blev udvidet til også at omfatte erhvervsvirksomheder. Vi oplever eksempelvis i øjeblikket en øget investeringslyst i de tyske vindmøller pga. den nye prisgaranti. En udbredelse af solcelleordningen til virksomheder kan være en pendant hertil.

---oo0oo---

Såfremt der er spørgsmål i forbindelse med ovenstående, står foreningen naturligvis gerne til rådighed med en uddybning heraf.

Med venlig hilsen

John Bygholm
formand for skatteudvalget

Mette Bøgh Larsen
skattekonsulent

GAIA SOLAR A/S
HAMMERHOLMEN 9-13, 1B.
DK-2650 HVIDOVRE
TELEFON: 36 77 79 76
FAX: 36 77 79 75
CVR NR.: 19269280
E-mail: info@gaiasolar.dk
www.gaiasolar.dk

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København

Sendt som e-mail til: pafgft@skm.dk
og sendt som brev til ovenstående adresse.

Firmamedlem af WWF
Verdensnaturfonden

Hvidovre den 27. januar 2010

Hermed fremsendes Gaia Solar's hørings svar vedrørende:

Forslag til "Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love" (Udvidelse af solcelleordningen i elafgifts-loven).

Resumé: Det lovforslag og den bekendtgørelse der er sendt i høring er ikke en "udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven", som der står i lovudkastet. Men i praksis en afvikling af den 12 år gamle netto-målerordning (hvor måleren løber "baglæns"). Konsekvensen vil være, at den danske solcellebranche mister en meget betydelig del af sit hjemmemarked, til skade for beskæftigelsen, klimaet, innovationen og fremtidig eksportmuligheder. Gaia Solar skal derfor indtrængende opfordre skatteministeriet til at genoverveje forslaget. Det som branchen har brug for er det modsatte, nemlig troværdige, forudsigelige og ubureaukratiske rammebetingelser. Dette kan sikres ved at lovfæste den nugældende netto-års-målerordning, samt regulere hvor stor effekten må være for private solcelleanlæg og hvor mange husstande der kan være tilsluttet det samme anlæg, i en bekendtgørelse.

--- oOo ---

Energistyrelsen har sammen med Energinet.dk og i dialog med solcellebranchen (Dansk Solcelleforening) i december 2009 fremlagt: "*Solcelle strategi.2010 - Dansk strategi for forskning, udvikling, demonstration og udbredelse.*"

Formålet med den nye danske solcellestrategi er bl.a. at reducere eller fjerne de barrierer, der måtte være for udbredelsen af solceller i Danmark, samt at sikre et rimeligt aktivitetsniveau og hjemmemarked for den danske solcelleindustri. Da det er en forudsætning for at kunne opretholde en dansk forskning og udvikling (F&U) og industriel ressourcebase på området. Den danske solcellebranche havde i 2008 en årlig omsætning på ca. 400 mio. kr. - beskæftigelsen i sektoren er stigende og omfatter anslået 4-500 fuldtidsjob i dag.

I Danmark støttes udbredelsen af solceller med nettomålerordningen - en enkel og ubureaukratisk ordning, "sammenlignet med ordninger til støtte af udbredelsen af solcelleteknologi i de fleste andre EU medlemslande (feed in tariffs og anlægsstøtte) findes den danske støtte, at være relativt beskedent." (Solceller - Dansk strategi 2010).

Vores overraskelse var derfor stor, da Skatteministeriet sendte:

- Forslag til Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love (Udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven) og
- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pristillæg til elektricitet produceret af andre vedvarende energianlæg end vindmøller, i høring.

I bekendtgørelsen § 4 Stk. 2. ændres netto-målerordningen fra at være netto på årsplan, til en nettoafregning på månedsbasis. En tilsyneladende lille ændring – men med dramatiske konsekvenser !

Lovforslaget giver anledning til følgende kommentarer og bemærkninger:

Punkt 1 – Forringet økonomisk investering og tilbagebetalingstid:

Med det fremsatte ændringsforslag opstilles der en knusende ny barriere for udbredelsen af solceller i Danmark. Da solindstrålingen varierer naturligt over året, vil der specielt i højsommeren være en elproduktion der er større end forbruget. Med det nye nettoafregningsprincip (opgjort måned for måned) vil det derfor ikke være økonomisk rentabelt at opsætte solcelleanlæg for private og offentlige institutioner. Beregninger i branchen viser at tilbagebetalingstiden som i dag ligger under anlæggets levetid, vil stige markant. Ejere af solcelleanlæg vil lede ca. 30-40 % af deres vedvarende elproduktionen ud i nettet til en markant lavere pris end ved nettomålingsordnings en til en afregning. Endelig vil lovforslaget ramme nybyg og renovering af kommunale institutioner (herunder nyopførte skoler & børnehaver) som pt. i stor udstrækning opsætter solcelleanlæg. Disse har jo som bekendt ferielukket, samt et lavt energiforbrug i sommermånederne grundet mindre brug af lys og varme. Alt i alt, en afstraffelse af flere markedssegmenter der ønsker at mindske det danske forbrug af fossile brændstoffer, stik imod regeringens udmeldte intentioner.

Punkt 2 – Manglende innovation, vækst og tab af arbejdspladser:

Indførelse af det fremsatte lovforslag vil medføre en brat opbremsning for udbredelsen af solcelleanlæg i Danmark, til skade for innovation, beskæftigelse og vækstvirksomheder indenfor solcellebranchen i Danmark. Hjemmemarkedet vil ganske enkelt forsvinde og udviklingen i Danmark vil sættes mere end 10 år tilbage. Resultatet vil blive en forpasset chance for skabelsen af innovation og vækst indenfor cleantech løsninger. På globalt plan er solcellebranchen en af de cleantech industrier der vokser stærkest. Lovforslaget står derfor i skærende kontrast til regeringens seneste udmeldinger/ambitioner om at blive en grøn vindnation.

Punkt 3 – Byggeregulativer og strammere energikrav til bygninger:

Regeringen har indenfor de sidste par år, klart udstukket planer og visioner for stramme energikrav til bygninger, både i forbindelse med renovering og nybyggeri. Passivhus/nulenergihus koncepter er resultatet af denne udvikling, hvor solceller spiller en fremtrædende rolle. Integrerbare solcelleløsninger der producerer elektricitet er en unik cleantech løsning til bygninger. En platform der arkitektonisk og æstetisk kan integreres og videreudvikles i byggeri (nybyg såvel som renovering). Kerneområder som Danmark er kendt for, og som kan udvikle sig til områder med store eksportmuligheder og knowhow. En lovændring der bremser udbredelsen af solcelleintegration i fremtidens byggeri i Danmark, står derfor i skærende kontrast til regeringens ambitioner om at fremme bæredygtigt- og klimavenligt byggeri og renovering.

Punkt 4 – Fremtidens energiforsyning kombinerer forskellige energikilder:

De færreste vil nok være uenige i at fremtidens energiforsyning vil kombinere mange forskellige forsyningsarter, herunder et mix af forskellige alternative energiformer som vindkraft, solenergi, vandkraft, biogas, biomasse, bølge- og tidevandsenergi samt geotermisk varme mm. Opgaven bliver at udvikle energinettet til at kunne håndtere denne udfordring, samt at finde den optimale kombination.

Danmark har gennem en årrække udbygget meget vindkraft, derfor er der behov for at fokusere på andre energiformer som komplementerer vindkraften. Mens vindkraft statistisk set producerer mest energi om vinteren og om natten, produceres solenergi i sommerhalvåret og om dagen, hvor forbruget er størst. Solenergi har derfor nogle klare fordele i forhold til vindenergien og er således en oplagt vedvarende energiform der i komplementerende grad med andre alternative energiformer passer perfekt ind i fremtidens energiforsyning.

Punkt 5 – Sikkerhed om rammebetingelser:

Med regeringens lovforslag skabes endnu engang tvivl om en ordning som så sent som i 2006 blev gjort permanent. En ordning der sammenlignet med de fleste andre EU medlemslande økonomisk er relativt beskeden. Da der samtidig er et betydeligt beskæftigelsespotentiale i sektoren, kan forudsigelighed om rammebetingelserne både bidrage til at løse klimaudfordringen og modvirke den stigende arbejdsløshed. Integrering af solceller er en af de måder, hvorpå stadig strammere energikrav kan opfyldes. Men igen, en afgørende forudsætning for at det kommer med i projekteringen er, sikkerhed om rammebetingelserne og dermed om projektets totaløkonomi. Nuværende usikkerhed skaber desværre en yderste skadelig "støj" omkring rammebetingelser, hvilket udmønter sig i klassiske "stop and go" effekter, hvor industrier blomstrer op og derefter forsvinder ligeså hurtigt igen.

--- o0o ---

Efter at lovforslaget er blevet kendt i offentligheden har vi noteres os at Venstres energipolitiske ordfører, Lars Christian Lilleholt, har udtalt til fagbladet Ingeniøren (15./1-2010) at: *»Det er et unødigt bureaukratisk forslag, at man skal afregne månedligt, når det drejer sig om så små mængder strøm. Det er den helt forkerte vej, og jeg vil straks tage kontakt til skatteministeriet for at få lavet forslaget om.«* Han tilføjer, at han *»slet ikke kan se, hvem der kan have interesse i forslagens nye afregningsprincipper«*.

Derudover har Venstres skattepolitiske ordfører Thorsten Schack Pedersen efterfølgende udtalt til Ritzau; *»at solcelleafregningen er en del af et større udspil, og at han først for nylig er blevet opmærksom på problemet«*. Ifølge ham er det transmissionsselskabet Energinet.dk, som vil afregne månedsvis. *»Årsafregning er det optimale, så vi må få Energinet.dk til at opgive kravet«*, siger han. *»Er det ikke muligt, må ministeriet lede efter andre løsninger«*, lyder det.

I betragtning af at tryksvæarten på Energistyrelsen og Energinet.dk nye danske solcellestrategi knap nok er tør – og i betragtning af at Regeringen har nedsat en klimakommission, der til efteråret skal fremlægge en plan for hvordan Danmark på sigt skal frigøre sig fuldstændigt fra fossile brændstoffer, er vi meget enige med udtalelserne fra Lars Chr. Lilleholt og Torsten Schack Petersen. *"Forslaget er skadeligt og skaber unødigt usikkerhed om rammebetingelserne for udbredelsen af solceller i Danmark"*.

KONSTRUKTIVE FORSLAG TIL FORBEDRING AF FREMSAT LOVFORSLAG:

Netto-måler ordningen, er fastlagt i:

Bekendtgørelse nr. 421 af 03/05/2006 om afgift af elektricitet:

§ 2. Undtaget fra afgiften er elektricitet, som:

e. fremstilles på solcelleanlæg med en installeret effekt på højst 6 kW pr. husstand, og som er tilsluttet el-installationen i boliger eller i anden ikke-erhvervs-mæssigt benyttet bebyggelse. Det er en forudsætning for afgiftsfriheden, at el-selskabet afregner solcelleproduceret elektricitet fra el-producenten og leverer elektricitet til el-producenten til samme pris pr. kWh, og at der ikke er tilsluttet el-installationen anden form for el-produktionsanlæg.

Netto-målerordningen blev lovfæstet med ændringen af § 2, stk. 1, litra e, det skete ved lov nr. 437 af 26. juni 1998, der trådte i kraft den 1. juli 1998. § 2, stk. 1, litra e, havde dog kun gyldighed indtil den 31. december 2006, jf. § 4 i lov nr. 1058 af 17. december 2002, og blev så videreført i Bekendtgørelse nr. 421 af 3. maj 2006.

Forslag A – Månedlig måling, årlig opgørelse:

Grundlæggende mener vi, at lovforslagets indhold om at udvide nettomålingsordningen til ligeledes at omfatte øvrige VE-teknologier er fornuftigt. Vi mener at man relativt enkelt kan justere formuleringen således at solcelleanlæg sagtens i fremtiden kan måles og fjernaflæses på lige fod med alle andre VE-kilder, når blot **OPGØRELSEN** sker på årsbasis. Dette løses ved en tilføjelse. Efter § 5 som lyder:

”§ 5. Egenproducenter, som opfylder betingelserne for nettoafregning efter § 4, kan efter anmodning til Energinet.dk opnå opgørelse af nettoafregning på månedsbasis, når betingelserne i stk. 2-4 er opfyldt.

Kan der **tilføjes**: *”Dog vil produktion fra solcelleanlæg opnå opgørelse af nettoafregning på årsbasis”*

Anbefaling: *Vi opfordrer derfor Regeringen og Folketinget til at ændrer formulering i lovforslaget til en netto årsafregningsordningen for solceller i den kommende lov.*

Forslag B - Lovfæstning af netto-årsafregningsordning:

Derudover vil vi gerne argumentere for, at netto-måler ordningen igen bliver lovfæstet, som det skete for 12 år siden. Når der skal investeres i solcelleanlæg er det af helt afgørende betydning at der er maksimal tryghed omkring rammebetingelserne. Usikkerhed om de fremtidige rammebetingelser er nok den største barriere, for udbredelsen af solceller i Danmark. Det skaber utryghed for bestående solcelle ejere og det giver et signal til potentielle solcelle ejere om, at det ikke er en teknologi som staten ønsker at fremme. Alle analyser viser at faste og sikre rammebetingelser skaber de bedste vilkår for udbredelse.

Anbefaling: *Vi opfordrer derfor Regeringen og Folketinget til at lovfæste netto årsafregningsordningen for solceller i den kommende lov.*

Forslag C - Fra 6 kW loft til 10 kW loft:

Endelig mener vi, at den 12 år gamle 6 kW grænse pr. husstand, ikke altid er hensigtsmæssig. Udenfor fjernvarmeforsyningsområder er der flere og flere der investerer i elektrisk drevne varmepumper. Varmepumper og andre nye teknologier øger efterspørgslen efter elektricitet (og sænker efterspørgslen efter andet brændsel f.eks. olie) og i disse tilfælde mener vi det ville være fornuftigt at hæve grænsen til f.eks. 10 kW pr. husstand. Kombinationen af varmepumper og solceller er unik, og vil sikre at Danmark kan arbejde sig hen mod de nationale målsætninger for nedbringelse af CO₂ udslip. Endelig medfører regeringens seneste omlægningen fra oliefyr til elforbrugende energisystemer, at en større og større gruppe af boligejere, kommer til at bruge mere el og således ikke kan dække deres fulde elforbrug med det loft, der er i dag er på **6 kW**.

Denne problemstilling er specielt relevant i landdistrikter uden mulighed for billig, kollektiv varmeforsyning. Et loft på 10 kW vil således stadig sikre at brugeren ikke opnår at blive nettoproducent. En 10 kW grænse skal naturligvis ske indenfor rammerne af det overordnede nettoårsprincip. Fastsættelse af og tilpasning af disse grænser kunne ske i en bekendtgørelse.

Anbefaling: *Vi opfordrer derfor Regeringen og Folketinget til i en bekendtgørelse at hæve nuværende loft for nettomålingsordningen fra 6 kW, til 10 kW.*

Gaia Solar vil meget gerne – i det videre forløb - i dialog med Skatteministeriet, om hvordan en lovændring og en bekendtgørelsen kunne udformes, så den bliver så enkel og ubureaukratisk som mulig for myndigheder, energiselskaber, solcellebranchen samt for slutbrugeren.

Med ønsker om en fremadrettet konstruktiv dialog.

Med venlig hilsen

Michael Stadi

Adm. direktør

Gaia Solar A/S

GAIA SOLAR A/S
HAMMERHOLMEN 9-13, 1B.
DK-2650 HVIDOVRE
TELEFON: 36 77 79 76
FAX: 36 77 79 75
CVR NR.: 19269280
E-mail: info@gaiasolar.dk
www.gaiasolar.dk

Firmamedlem af WWF
Verdensnaturfonden

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Att: Skatteminister Kristian Jensen

Hvidovre den 8. januar 2010

Fremsendt høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven.

Det er med meget stor forundring og hovedrysten, at solcellebranchen onsdag d. 6/1 2010 har modtaget skatteministeriets netop udsendte høring af lovforslag til ny nettoafregning for VE-teknologier. Det oprindelige lovgrundlag, som så sent som i 2007 blev gjort permanent blandt en bred kreds af forligs-partier i folketinget, ønskes nu ændret så nettoafregning mellem forbrug og solcelle energiproduktion (som pt. sker på årsbasis), fremover skal beregnes på månedsbasis.

Umiddelbart en lille ændring men med en katastrofal effekt for solcelleanlæggenes rentabilitet, idet der, som for så mange andre VE teknologier (f.eks. vind) er et misforhold mellem forbrug og produktion. Da størstedelen af energien i et solcelleanlæg leveres i sommerhalvåret, vil en stor del af sommerens energi produktion gå tabt for brugeren, og rentabilitet ved investering i vedvarende solenergi vil falde markant med den foreslåede lovændring.

Konsekvensen vil være en signifikant opbremsning i udbredelse af solcelleanlæg indenfor private der ønsker at klimarenovere landets boligmasse, ligesåvel som potentialet for anvendelse af solceller indenfor nulenergi byggeri fuldstændig elimineres. Endelig vil lovforslaget ramme alle kommunale institutioner (herunder nyopførte skoler & børnehaver som pt. i meget stor udstrækning opsætter solcelleanlæg). Disse har jo som bekendt ferielukket, samt yderligere et meget lavt energiforbrug i netop sommermånederne grundet mindre behov for lys og varme. Sidstnævnte er således endnu et markedssegment der straffes for at mindske fossile brændstoffer.

I et land med fremtidige nationale CO2 forpligtelser, kombineret med ambitionen om at skabe en grøn vinderation, har vi meget svært ved at forestille os, at hensigten med lovforslaget vitterligt har været, at regeringen ønsker at stå som afsender af et lovforslag som defacto vil opbremse udbredelsen af solceller i Danmark. En decideret tabersag for alle parter, må man nok objektivt kunne konstatere.

Som alternativ til indledningsvis at involvere medier mm. foreslår vi i stedet, at der snarest etableres en konstruktiv dialog omkring hvad intentionen med lovforslaget egentlig er. Vi har flere gode forslag til justeringer som formentlig kan løse regeringens intentioner, samtidig med at udbredelsen af solceller kan fortsætte den meget positive markedsmæssige udbredelse, vi har set i Danmark de sidste 12 mdr. Med ønsket om en snarlig respons, håber vi på en frugtbar dialog.

Med venlig hilsen

Henrik Raunkjær
Adm. direktør for Danfoss Solar Inverters
Formand for Dansk Solcelleforening

Michael Stadi
Adm. direktør
Gaia Solar A/S

Cc: Klima og energiminister Lykke Friis.

Hermed tillader vi os at indsende KVA-diesel v. Kurt Østergårds bemærkninger til "Høring af lovforslag om ændring af elafgiften."

Kommentarerne omhandler kun de afsnit der vedrører bio – minikraftvarmeanlæg.

Kommentarer til bekendtgørelse om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet:

Kapitel 1.

Ingen kommentarer

Kapitel 2:

I stk. 2 er nævnt, at større anlæg for minikraftvarme er anlæg fra 11 kWel og større.

Kapitel 3 § 5

stk. 2

- en samlet nominel effekt på eller under 6 kWel -

Hvad skal der så ske med de anlæg der ligger i området 6 – 11 kW?

Der er her et ydelses område, der lige som falder ved siden af, der fremgår ikke klart, hvad der her er regnet med der skal ske/håndteres?

Stk. 3

Hvordan skelnes der mellem ikke erhvervmæssigt benyttet og erhvervsbenyttet? Vil der som i den tidligere ELO ordning være acceptabelt at vælge ikke erhvervsbenyttet, når der er mindre end 50 % erhverv?

Kapitel 5

Med henvisning til, at et minikraftvarmeanlæg producerer el når der er et varmeforbrug, synes det uhensigtsmæssigt, at der skal afregnes – nulstilles hver mdr. – Et minikraftvarmeanlæg, vil uden tvivl producere mest varme i vinter månederne og her i denne periode også mest om natten. For her at opnå en effektiv og rentabel kørsel, vil det for minikraftvarmeanlæg være mest attraktivt, at der kan afregnes én gang om året – f.eks. sådan at afregning følger kalenderåret.

Der kan diskuteres for og imod denne mulighed, idet det vil være besværligt, at skifte el-leverandør midt i et afregnings år. Samtidig vil det hindre det frie el-leverandørvalg.

Dette problem vil kunne løses, ved at se på tilsvarende tyske regler.

I Tyskland vælger ejer at afregne pr måned eller pr år. Dette valg kan kun foretages ved årsskiftet og valget gælder begge afregningsmetoder.

Administrativt burde en sådan løsning ikke være umuligt, og måske endda billigere for afregningssystemet.

Der vil ved årlig afregning give ejer en større fleksibilitet ved ferieperioder og skæve helligdage.

Miljømæssigt, vil en valgmulighed mellem månedlig og/eller årlig afregningsperioder give en bedre udnyttelse og dermed en bedre CO2 balance.

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter

Sendt: 27. januar 2010 09:16

Til: Lillian Bech

Emne: VS: Vedr. Høringsvar "forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)"

Fra: Carsten Kock [mailto:carsten@cem.dk]

Sendt: 27. januar 2010 08:56

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Emne: Vedr. Høringsvar "forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)"

Hermed fremkommer vi med kritik, forslag og kommentarer til fremsendte "forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)"

VIGTIGST!

Danmark har behov for en ændring af nuværende lov/regler, førend der kommer gang i vedvarende energi, da de nuværende regler **umuliggør dette økonomisk**. Derfor må der ikke ske flere udsættelser, og **lovforslaget bør hurtigst muligt blive vedtaget.**

Dette **stadig med mulighed for forbedringer**, da der fortsat er nogle fejl og mangler. Dette lovforslag har været for **lang tid undervejs**, og en udskydelse vil medføre alvorlige problemer for de firmaer, som blev lovet muligheder for salg husstandsmøller i 2008 og 2009.

Fejl:

I lovforslaget er det overset, at man **fjerner solcelleordningen**, ved at gå fra årlig til månedsvis nettoaflysning.

Solceller producerer hovedparten af strømmen om sommeren, hvor denne ikke bruges, og skal derfor sælges til 60 øre.

Om vinteren produceres der ikke megen el, og derfor skal denne købes tilbage for fuld pris.

Investeringen i solceller er så stor, at **økonomien ikke kan bære et afkast på 60 øre**, og denne vil stort set blive udfaset fremover.

Der lægges op til at **påføre ejere af husstandsmøller og andre VE anlæg, omkostninger** til månedsvis aflæsning, samt leje af baglæns måler.

Der er ikke økonomi i små VE anlæg til de kan bære disse omkostninger. Disse **omkostninger vil stoppe ALT fremover!** Det lever ikke op til de politiske udmeldinger!

(05.01.09 meddeler Connie Hedegaard, at **udrulningen af nye el målere stoppes**, da eneste funktion er fjernaflæsning. Der er ikke taget højde for fremtidige behov specielt på VE anlæg "baglæns måler, døgtariffer mm". Derfor er der **ikke argument for at stoppe VE i Danmark**, ved at pålign ejere omkostninger, som alligevel skal afholdes til udskiftning af målere.)

27-01-2010

Lovgivning og regerings politik hænger ikke sammen:

For at fremme vedvarende energi i Danmark, skal der ske ændringer.

Regeringen har **politisk klart** udmeldt der skal satses i denne retning, så Danmark producerer mere vedvarende energi. Danskerne er blandt de mest CO2 forurenende i verden.

Vi har tidligere set at nye love, forbød eller umuliggjorde vedvarende energi. Eks. Måtte **Connie Hedegaard** ændre loven fra 2008 omkring godkendelse af vindmøller, da den stort set forbød alle vindmøller i Danmark. **Desværre tog denne ændring også meget lang tid.**

Behovet for at vise regeringens lovgivning og politik hænger sammen, **kræver nu hurtig handling og igangsættelse af lovforslaget.**

Skatte og afgift opkrævning må ikke overskygge det samlede netto resultat for Danmark. Vedvarende energi kan også bidrage med **rigtig mange arbejdspladser.**

Regeringen bør vurdere de **økonomiske konsekvenser af Kyoto** aftalen, som kommer i 2012. Ved at **undlade at hjælpe VE i Danmark**, skal endnu **større beløb afregnes**, såfremt vi ikke når de aftalte CO2 reduktioner på **21 %**.

Muligheder for fremme af vedvarende energi:

- 1) Skal vi bevare solceller i Danmark, skal den årlige **nettoafslæning bevares.**
- 2) **Tilskudspuljer** for opsætning af vedvarende energi, tilsvarende udskiftning af oliefyr, jordvarme, varmepumper mm. Gives der større tilskud til anskaffelsen, kræves der ikke tilsvarende store løbende afkast.
- 3) Satsen på **60 øre**, er en **meget gammel sats, som aldrig er reguleret.** Staten har stadig et stort netto afgift provenu på denne, som medfører danskerne ikke investerer i vedvarende energi. Blev denne sats inflationsreguleret for alle årene, ville det udtrykke en mere nutidssvarende sats. Sammenlignet med andre lande i Europa, er denne lave sats en af årsagerne, til det meget lave niveau Danmark ligger på, for vedvarende energi - kontra befolkningen.
- 4) Der er i lovforslaget søgt at sammenkøre alle typer VE. **Sol, vind og kraftværker.** Da investering og årlig produktion er meget forskellige for disse, bør de **differentieres**, hvis de er årsagen til opstramning på specielt sol og husstandsmøller

Der kan tilbydes en væsentlig **større løbende afregningspris** (ved månedsafslæning), svarende til forbrugerens købspris, for den **del der forbruges på et år.** Og overskydende el produktion kan da have den lave sats. Denne løsning vil dække ønsket om forbrugerne **ikke skal netto producere til** netselskaberne.

Vores indsigelse har særinteresse omkring husstandsmøller, da vi ønsker at forhandle disse. Overordnet set er vores grundlæggende interesse dog, at vi ønsker at bidrage med konstruktive input, der kan resultere i mere vedvarende energi i Danmark.

Ønskes dokumentation for påstande, eller yderligere uddybning, er I altid velkomne til at kontakte undertegnede.

Carsten Kock
EcoWind A/S – Denmark
Helsingevej 50 A, 3230 Græsted
Tel: +45 4044 5312
Carsten@EcoWind.dk www.EcoWind.dk

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter

Sendt: 27. januar 2010 09:16

Til: Lillian Bech

Emne: VS: Vedr. Høringsvar "forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)"

Fra: Carsten Kock [mailto:carsten@cem.dk]

Sendt: 27. januar 2010 09:10

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Emne: Vedr. Høringsvar "forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)"

Vesentlig fejl i "forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)"

Der lægges op til at påføre ejere af husstandsmøller og andre små VE anlæg, omkostninger til månedsvis aflæsning, samt leje af baglæns måler.

Der er ikke økonomi i små VE anlæg til de kan bære disse omkostninger. Disse omkostninger vil stoppe ALT fremover! Det lever ikke op til de politiske udmeldinger!

05.01.09 (Børsen) meddeler Connie Hedegaard, at udrulningen af nye el målere stoppes, da eneste funktion er fjernaflæsning.

Der er ikke taget højde for fremtidige behov specielt på VE anlæg "baglæns måler, døgntariffer mm".

Derfor er der ikke argument for at stoppe VE i Danmark, ved at påligne ejere omkostninger, som alligevel skal afholdes til udskiftning af målere.

Regeringen bør vurdere de økonomiske konsekvenser af Kyoto aftalen, som kommer i 2012.

Ved at undlade at hjælpe VE i Danmark, skal endnu større beløb afregnes, såfremt vi ikke når de aftalte CO2 reduktioner på 21 %.

Det er stor modstrid i regerings udmeldinger = borgernes interesse, og de forslag der fremkommer i nye lovforslag.

Derfor bør det afklares, hvem der konstant forsøger at stoppe for små VE anlæg i Danmark.

Regeringen er valgt af borgerne for at varetage borgernes interesse. Både politisk og økonomisk.

Med venlig hilsen

Carsten Kock
Helsingvej 50 A

27-01-2010

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen

Skatteministeriet
pafgt@skm.dk

26-01-2010

Sagsnr.
2010-9366

Høringssvar til lovforslag om ændring af elafgiften

Dokumentnr.
2010-39969

Københavns Kommune har i 2009 vedtaget en klimaplan, der indeholder et mål om at reducere CO₂ udledningen med 20% inden 2015 samt beskriver en vision om at København er CO₂ neutral i 2025.

Lokal energiproduktion er et af områderne, der skal bidrage til CO₂ reduktion, og her er der i kommunens klimaplan specielt fokus på solceller. Kommunen har bl.a. besluttet, at vi ved renovering af egne bygninger skal sætte ca. 1.000 m² solceller op årligt.

Det fremsatte lovforslag betyder, at produktionen af solcellestrøm afregnes månedsvis i stedet for årlig afregning. Da der i sommerperioden kan være solcelleanlæg, der har en produktion, der er større end forbruget, vil økonomien for disse anlæg forringes og tilbagebetalingstiden blive større. Det giver mindre motivation til at installere solceller.

Vi har i Københavns kommune et ønske om, at økonomien for solcelleanlæg forbedres, så det bedre kan betale sig at opsætte solceller. Dette kan fx ske via tilskud. Derfor opfatter vi denne afregningsmetode som et skridt i den forkerte retning.

Det fremsatte lovforslag vil således ikke bidrage til, at der etableres flere solcelleanlæg i København, og dermed understøtter forslaget ikke vores vision om at blive CO₂ neutrale i 2025.

Med venlig hilsen
Hanne Christensen
Københavns Kommune

Center for Miljø

Kalvebod Brygge 45
Postboks 259
1502 København V

Telefon
3366 5800

Telefax
3366 7133

E-mail
hachri@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009595959

www.kk.dk

Logik & Co apS

Ryesgade 23 | 2200 København N
www.logik.dk | Tlf. 35241103 | fax 35240123 | logik@logik.dk

CVR: 26 36 80 06

Til Skatteministeriets Departement, Afgifter

Udtalelse fra Byggefirmaet Logik & Co. ApS i forbindelse med Skatteministeriets udkast (1) til forslag til Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love (udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven)..

***

Logik & Co. er et entreprenørfirma, der udfører nybyggeri, renovering og mindre håndværksopgaver for private, boligforeninger, erhvervsdrivende og det offentlige. Siden virksomhedens stiftelse har vi arbejdet målrettet for at implementere flere energirigtige og bæredygtige løsninger i det moderne byggeri. Det er vigtigt for os, at være med til at presse udviklingen fremad mod bedre materiale- og metodevalg.

Derfor var det også et naturligt træk for os, da vi i 2009 bevægede os ind på et nyt område, og gjorde vores første erfaringer med små, tagmonterede vindmøller. I efteråret importerede og monterede vi landets første byvindmølle – en lille, elegant og støjsvag vindmølle med lodretstående vinger, der er ideel til opsætning på hustage. Siden har vi opsat yderligere en række tilsvarende vindmøller, og vi tester nu møllernes effektivitet på de forskellige placeringer. Først når testen er gennemført vil vi indlede et regulært salg, men interessen for møllerne er allerede enorm. Vi får dagligt flere henvendelser fra interesserede fra hele landet. Der er altså ingen tvivl om, at mange har et ønske om at investere i VE-anlæg.

Byvindmøllerne, vi arbejder med, er 1 KW møller. Dvs. at de er omfattet af de pågældende regler, som udkastet vedrører. Også ved installation af flere møller. Det er på den baggrund, at vi fremsender følgende kommentarer til udkastet.

Se evt. www.logik.dk eller fx Politiken d. 29. december 2009 for mere information.

***

Det helt grundlæggende formål med reglerne bør, set med vores øjne, være at fremme investeringen i decentrale VE-anlæg. Både med henblik på at øge andelen af vedvarende energi i elforsyningen samt at udvikle og forbedre de eksisterende teknologier. Enkelthed og tilgængelighed må derfor være nøgleord i udfærdigelsen af reglerne.

Det undrer os, at man ikke i loven sidestiller alle, der ønsker at investere i de mindre VE-anlæg. Så længe der er tale om anlæg på 6 KW eller under, så burde virksomheder og ikke mindst boligforeninger kunne få samme mulighed for at 'lagre' overskudsstrøm på det offentlige net. Det kunne eksempelvis være en andelsboligforening, der gerne vil have vindmøller på foreningens tag og udnytte strømmen i vaskerum og andre fællesarealer. Enten for at nedbringe fællesudgifterne eller for at øge andelen af vedvarende energi. Foreningen vil sandsynligvis bruge alt den producerede strøm, men ikke nødvendigvis når den bliver produceret. Her er der derfor behov for den samme mulighed for at udnytte nettet til 'oplagring'. På samme vil det være fremmende for VE-anlæggenes udbredelse, hvis også virksomheder kunne investere og få muligheden for at 'oplagre' strømmen til senere brug.

Vi kan derudover undre os over, at det skal have betydning, at man opsætter flere forskellige typer anlæg (fx solceller og vindmøller) når anlæggets samlede effekt ikke overskrider 6 KW.

Med hensyn til spørgsmålet om afregning, så bør det tilsigtes, at det er så simpelt som muligt for slutbrugeren. Det bør være muligt, at aflevere og modtage strøm efter én-til-én-princippet, således at man gratis kan tage ligeså meget strøm fra det offentlige net som man afleverer. Det bør sikres, at en opnået afgiftsbesparelse ikke udhules af afregningssystemet.

***

Logik & Co. vil gerne uddybe ovenstående, og ministeriet er velkommen til at tage kontakt til undertegnede. Jeg skal ved samme lejlighed understrege, at Logik & Co. meget gerne vil tilføjes listen af interessenter og myndigheder mv., der orienteres omkring planlagt/kommende lovgivning på dette område.

Med venlig hilsen

Byggefirmaet Logik & Co. ApS

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter

Sendt: 14. januar 2010 08:32

Til: Lillian Bech

Emne: VS: Hørings svar til "Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet"

Fra: Lars Sørensen [mailto:ls-stoker@mail.tele.dk]

Sendt: 13. januar 2010 17:40

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Emne: Hørings svar til "Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet"

Hørings svar, fra dansk fabrikant af husstandsvindmøller, (snart godkendt.)

Hvis vi tager udgangspunkt i en lille virksomhed som jeg er, som netop nu er ved at få en 2. kw husstandsvindmølle godkendt i Danmark til salg, i den forbindelse kræves det at møllen opstilles til drift ca 6 md ved min erhvervs grund, og efterfølgende 20-30 års drift.

Situationen er for min virksomhed, som også ønsker en grøn profil at jeg skal forskelsbehandles, hvilket jeg mener er ubegrundet, der er stadig tale om små energi mængder u anset og det er privat eller erhverv, derfor skal der ikke skelnes mellem privat og erhverv, omvendt hvorfor ????

Ve loven gælder for alle.

De nye regler forskelsbehandler erhverv og privat, på den måde at private kan "opspare" med (tilbagebøsmålerordningen) i 1 måned og afregne i salg og køb i en måned.

Det er ok fint, Men de samme regler burde gælde for erhvervsvirksomheder, mange virksomheder vil gerne vise en grøn profil og skal ikke straffes for det, VE LOVEN kræver også at man fremmer ve energi ikke at man hæmmer, Og forskelsbehandling er i strid med grundloven.

Der er tale om meget små energi mængder, og forskelsbehandlingen er ganske urimelig, og ubegrundet.

Med venlig hilsen

Fabrikant.

Lars Sørensen
Ls stoker & vvs & vind
Maltvej 19
9700 Brønderselv.

Tlf 98801122
www.lsstoker.dk

Lillian Bech

Fra: Jakob Staun Munch Ledet [JML@midtconsult.dk]

Sendt: 25. januar 2010 10:15

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Emne: Ændringsforslag til bekendtgørelse 732

Skatteministeriets Departement,

Jeg er blevet opmærksom på, at man ønsker at vedtage ændring af bekendtgørelse 732 – vedrørende nettoafregningen fra årsafregning til månedsafregning.

Efter min opfattelse vil ændringen være til stor skade for udbredelsen af solcelleanlæg i den danske privatejede boligmasse.

Det er den forkerte vej at gå – taget den aktuelle klimadebat i betragtning.

Derfor beder jeg Skatteministeriet om at bibeholde den nuværende nettoafregningsordning – og udvide ordningen så den også gælder for det private erhverv i Danmark (også for større anlæg), sådan at solceller også har en fremtid i Danmark.

Med venlig hilsen

Jakob Staun Munch Ledet, El afd.

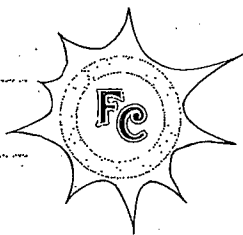
E-Mail: jml@midtconsult.dk

Direkte Tel. (+45) 96 28 13 51

midtconsult a/s - Viborgvej 1, 7400 Herning

Tel (+45) 97 22 11 33, Fax (+45) 97 22 19 05

Web: www.midtconsult.dk

NORDISK FOLKECENTER for Vedvarende Energi

Nordic Folkecenter for Renewable Energy

www.folkecenter.net

7760 Hurup Thy

Besøgs-adresse:

Kammersgaardsvej 16, Sdr. Ydby

E-mail: info@folkecenter.dk

CVR nr. 72 29 12 12

Merkur Bank, 9100 Aalborg

Iban nr. DK92 8401 000 4200 533

SWIFT RIBADK22

Tel. +45 9795 6600 · Fax. +45 9795 6565

Høringsvar vedrørende el-afregning for husstandsmøller og solcelleanlæg

Solceller og husstandsvindmøller er nye lovende vedvarende energiløsninger til forsyning af den enkelte husstand. Internationalt er de pågældende teknologier inde i en stærk udvikling med høje årlige vækstrater. Omsætningen indenfor solceller var således i 2008 på 35 milliarder USD. De sidste 10 år har der årligt været vækstrater på mellem 30 og 40%. For at også Danmark kan få del i denne udvikling, er det nødvendigt at benytte afregningsløsninger, der er tilpasset forsyningen med vedvarende energi til den enkelte husstand. Ved at anskaffe sådanne anlæg kan disse samtidig bidrage til forøget CO₂-fri energiforsyning.

Ligesom oliekriserne i 1970'erne skabte grundlaget for den nuværende danske vedvarende energiindustri, indebærer samfundets stærke fokus på klimaløsninger, at såvel erhvervslivet som den enkelte husstand i dag med de rette rammebetingelser er ekstraordinært motiveret til at benytte klimarigtige løsninger og dermed skabe grundlaget for nye industrielle sektorer.

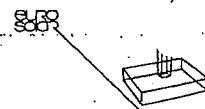
Husstandene vil ikke investere i solcelleanlæg og i husstandsvindmøller for at indgå i et marked for el eller varme, men ønsker egenforsyning. Derfor vil det foreliggende lovforslag, der opererer med månedlig afregning, have en stærkt negativ indflydelse på udbygningen med de nævnte småskala energiteknologier. Hverken sol- eller vindenergi har en produktionsmæssig fordeling over året, der er sammenfaldende med energiforbruget. Derfor er der behov for afregning på årsbasis, hvilket i øvrigt har ført til en begyndende - om end beskedne - anvendelse af solceller i Danmark. Denne udvikling vil gå definitivt i stå for solcellernes vedkommende, dersom lovforslaget vedtages i den foreliggende form, ligesom udbygningen med husstandsvindmøller slet ikke vil komme fra start.

Konsekvensen af et manglende hjemmemarked vil være alvortlig for de virksomheder, der har investeret i udvikling og markedsføring af VE-teknologier til enkelte husstande i forventning om, at der i medfør af det energipolitiske forlig fra februar 2008 ville blive gennemført lovgivning, der i praksis kunne bane vej for solceller og husstandsvindmøller.

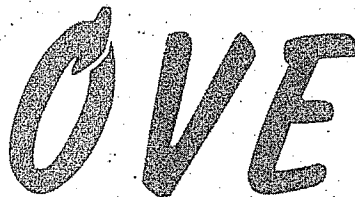
De eventuelle afregningstekniske ulemper og omkostninger i forbindelse med års-baseret afregning må betragtes som ganske ubetydelige i forhold til de store fordele, Danmark vil have af at skabe et hjemmemarked, der vil resultere i de nævnte nye industrielle sektorer. De behøver den samme positive behandling fra samfundets side, som den gryende vindmølleindustri mødte i 1970'erne og 80'erne. Denne del af vedvarende energisektoren ville ikke have fået en international position og høj beskæftigelse, dersom man dengang havde anvendt den form for

EUROPEAN SOLAR PRIZE 1997

Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi har som formål at demonstrere og informere om energibesparelser og vedvarende energi samt at udvikle, afprøve og bane vej for vedvarende energiteknologier til fremstilling i mindre virksomheder. Den selvejende organisation blev grundlagt i 1983 og modtager finansiel støtte fra Energisparepuljen, nationale og internationale instanser og industrien til information og produktudvikling. Medlem af World Council for Renewable Energy, www.wcre.org, European Renewable Energy Federation, www.eref-europe.org; World Wind Energy Ass., www.wwindea.org, Dansk koordinator for EUROSOLAR og Den Europæiske Solpris www.eurosolar.org, Sekretariat for WWEIF, World Wind Energy Institute, www.wwei.nu

ORGANISATIONEN FOR VEDVARENDE ENERGI

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Århus den 22. jan. 2010

Sendt som e-mail til: paføft@skm.dk
med kopi til Energistyrelsen på e-mail: ens@ens.dk

Hermed fremsendes OVE's høringsvar vedrørende

Forslag til "Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love"
(Udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven).

Organisationen for Vedvarende Energi, OVE, har følgende **kommentarer** til forslaget fra Skat om ændring af vilkår for nettomålerordningen.

I OVE har vi længe efterlyst klare rammer for produktion af el til dækning af eget forbrug. Det udsendte forslag imødekommer ønsket om at tillade alle former for elproduktion baseret på vedvarende energi at benytte det offentlige elnet som buffer således at perioder med overskud af el kommer andre elforbrugere til gode og perioder med underskud kan hentes hjem igen. Elforbrugere der af egen lomme investerer i en nødvendig elproduktionskapacitet til gavn for samfundet får til gengæld lov til uden beregning at låne det elnet vi alle har været med til at finansiere til midlertidig udligning af lokal ubalance mellem elproduktion og elforbrug. En ordning som er enkel, ubureaukratisk og let at forstå.

Med forslaget ligestilles solceller med små vindmøller som nu også er tilgængelige og måske indenfor en ikke alt for fjern fremtid Stirlingmotorer og hvad der ellers måtte dukke op af nye vedvarende energiteknologier. Som forslaget læses, så er tanken bag at man ikke når nye teknologier viser sig, skal definere specifikke vilkår; men at det er et og det samme regelsæt der benyttes. Forslaget kan ses positivt som et udtryk for et ønske fra myndighedernes side om en forenkling og en ligestilling af vilkårene, men medfører desværre også nogle ret vitale problemer, da de forskellige vedvarende energiteknologier også har vidt forskellige produktions karakteristika.

En vindmølle producerer i sagens natur som vinden blæser og mere om vinteren end om sommeren, men dog døgnet rundt når vinden er der. Et solcelleanlæg derimod kan kun producere om dagen og har størstedelen af sin produktion i sommermånederne. Efter de nuværende regler hvor man kan benytte det offentlige elnet som lager, har en eventuel ubalance mellem produktion og forbrug kunnet udlignes let og smertefrit. Så længe man holdt sig man indenfor de givne rammer, gav trafikken ind og ud af elnettet ikke anledning til problemer – hverken for producenten, elnetselskabet eller de andre elforbrugere. Typisk leverer et solcelleanlæg på et enfamiliehus CO2 fri el til bl.a. virksomhederne, når der mest brug for det midt på dagen og henter det så hjem igen efter fyraften. Et Perfect Match kan man sige.

Det fremlagte forslag fra Skat med krav om månedsvis afregning sætter imidlertid en stopper for den ganske fornuftige måde at indrette tingene på. Det solcelleanlæg som i en god sommermåned producerer mere el end der forbruges – f.eks. et anlæg installeret på en skole – bliver efter forslaget tvunget til at levere overskuddet til spotpris til energinet.dk. Denne ændring af vilkårene vil medføre en dramatisk forringelse af økonomien i et solcelleanlæg og vil få fatale følger for udbredelsen af

denne teknologi. OVE deltager som partner i forskningsprojektet Solenergi Skive, hvor der i øjeblikket installeres i alt 1 MW solceller bl.a. på Skivehus Skole. Her er der installeret et anlæg på 250 kW som er beregnet til at kunne dække ca. 85 % af skolens årsforbrug af el. Da der næsten ikke aftages strøm i hele sommerferien vil dette midlertidige overskud efter forslaget skulle sælges til energinet.dk til kun 60 øre pr. kWh i stedet for at blive modregnet i skolens normale elpris på ca. 1,50 kr. Gennemføres ændringen, som for anlæg større end 50 kW herefter skal afregnes på timebasis, vil det betyde et tab for Skivehus Skole på over 100.000,- kroner om året.

Skat argumenterer for forslaget med at ændringerne ikke vil få nævneværdig betydning i praksis, da man fejlagtigt antager at størsteparten af solcelleanlæggene vil være på 1 kW eller mindre. For det første er denne antagelse forkert, idet tendensen går mod større og større anlæg således at de anlæg der i dag installeres under nettomålerordningen typisk er på mellem 3 og 4 kW. Allerede i SOL 300 projektet der gennemførtes for ca. 6 år siden var gennemsnitsstørrelsen på de installerede anlæg på 2,83 kW. Da større anlæg i sagens natur vil give større overskud i sommermånederne vil forslaget, hvis det gennemføres som beskrevet, være en forhindring for en udvikling som i sig selv vil bidrage til at sænke prisen på solcelleanlæg, da prisen som på alle andre vedvarende energiteknologier falder markant jo større anlæggene er.

Organisationen for Vedvarende Energi har følgende **forslag til ændring af Forslag til "Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love"**

- 1) Al afregning mellem anlægsejer og elnetselskab af el produceret fra solcelleanlæg sker på basis af årsbalancer.
- 2) Begrænsningen på 6 kW pr. installation eller pr. 100 m² etageareal fjernes
- 3) Elproduktion leveret til nettet fra anlæg udenfor nettomåleordningen godtgøres i en periode af 5 år med 1,20 kr. pr. kWh (svarende til 2 x 0,60).

ad 1: Det nuværende regelsæt for nettomålerordningen giver mulighed for at lagre lejlighedsvis overskudsproduktion – typisk i sommermånederne – på det offentlige elnet hvilket er en afgørende betingelse for at opnå en tilstrækkelig god økonomi for anlægget til at det er om ikke specielt attraktivt, så dog overkommeligt for private og offentlige institutioner med det nuværende prisniveau at investere i et solcelleanlæg.

ad 2: Der savnes en faglig begrundelse for nødvendigheden af at have et loft over hvor stor en effekt der tillades under nettomåleordningen, som den er defineret i dag hvor evt. overskydende elproduktion leveres til nettet uden godtgørelse. En fjernelse af grænsen vil stimulere til at tilstræbe høje årsdækningsgrader med deraf følgende kapacitetsudbygning af elsystemet samt styre udviklingen mod større enheder med deraf følgende bedre effektivitet og lavere pris.

ad 3: Begrundelsen for at foreslå at afregningen nettet fra anlæg udenfor nettomåleordningen forhøjes med en faktor to til 1,20 kr./kWh - hvilket svarer til ca. 30 % af den aktuelle faktiske pris - er at der er behov for et markant tilskud i en periode og at vi i OVE foretrækker dette tilskud i form af en forhøjet afregningspris frem for et direkte anlægstilskud.

Yderligere kommentarer og information kan fås ved henvendelse til:

Ejvin Beuse / mobil: 86760755, e-mail: beuse@ove.org

Marianne Bender / mobil: 21 21 32 88, e-mail: bender@ove.org

På vegne af OVE

Md venlige hilsener
Marianne Bender

Skatteministeriets Departement, Afgifter
att.: Louise Bank
Nicolai Eigtvadsgade 28
1402 København K

Date: 25. januar 2010
Reference: Jakob Wæhrens
Direct: +45 3910 4105
Mobile: +45 2012 0495
Mail: jw@photonic-energy.com

Page: 1 of 3

Svar til høring af forslag til lov om ændring af elafgiftsloven (udvidelse af solcelleordningen)

Nedenstående er sendt som åbent svar til dagspressen som svar på den høring som er udsendt af Skatteministeriet vedrørende ovennævnte.

Udviklingen i solcelleanlæg er gået utroligt stærkt og på de seneste 10 år markedet på verdensplan steget fra at der blev installeret 200 MW i 1999 til anslået installeret 5.400 MW i 2009 modsvarende en gennemsnitlig årlig vækst (CAGR) på 39%. Hos vores sydlige naboer, herunder i særdeleshed i Tyskland, er det blevet helt normalt at få monteret et solcelleanlæg på eget hustag og samlet er der de sidste 10 år installeret solcelleanlæg i Tyskland med en samlet produktionskapacitet på ca. 7.500 MW alene i Tyskland. Dette har derved direkte sparet landet for 8 atom- eller kulkraftværker, hver i samme størrelse som Avedøreværket og har derved sparet miljøet en samlet årlig CO₂ udledning på næsten 5 millioner tons CO₂!

Udover de åbenlyse fordele for samfundet og miljøet, er der mange fordele for familien der vælger at investere i et eget solcelleanlæg: Huset kan derved selv producere samme mængde el som familien forbruger og desuden er det en god investering for husejeren som sælger strømmen til elektricitetsudbyderen gennem en separat el-måler. Begge parter indgår simpelthen en kontrakt som sikrer ejeren af solcelleanlægget en attraktiv pris, der er fast i de næste 20 år. Indholdet af kontrakten er udformet af regeringen, som ellers ikke blander sig. Der ydes således ikke direkte statsstøtte til ejerne af solcelleanlæg hvilket er en stor fordel for alle. De seneste 10 år er der alene i Tyskland installeret mere end en halv million solcelleanlæg på næsten lige så mange huse. Udover Tyskland, så har også lande som Frankrig, Italien, Spanien, Holland o.a. etableret ordninger hvor husejere kan få monteret et solcelleanlæg og så sælge strømmen. Det er blevet en meget stor succes som har skabt både eksport og langt over 100.000 nye arbejdspladser.

I Danmark har solenergi altid været nedprioriteret og derfor ligger Danmark meget langt bagud på området. Danmark bryster sig af at være stærk inden for vedvarende energi, men på solcelleområdet er vi et u-land og helt til grin! Man hører ofte, at det jo nok ikke kan betale sig i Danmark, da vi ikke har ret mange solskinstimer i Danmark, men derimod en

masse vind. Det er ikke helt forkert med solskinstimerne, men det interessante er imidlertid, at solceller ikke nødvendigvis behøver en masse solskinstimer for at producere strøm, men derimod lys. Og det har vi faktisk en del af i Danmark; set over året med de lange sommerdage, havet omkring os som reflekterer meget lys samt vores flade land, hvor ingen bakker og bjerge skygger eller absorberer sollyset. I Danmark har vi således rigeligt sollys til at det kan producere strøm i større mængder – uden nogen form for forurening, støj og forstyrrelse af landskabet. Desuden er vores relativt kolde klima også en fordel, da solcellers effektivitet falder når temperaturen stiger og det betyder at lave temperaturer er en fordel for solcellerne. Lige syd for grænsen, i det nordlige Tyskland, er da også etableret rigtig mange solcelleanlæg og her er forholdene meget tæt på forholdene i Danmark. Myten om det manglende sollys kan altså aflives fuldstændigt. Solcelleenergi i Danmark er ene og alene afhængig af politiske beslutninger.

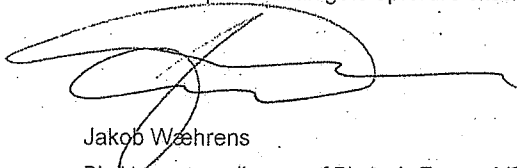
I Danmark har der, som et af de eneste lande i Vest-Europa, ikke været nogen brugbar aftale om salg af solcelleproduceret strøm. I Danmark har vi en lovgivning på området, der medfører, at én-familiehuse kan installere op til 6 kWp solceller (ca. 40 m²) og tilslutte dette anlæg direkte til husets eksisterende el-måler. Dette betyder, at det strøm der produceres på solcelleanlægget modregnes i husets el-forbrug. På tidspunkter af døgnet hvor anlægget ikke producerer strøm, bruges strømmen automatisk fra nettet og el-måleren registrerer antallet af kWh der er brugt, som det helt normalt foregår. På tidspunkter hvor solcelleanlægget producerer den samme mængde strøm som huset forbruger står el-måleren stille og endelig på de tidspunkter hvor solcelleanlægget producerer mere strøm end huset forbruger, så ledes strømmen bare ud i el-nettet og el-måleren løber baglæns. Ved at lade systemet køre på den måde, så udlignes produktionen af el med forbruget af el over døgnet og over året. Om sommeren vil el-måleren løbe baglæns en stor del af tiden, da husets solcelleanlæg producerer mere end huset forbruger og på den måde vil husejeren "optjene" en masse kWh som så bruges om vinteren, når forbruget af el er større end hvad solcelleanlægget kan producere. Fordelen for forbrugeren er, at det optjente antal kWh jo sparer en tilsvarende mængde kWh som jo normalt afregnes til fuld pris "det man normalt betaler", nemlig i gennemsnit omkring 2 kr/kWh. Igennem de seneste 10 år er prisen på solceller faldet meget i takt med at markedet er vokset meget, og specielt gennem det seneste år er prisen faldet rigtig meget. Det faktum, at a) prisen på solceller er faldet meget, sammenholdt med b) den meget høje pris en forbruger betaler for en kWh med c) lovgivningen der har åbnet op for at private husejere kan investere i et solcelleanlæg på op til 6 kWp og tilslutte dette direkte til den eksisterende el-måler og d) at der afregnes på årsbasis, så de store forskelle i soltimer sommer og vinter udlignes, betyder at det endelig er blevet attraktivt for private at investere i et solcelleanlæg til huset i Danmark. Som en ekstra

gevinst kan dette skabe tusindvis af nye arbejdspladser; både direkte i solcellefirmaer og indirekte fra installatøren over speditøren og til de forskellige underleverandører mv. Netop som markedet i Danmark nu står foran et gennembrud har skatteministeriet, uvist af hvilken årsag, fremsat et lovgivningsforslag, der skal ændre det nuværende afregningsperiode på årsbasis med en ny, hvor der afregnes på månedsbasis! En afregning på månedsbasis betyder, at om sommeren hvor solcelleanlægget producerer langt mere end huset forbruger, altså "overskudsstrøm" og derved sparer afbrænding af bl.a. fossile brændstoffer på kraftværkerne, da vil der på månedsbasis være produceret mere end der er forbrugt. Derved kan overskudsstrømmen ikke modregnes i den fulde pris på ca. 2 kr/kWh, men kun til strømprisen minus afgifter og moms på ca. 0,6 kr/kWh – eller under 1/3 af den pris som forbrugeren faktisk betaler.

En afregning på månedsbasis vil betyde at de store udsving i soltimer over året sommer/vinter ikke udlignes fuldt med den konsekvens, at det ikke kan betale sig at investere i andet end et ganske lille solcelleanlæg, som måske producerer 25-30% af det årlige el-forbrug og ikke, som det vel oprindeligt var tiltænkt, op mod 100% af det årlige el-forbrug.

Hvis det nye forslag vedtages, så vil det betyde, at det vil være langt mindre attraktivt at investere i et solcelleanlæg end det er nu, og at det optimale anlæg, set med driftsøkonomiske øjne, kommer til at ligge på 1-3 kWp frem for de nuværende 6 kWp.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre skatteministeriet til at tage forslaget af bordet igen.

Jakob Wæhrens

Direktør og grundlægger af Photonic Energy A/S, Danmarks største solcellefirma!

304022

afgjft.

MODTAGET

26 JAN. 2010

Min. forkontor

Project Zero A/S
Alston 2
DK-6400 Sønderborg
www.projectzero.dk
CVR nr. 29 21 56 42

Skatteministeriet

Nicolai Eigtveds Gade 28

1402 København K

Att.: Skatteminister Kristian Jensen

Sønderborg den 26. januar 2010

SCANNET

Vedr. ændring i bekendtgørelse 732 om afregning af solcellestrøm

Kære Kristian Jensen

Vi er i ProjectZero-sekretariatet blevet opmærksom på, at Skatteministeriet ønsker at vedtage en ændring af bekendtgørelse 732, hvorefter man vil ændre nettoafregningen på solcellestrøm fra årsafregning til månedsafregning.

En sådan ændring vil være katastrofal for udbredelsen af solcelleanlæg i Danmark og den CO₂-neutralisering af den eksisterende bygningsmasse, som ProjectZero bl.a. søger fremmet med private PV-anlæg på boligen. Det er for Sønderborgs borgere helt centralt, at man kan "opspare" sine besparelser igennem året til anvendelse om vinteren.

Sønderborg-områdets verdenskendte ZERO+ hus (www.sibzero.dk) er baseret på dette koncept og det er denne "storytelling" som gør det attraktivt for områdets borgere at vise ansvarlighed for klimaet med lignende solcelle-anlæg på egne huse. Forslaget vil derfor fjerne et vigtigt incitament, idet PV-teknologien ikke på nogen måde pt. er en rentabel investering i sig selv. Vi uddyber gerne vores bekymring med yderligere eksempler, såfremt dette måtte have Deres interesse.

Derfor anmoder vi om, at Skatteministeriet bibeholder den nuværende nettoafregningsordning, sådan at private borgere kan investere i bygningsintegrerede solceller til gavn for både klima og miljø, og i tillid til den nugældende afregningsordning.

Med venlig hilsen

ProjectZero

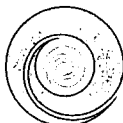
Peter Rathje

Administrerende direktør

Dette brev er også sendt til Klima- og Energiministeriet, Stormgade 2-6, 1470 Kbh. K, att.: Klima- og Energiminister Lykke Friis

Bright Green Business

ProjectZero

Schüco International KG · Amosevænget 20 · Box 3002 · 6710 Esbjerg V

Louise Bank
Skatteministeriets Departement, Afgifter
Nicolai Eigtvedsgade 28,

1402 København K

Afdeling:	Salgskontor Danmark
Telefon	70 20 11 63
Fax	70 20 11 62
E-mail	hpthoegersen@schueco.com
Dato	12. Januar 2010

Vedr. revision af Nettomåleordningen

Jeg er blevet gjort bekendt med at der er udsendt materiale til høring om revision af nettomåleordningen for bl. a. solcelleanlæg.

Schüco International KG har igennem de sidste 10 år arbejdet intensivt på at rådgive om mulighederne for etablering af solcelleanlæg hos såvel private som industrielle kunder.

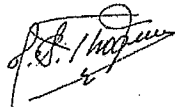
- Specielt i de sidste par år er interessen for etablering af solcelleanlæg hos private steget markant, til trods for at lønsomheden ikke direkte animerer til en sådan investering. Mange ønsker at yde deres bidrag til klimadebatten ved aktivt at investere i et solcelleanlæg. En vigtig parameter har her været at man kan anvende nettomåleordningen, som den er i dag. Solcelleanlæg, hvor man over sommerperioden har den største produktion og det mindste energiforbrug, vil blive særlig ramt af en ændring til afregning på månedsbasis. Det vil helt sikkert blive et stort tilbageslag for branchen, hvor vi i forvejen har væsentlig dårligere forhold end i mange af de andre lande i EU, hvor man med Feed-in tarif animerer kunder til investering i sådanne anlæg.

En ændring af den nuværende ordning vil være en katastrofe for branchen og betyde at flere års arbejde med bearbejdning af markedet vil være spildt.

Jeg skal hermed tilkendegive at vi er imod en revision som den er udsendt i høringsmaterialet, da det vil medføre et kraftigt tilbageslag for etablering af solcelleanlæg i Danmark.

Med venlig hilsen

Schüco International KG
Salgskontor Danmark

Hans Peter Thøgersen
Salgschef

Lillian Bech

Fra: Jesper Kiholm Andersen

Sendt: 25. januar 2010 13:39

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Emne: Hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet (udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven)

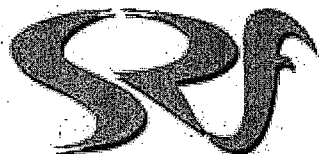
Til Skatteministeriet
Departementet

Hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet (udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven)

Skatterevisorforeningen takker for det modtagne materiale og kan i den forbindelse meddele, at vi ikke har bemærkninger til det modtagne lovforslag.

Med venlig hilsen

Jesper Kiholm
Specialkonsulent
Skatterevisor / Master i skat

SKATTEREVISORFORENINGEN

Formand for Skatterevisorforeningens Skatteudvalg
Skattecenter Tønder
Pioner Allé 1
6270 Tønder
Telefon: 72389468
Mail: jesper.kiholm@skat.dk
Mobiltelefon: 20487375

25-01-2010

Skatteministeriet

Høringsbidrag vedr.:

Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love

Indhold

Indledning

VE-anlæg

Solcelleanlæg

Forbrugsmåling, overskudsproduktion, afregningsforhold

Husstandsbegrebet og anlægsetablering

Bygningstyper og funktion

Den private indsats

Indledning

Baggrunden for denne henvendelse med bemærkninger til det netop offentliggjorte forslag til lovudkast: *Lov om ændring af lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love*; er at vi generelt arbejder med VE-anlæg og står foran realisering af et projekt der indeholder en i denne sammenhæng ny kombination. Vi har tidligere væsentligst arbejdet med bygningsprojekter indeholdende solcelleanlæg, men vil i det aktuelle projekt kombinere solcelleanlæg og vindenergianlæg. Vore projekter er alle realiseret i København hvilket også vil gælde det aktuelle.

De gældende regler på VE-området giver ikke mulighed for realisering af det ønskede projekt. I det fremlagte forslag er der forhold som vil muliggøre en gennemførelse set ud fra kombinationsmuligheden alene, men til gengæld andre forhold som umiddelbart efterlader et projekt af denne art i et vakuum.

VE-anlæg

Det aktuelle projekt vil være afhængigt af, at en ordning som den foreslåede med hensyn til at opfatte de vedvarende energikilder som en enhed, hvor enkeltelementer ikke udelukker hinanden, gennemføres.

Den nuværende ordning udelukker at der kan etableres vindkonvertere og solceller i samme projekt på samme adresse og med samme ejer.

Konklusion

Vi ser derfor denne ligestilling og større fleksibilitet som et positivt skridt.

Solcelleanlæg

Der er i bemærkningerne til lovforslaget taget udgangspunkt i at solcelleanlæg under ordningen (den nugældende) i praksis typisk er på omkring 1 kW. Der er givet lavet en del af disse anlæg under f.eks. Sol-1000 projekterne, men vi har ikke desto mindre gennem de senere år realiseret 8 solcelleprojekter på mellem 15 og 42 kW og har et aktuelt projekt til gennemførelse på 45 kW.

Endvidere har vi kunnet spore en væsentlig forøget interesse gennem de sidste par år, hvor det tidligere gik meget langsomt. Denne interesse har for vort vedkommende

udmøntet sig i en række screeningsprojekter gennemført indenfor det seneste 1½ år med i alt 16 projekter, hvoraf de 15 er på mellem 14 og 400 kW og det sidste på ca. 2000 kW. Den øgede interesse knytter sig naturligt til den betydeligt større opmærksomhed omkring hele klimaproblematikken, som den offentlige politik og COP 15 har bidraget væsentligt til, markedsføringsværdien og de teknologiske udviklingsmuligheder, som en sådan realisering vil indebære, og ikke mindst det forhold at markedsprisen på solceller gennem det seneste år er faldet drastisk.

Konklusion

Vi finder derfor at udgangspunktet er alt for snævert mhp at skabe rimelige betingelser for realisering af morgendagens solcelleanlæg, da loven må forventes at skulle understøtte morgendagens projekter og ikke gårsdagens.

Forbrugsmåling, overskudsproduktion, afregning

Der er i forslaget stillet krav om elektroniske målere med deraf følgende mulighed for løbende registrering af el-produktion fra VE-kilder men også krav om månedlige afregninger.

Solceller yder selvsagt mest om sommeren. Vindenergi bidrager derimod mest om vinteren.

Eksempel:

Aktuelt VE-projekt med solceller 45 kW anlæg og vindkonvertere 36 kW der forventes at yde hhv. 30.000 kWh og 53.000 kWh i alt 83.000 kWh pr. år i egenproduktion. For solcellernes vedkommende yder de mest når forbruget er mindst, dels som følge af den lange dag og dels i kraft af ferieafholdelse.

Juli yder anlægget 14 % af årsproduktionen.

Juli/aug ydes omkring 26 % af årsproduktionen.

De 4 "lyse" måneder maj/juni/juli/august vil yde 53 % af årsproduktionen.

De 4 "mørke" måneder nov/dec/jan/feb vil yde 11 %.

Det samlede strømforbrug i den aktuelle ejendom er anslået til 190.000 kWh/år.

Det helt afgørende for at etableringen af VE-anlæg vil nyde fremme er, at økonomien er fordelagtig. Det vil umiddelbart sige at egenproduktionen, dvs tilførslen til nettet, og købet fra nettet handles til minimum samme pris.

I det aktuelle tilfælde købes årligt 190.000 kWh af 2,- kr. I fremtiden vil egenproduktionen erstatte 83.000 kWh af det årlige forbrug, hvorfor der alene skal tilkøbes 107.000 kWh af 2,- kr.

Selve målertypen skal være en to-vejs måler (løber begge veje) der ved simpelt fradrag af producerede kWh på årsbasis opgør den mængde kWh som netto er importeret fra nettet og herfor betales 2,- kr. eller den aktuelle pris.

Det er sådan regnestykket ser ud for potentielle investorer i f.eks. solceller og hvis en månedlig afregning vil medføre at man som energiproducent, i det tilfælde der opstår en overskudsproduktion, kun får under 1/3 af prisen, f.eks. 0,6 kr. pr kWh vil projektet falde, med mindre det er rent marginalt.

Dette vil være en aktuell problemstilling ved anlæg der nærmer sig 25 % af årsforbruget.

Følges den alm. statistik fordeler et normal husstands el-forbrug sig som følger:

Juli 6 %

Juli, aug 13 %

Maj, juni, juli, aug 28 %

Nov, dec, jan, feb 51 %

Sammenholdes dette alene med solcelleproduktionen nævnt ovenfor vil ydelse og forbrug se ud som følger:

Juli: ydelse 4.200 kWh – forbrug 11.400 kWh

Jui/aug: ydelse 7.800 kWh – forbrug 24.700 kWh

I det aktuelle projekt synes det ikke, selv med inddragelsen af vindkonvertere, at være nærliggende at der skulle opstå en netto overskudsproduktion ved en månedsberegning, forudsat at forbrugstallene holder.

Men forudsætningen er at husstandsbegrebet er udvidet til en hel andelsboligforening, se næste afsnit, idet den installerede solcelle effekt her kun udgør 0,5 kW pr "husstand".

Af dette kan samtidig udledes at et solcelleanlæg med en effekt på 1,5 kW pr. husstand vil tendere en overproduktion i juli måned, med de her anførte forholdstal.

Det refererede projektanlæg er vendt 45 ° mod sydvest. Havde det været stik mod syd ville overproduktionen i juli måned indtræde ved en lavere effekt.

Herudover synes der også at være en unødvendig byrde i at skulle afregne evt. større eller mindre overskud pr. måned hvis årsproduktionen i øvrigt ligger under forbruget.

Endelig synes der tillige at være en unødvendig omkostningsskabende byrde ved at skulle opkræve 12 gange om året i stedet for 1.

Konklusion

Den månedlige afregning må anses for et væsentlig problem for udbredelsen af VE-anlæg og må i et vist omfang forventes at sætte udbredelsen i stå, formentlig stik mod de ellers proklamerede politiske intentioner.

En umiddelbar udligning af kWh-priser hvad enten de kommer fra den ene eller anden side af nettet er helt afgørende for succesen. I flere af de lande vi normalt gerne sammenligner os med gives der decideret støtte til priserne.

Husstandsbegrebet og anlægsetablering

Udgangspunktet i forslaget er, at der samlet må installeres max 6 kW effekt pr husstand i VE-anlæg. Et solcelleanlæg på 6 kW vil kunne klare selv et stort årsforbrug af el i en husstand uden el-varme.

Husstandsbegrebet er imidlertid som det tilsyneladende fremgår af bemærkningerne knyttet til en-familie huset. Et par uddrag:

- ordningen omfatter ikke anlæg som den fysiske person ejer en andel i;
- der er kun ganske få anlæg der svarer til husstandens samlede forbrug;

I det her aktuelle projekt er husstanden en andelsboligforening med 96 boliger og dermed 96 el-målere samt 2 el-målere i fællesområder. Som udgangspunkt er alle boliger selvafregnende med deres respektive el-leverandører og alle områder hvor der kunne være tale om at etablere VE-anlæg er fællesskabets.

Sådan ser det ud for tusinder af boliger i form af andelsboliger eller ejerlejligheder. På disse ejendomme, som jo bl.a. præger de centrale dele af alle større byer, er der et vældigt VE-potentiale i form af højt beliggende tagflader.

For at muliggøre etableringen af VE-anlæg skal der findes en ordning på flere fronter vedr. forbrugsopgørelse og anlægsetablering. Igen refereres det valgte eksempel:

Forbrugsopgørelse:

1. alle el-målere i en sådan forening (andelsboligforening eller ejerforening) regnes sammen til et samlet forbrug, der modregnes med den i fællesskabets VE-anlæg producerede energi (foreningen må så selv udføre et internt fordelingsregnskab, svarende til varmeregnskaber);
2. der etableres ny fællesmåler for hele ejendommens forbrug og de enkelte boliger og fælles forbrugssteder tilgodeses med en bimåler (en dyr løsning som imidlertid betyder at målerne opgraderes til elektroniske fra det nuværende meget blandede udvalg af målere);

Fælles for disse løsninger, som vil være nødvendige, er at det bliver foreningen som står som person og ikke en husstandsperson.

Anlægsetablering:

1. solcelleanlægget etableres på taget, som i sagens natur er et fællesområde. Heller ikke her er der en specifik husstandsperson som tegner situationen, men en forening. Installationseffekten vil ligge på ca 0,5 kW pr husstand;
2. Vindkonverterne vil på lignende måde blive opstillet i fælles arealer, herunder i gården og der vil være mellem 5 og 10 boliger pr. konverter alt efter hvilken løsning der vælges; Effekten vil være max 0,4 kW pr husstand.

Den samlede installerede effekt vil være $81/96 = 0,9$ kW pr bolig og altså langt under de 6 kW som forslaget tager sit udgangspunkt i.

Konklusion

Det er helt afgørende for udbredelsen af VE-anlæg at husstandsbegrebet udvides og at der søges en løsning på de her fremførte praktiske forhold.

Der er som nævnt mange og godt beliggende bygninger som vil være velegnede til etablering af VE-anlæg, og som efter vor mening indeholder et meget store potentiale.

Bygningstyper og funktion

Det skal ganske kort nævnes, at der ved det fremlagte forslag helt er set bort fra nogen af de allerbedst egnede og velbeliggende tagflader, nemlig sportshaller og butikcentre. Disse store potentialer er set ud fra forslaget boligtilknytning med max 6 kW anlæg, de gældende 50 kW begrænsninger og erhvervs-karakteristikken med max 0,6 kr for net tilsluttet solcellestrøm sat helt ud af spillet. Det er et potentiale der alene venter på at der fra politisk hold for alvor ønskes en indsats for den grønne energi.

Konklusion

Det må konstateres at fremdriften for VE-anlæg i DK er meget besværlig og behæftet med stor usikkerhed overfor den egentlige politiske velvilje.

Den private indsats

Som led i den øgede fokusering på klima- og miljø- problematikken er det gentaget stadig oftere, at den nære indsats er af meget væsentlig betydning. Der skal ikke kun gøres en indsats fra samfundets side, forstået som overordnet myndighed, men også sikres at en masse små bække ved private initiativer bidrager til den samlede løsning. Det her nævnte eksempel med Andelsboligforeningen er et sådant initiativ, der udspringer af beboernes interesse og seriøse medleven i de alvorlige problemer, som samfundet skal finde brugbare løsninger på. Det kræver engagement og virkelyst hos så mange som muligt. Andelsboligforeningen har gennem et par år arbejdet målrettet og engageret mod etableringen af en CO2-neutral Andelsboligforening og har høstet stor anerkendelse for dette arbejde.

Konklusion

Afgørende for at dette engagement og denne virkelyst kan udfoldes er at der etableres brugbare rammer for denne udvikling. Det er selvsagt et samfundsforhold på det mere overordnede plan at sikre disse rammer, og det er vort håb at de bemærkninger som her er bragt frem vil vække genklang i netop dette politiske plan. Ellers er der risiko for at engagement og virkelyst stille og roligt dør hen.

Med venlig hilsen

Solarvent aps

Klaus Boyer
Arkitekt maa

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Att.: Skatteminister Kristian Jensen

25. januar 2010

Hørings svar på forslag til lov om ændring af elafgiftsloven.

Vi har med interesse og bekymring set, at der er fremsat lovforslag om udvidelse af solcelleordningen.

Ved en nærmere gennemgang kan vi konstatere, at **udvidelsen** vil få en række uheldige, **indskrænkende** bivirkninger for udbredelsen af den solcelleproducerede strøm. Problemstillingerne falder i fem grupper:

Når Spar Nord er opmærksom på denne type problemstillinger, skyldes det, at banken p.t. deltager i et udviklingsprojekt, hvor der sættes fokus på det, vi kalder **Energirigtig Boligrådgivning** - en rådgivning, der sammentænker boligejernes mulighed for at minimere husets driftsomkostninger. Disse driftsomkostninger vokser i takt med stigende energipriser, og i mange ældre huse udgør de en uforholdsmæssig stor del af husholdningens udgifter. I de tilfælde er målet med Energirigtig Boligrådgivning netop at anskueliggøre over for boligejerne, at der ofte er god økonomisk raison i at investere i energirigtige løsninger - også for at værdisikre boligens på et fremtidigt boligmarked, hvor nybyggede huse er langt billigere i drift.

Energirigtig Boligrådgivning-projektet er støttet af Energistyrelsen og har synliggjort en række muligheder og barrierer i forhold til at implementere de energi- og miljøpolitiske målsætninger samtidig med, at man sikrer et mere stabilt boligmarked uden økonomisk skævvridning i forholdet gamle og nybyggede huse. Det er dette fokus, der giver anledning til følgende kommentarer og bemærkninger.

1. Den solcelleproducerede strøm har en cyklus på et år i. f. t., hvornår den topper, og hvornår den er i bund. En administrativ opdeling af perioden vil reducere mulighederne for, at lade denne vedvarende energikilde bidrage til den samlede energiproduktion. Herved fjernes den enkelte boligejers incitament for at anvende solceller som strømforsyning.
2. Der er modsætning mellem de politiske målsætninger og signaler på energi og miljøområdet på den ene side, og den administrative praksis der lægges op til i forslaget på den anden side. Det skaber forvirring og bremser den nødvendige, men skrøbelige udvikling mod udbredelse af solcelleproduceret strøm.

Spar Nord Bank A/S

Postboks 162
9100 Aalborg

Telefon 96 32 06 20
Telefax 96320656
Swift spno dk 22

www.sparnord.dk
sparnord@sparnord.dk

3. Ændringerne i rammebetingelserne for boligejernes investeringer i energirenovering giver tvivlerne et godt argument for **ikke** at foretage sig noget, - fordi reglerne hele tiden bliver ændret. Der er således et stort behov for at blive bekræftet i, at det er en sikker investering.
4. Timingen af forslaget er uheldig i forhold til den netop igangsatte ordning om skrotningsordning af oliefyr, da en stor del af disse boligejere vil omlægge deres varmforsyning til en el-forbrugende varmforsyning.
5. Endelig er der et misforhold mellem **loftet på 6 kW** pr. husstand og det forbrug, man kommer op på, hvis boligejeren følger de anbefalinger, der ligger i skrotningsordningen for oliefyr.

Ad 1.

Forskellige vedvarende energikilder har hver sine **naturlige** udsving eller cyklus. Naturens cykler vil næppe rette sig ind efter administrative ændringer for afregningssystemer i den danske energiforsyning.

Vi kan se mange muligheder i mere informative afregningssystemer og hilser teknologisk udvikling på dette område velkommen. Det er i princippet teknologisk muligt at afregne dagligt, ugentligt, månedligt, kvartalsmæssigt eller årligt, men man behøver ikke udjævne (opgøre) forbruget månedligt, blot fordi det er blevet teknologisk muligt.

Konsekvensen af denne omlægning vil være, at man fjerner de økonomiske forudsætninger for, at privatejede solceller kan blive rentable. Dermed er det svært at forestille sig, at de privatejede solceller kommer til indfri det ellers store potentiale, der er indeholdt i solcellerne i forhold til at bidrage til den samlede energiforsyning i Danmark.

Ad 2.

Der er som sådan ikke noget nyt i, at der kan være modsætninger mellem forskellige politiske områder.

I dette **konkrete** tilfælde bliver konsekvenserne af modsætningen blot så stor, at det reelt fjerner det økonomiske grundlag for solcelleproduceret strøm.

På det **generelle** plan står det tvivl om de øvrige politiske udmeldinger på det energi- og miljøpolitiske område. En tvivl, der vanskeliggør en langsigtet, energirigtig rådgivning af boligejeren, og som skader boligejernes tillid til den politiske opbankning, der ellers udtrykkes til de energirigtige løsninger.

Ad 3.

Ændringerne i rammebetingelserne for boligejernes investeringer i energirenovering giver tvivlerne et godt argument for **ikke at foretage sig noget**, fordi reglerne hele tiden bliver ændret. Samtidig er det en stor udfordring for den økonomiske rådgivning at skulle rådgive om langsigtede energirigtige investeringer i et politisk reguleret marked, hvor man reelt lovgiver med tilbagevirkende kraft. Her ser vi en modsætning mellem det, at man skriver, at solcelleanlæg har en tilbagebetalingstid på 25 - 30 år, samtidig med at regelændringen kun beskytter dem der har investeret i solceller i 2 år.

Spar Nord Bank A/S

Postboks 162
9100 Aalborg

Telefon 96 34 40 00
Telefax 96 34 45 60
Swift spno dk 22

www.sparnord.dk
sparnord@sparnord.dk

Ad 4.

Timing af forslaget til ændringer er uheldig i forhold til den netop igangsatte skrotningsordning af oliefyr, da en stor del af disse boligejere vil omlægge deres varmforsyning til en el-forbrugende varmforsyning. I den konkrete rådgivning af boligejeren skal vi kunne sige noget om hvilke økonomiske risici, der er ved forskellige energiforsyningssystemer.

Med den aktuelle pris på solceller og den aktuelle rente vil en boligejer kunne lave en 'fastprisaftale' med solcellerne om at levere strøm til fast pris over de næste 20 år til omkring kr. 2,10 - 2,20. pr. kWh.

Ad 5.

Endelig medfører omlægningen fra oliefyr til elforbrugende energisystemer, en større og større gruppe af boligejere, der vil få et elforbrug, der ligger langt over det loft, der er i dag på **6 kWh**. Vi finder det relevant at se nærmere på det miljømæssigt hensigtsmæssige i at fastholde denne begrænsning i boligejerens muligheder for at energiforsyne sin bolig på en CO2-venlig måde. Denne problemstilling er specielt relevant i landdistrikter uden mulighed for billig, kollektiv varmforsyning.

Vi står selvfølgelig gerne til rådighed for uddybning af disse problemstillinger, og vi ser frem til en meget hurtig afklaring, da vi allerede har kunder og boligejere, der spørger til økonomien i forskellige alternativer til deres nuværende opvarmningsform.

Med venlig hilsen

Claus Conradsen
cco@sparnord.dk / 9634 4362

Forretningsudvikling
Spar Nord Bank A/S

Spar Nord Bank A/S

Postboks 162

9100 Aalborg

Telefon 96 34 40 00

Telefax 96 34 45 60

Swift spno dk 22

www.sparnord.dk

sparnord@sparnord.dk

Til hvem det måtte vedrøre

Høring af lovforslag om ændring af elafgiften (udvidelse af solcelleordningen i elafgiftsloven)

Som nystartet virksomhed indenfor køb, projektering og salg af solceller er det med meget stor undren at vi i dagspressen kan høre/se, at det påtænkes at ændre den meget velfungerende "nettomåleordning".

Nettomåleordningen blev indført bl.a. med henblik på at øge antallet af solceller hos private i Danmark til stor fordel for den enkelte, men så sandelig også for miljøet.

Ordningen er administrativt meget simpel og samtidigt en kæmpe fordel for miljøet. Det er jo også en kendt sag at der er en meget stor sidegevinst, nemlig at der kommer fokus på elforbrug og det betyder rent faktisk at brugere af nettomåleordningen er i stand til at reducere forbruget af el.

Før og efter COP15 var der mange løfter fra såvel egne som udenlandske politikere om at der ville komme miljøpolitiske tiltag, med henblik på at reducere CO2 udslippet betragteligt.

Forslaget som er fremsat, forstærker den i forvejen, manglende tro på at politikere virkelig mener det, når de udtaler sig offentligt.

Som ny virksomhed har vi brugt masser af ressourcer på brochurer og generelt informere omkring den ganske udmærkede nettomåleordning, men hvis forslaget gennemføres er en masse arbejde spildt.

Desuden vil det naturligvis ikke fremme vores forventninger til fremtiden, hvor vi utvivlsomt ville være i stand til skabe nye arbejdspladser samtidig med at vi kunne gøre noget for miljøet.

I den korte tid som vores virksomhed har eksisteret har vi sporet en meget stor interesse og ikke mindst en spirende nysgerrighed. Det kan ikke være gået hen over hovedet på vore politikere at der i befolkningen er en stor vilje til aktivt selv at gøre noget.

Vi forstår ganske simpelt ikke hvis den siddende regering vil lægge stemmer til et sådant forslag som i den grad forringer vilkårene for os, som ny lille virksomhed, samt for alle andre i branchen.

Potentialet for at skaffe en masse nye arbejdspladser er absolut tilstede. Hvis man f.eks. kigger mod Tyskland er solcellebranchen en væsentlig spiller på arbejdsmarkedet. Der har de ganske vist tilskudsordninger, men mindre kan også gøre det.

Som virksomhed så vi meget gerne at man faktisk udvidede nettomåleordningen til også at omfatte erhverv og industri. Der er utvivlsomt et stort potentiale for yderligere at nedbringe CO2 udslippet, men investeringslysten har hidtil været begrænset som følge af lange tilbagebetalingstider.

En mulighed kunne være rentefrie statsgaranterede lån, som der også har været omtalt i medierne.

Håber virkelig at denne nytårsraket er en fuser og bliver taget af bordet øjeblikkeligt.

Med venlig hilsen

Hans-Jørgen Pedersen

Projektleder

Sunit ApS

Thorsvej 1

8722 Hedensted

Tlf. 2888 4020

pafgft@skm.dk
per mail

TEKNIQ
Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Høringssvar vedrørende lovforslag om ændring af elafgiften

20. januar 2010

Udkastet til lovforslaget giver TEKNIQ anledning til følgende kommentarer:

- TEKNIQ finder det positivt, at lovforslaget sikrer, at solcelleordningen udvides til også at gælde andre små VE-teknologier.
- TEKNIQ vurderer desuden, at det vil øge andelen af VE forsyning i det danske energisystem, når der åbnes for, at nettoafregningsreglerne også gælder for kombinationen af flere typer VE- anlæg.

Ref SRI
sri@teknig.dk
Dir: 77411580

Jnr 2009-231-0026

Side 1/2

TEKNIQ advarer om, at en række af lovforslagets tiltag vil modvirke regeringens målsætning om at øge andelen af vedvarende energi i det danske energisystem. Det gælder specielt:

- Oplægget til, at VE-el skal afregnes på månedsbasis for mindre anlæg og på timebasis for store anlæg. Forslaget vil i væsentlig grad forringe driftsøkonomien for VE- teknologier. At driftsøkonomien forringes for mindre VE anlæg skyldes, at nettoafregningsprincippet sammenholdt med månedsafregningen, medfører en væsentligt mindre besparelse ved at blive fritaget for at betale bidrag til pristillæg til miljøvenlig elektricitet i forhold til, at nettoafregningsprincippet som hidtil sammenholdes med årsafregning.
Den i lovforslaget angivne ændring vil være specielt uheldig i forbindelse med de installationer, hvor der benyttes en varmepumpe drevet af solceller. Denne type installation må betragtes som den mest ideelle i forbindelse med skrotningen af oliefyr uden for gas og fjernvarmeområder.
- Videreførelsen af reglerne om, at det ikke er muligt opsætte og afregne VE teknologier samlet for et lejlighedskompleks eller laug for de enkelte beboere i en bolig. TEKNIQ kan ikke se, at der er en regnskabsteknisk begrundelse for dette. Specielt ikke i en fremtid som bygger på fjernaflæste målere med datahub hos Energinet.dk

TEKNIQ anbefaler derfor at:

- VE-el fremover fjernaflæses på lige vilkår med alle andre forbruger.

- I stedet for at benytte, nettoafregningsprincippet til fremme af VE-el teknologi-er bør der indføres et tilskud baseret på den producerede mængde VE-el. Derved sikres også, at lovforslaget bliver provenu neutralt.
- Der åbnes for, at det er muligt inden for samme bygning/boligkompleks at op-sætte et fælles VE anlæg, men fordele den leverede energi på de enkelte le-jemål. Og, at der samtidigt fastsættes en max. grænse på 6 kW installeret VE-el per lejemål.

Med venlig hilsen

Søren Rise
Chefkonsulent

TEKNIQ
Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

20. januar 2010

Ref SRI
sri@teknig.dk
Dir 77411580

Jnr 2009-231-0026

Side 2/2

Høringssvar vedrørende revideret nettoafregning fra mindre elproducerende VE anlæg. Generelt:

Umiddelbart synes forslaget at fremme forholdene for egenproduktion fra VE, idet der åbnes op for at alle anlæg med mindre end 6 kW installeret effekt kan fortrænge eget elforbrug, opgjort måned for måned. VE anlæg har imidlertid meget forskellig karakteristisk alt efter teknologi:

Solceller: ca. 900 fuldlasttimer pr år, stor sommerproduktion hvor egetforbrug af el normalt er lavest. Mulig i alle former for bebyggelse, enormt udbredelsespotentiale.

Små vindmøller: 1500-2500 fuldlasttimer, fluktuerende men mest i vinterhalvåret. Ringe produktion i bymæssig bebyggelse, noget mindre udbredelsespotentiale.

Biomasse til el: Ikke fluktuerende, op til 8760 fuldlasttimer. I praksis kun i landlig bebyggelse, begrænset ressource.

En investering i et 6 kW anlæg vil altså give anledning til vidt forskellige mængder af el i løbet af et år, og er derfor ikke teknologineutral som der står i oplægget. Oprindeligt blev nettoafregningen for mindre solcelleanlæg tilladt, fordi man ækvivalerede 6 kW effekt med en elproduktion på ca 5000 kWh/år svarende til at en stor husstand kunne dække sit eget forbrug i løbet af et år. Dette blev anset for en bagatelgrænse uden de store provenutab, men som et tilstrækkeligt skulderklap til at sikre en vis udbredelse af solcelleanlæg. Ordningen har fungeret uden problemer.

Generelt vil ændringerne virke stærkt demotiverende for opsætning af solceller. Solcelle-løsningerne vil af økonomiske grunde blive dimensioneret efter at undgå eloverløb i den enkelte måned, hvor det før var over et år. Konsekvensen vil være mindre anlæg og i mange tilfælde måske slet intet anlæg. For anlægsejerne vil der blive mindre motivation til elbesparelser, og for hele solcellebranchen har det entydigt negative konsekvenser.

Herunder følger nogle argumenter mod den foreslåede ændring:

- I forvejen har vi nogle af de mindst attraktive vilkår for afregning af strøm fra solcelle-anlæg i Europa, og økonomien forværres nu yderligere i alle de anlæg, der har risiko for at producere mere strøm i en måned end der bliver forbrugt i installationen.
- Der skabes igen usikkerhed om de mere langsigtede økonomiske rammevilkår for etablering af solceller i Dk. Dens mangler til trods har nettomålingsordningens indskrivning i lovgivningen som led i et bredt forlig for nogle få år siden dog været med til at skabe en vis sikkerhed for, at investorerne (dvs. almindelige boligejere i langt de fleste tilfælde) vidste, hvad de gik ind til.

- Der var med den nugældende nettomålingsordning netop fundet en løsning, der af alle interessenter: PV-anlægsjere, elselskaber og myndigheder var anerkendt som den mindst bureaukratiske overhovedet (når bortses fra nogle lidt ulogiske og uigennemskuelige regler og grænser for, hvem der kan benytte ordningen). Den foreslåede løsning vil kræve nye elmålere og medføre mere bureaukrati.
- En spirende interesse for CO₂-neutrale (på årsbasis) solcelle-varmepumpe løsninger vil dø ud igen, da varmepumpens elforbrug om vinteren skal opspares af solcelle-anlægget om sommeren.
- Interessen for projekter om energi-neutrale og energi-plus huse vil forsvinde af samme grund som solcelle-varmepumpe projekterne. Disse projekter forudsætter etablering af et relativt stort solcelle-anlæg.
- Projekter med formålet at udvikle hele tag- eller facade-løsninger for den optimale bygningsintegration af solceller i fremtidens bygninger vil møde vigende interesse.
- Man fjerner motivationen for folk med et solcelleanlæg til løbende at optimere boligen mod et lavere elforbrug i takt med, at risikoen for eloverløb i enkelte (sommer-) måneder vokser.

Ændringerne vil få folk til at investere i mindre (eller slet intet) solcelle-anlæg for at minimere risikoen for eloverløb, og dermed går samfundet glip af en reduceret CO₂-udledning betalt af private midler. I de tilfælde, hvor der helt afstås fra investering, går samfundet også glip af den veldokumenterede større bevidsthed omkring energirigtig adfærd og energibesparelser

Adfærdsregulering

Ændringen fra årlig afregning til månedsafregning kan medføre stærkt uhensigtsmæssige beslutninger hos den enkelte elforbruger. Hvor man tidligere kunne "parkere" overskuddet på nettet til gode for andre elforbrugere (færre nettab), vil den potentielle solcelleinvestor nu minimere anlægsstørrelsen så der med sikkerhed ikke forekommer overløb om sommeren. Der vil derfor ikke blive investeret så mange private midler i udbygningen med VE, idet man må huske på at afregningsforholdene for solcelle-VE afregning i forvejen er blandt Europas ringeste. De solcelleanlæg, der er bygget allerede, er lavet i tiltro til en uændret afregning de næste mange år, og det vil være et helt forkert signal at skabe utryghed om de fremtidige vilkår.

Man har blandt andet i Sol300 og Sol1000 projektet set, at solcelleejere sparer på elforbruget fordi der "går sport i" at dække så meget som muligt selv. I fremtiden vil der med den nye lov ikke være noget argument for at spare el om sommeren, nærmest tvært imod, da overskuddet sælges til dumpingpris. Hvis huset har en varmepumpe, vil forbruget være markant højere om vinteren end om sommeren, men man vil kun få en rimelig økonomi ved at dække en forsvindende del med solcellestrøm med det nye forslag. Den spirende tendens i byggesektoren til at bruge varmepumper og solceller i kombination, vil derfor blive bremset. Forslaget virker dermed imod regeringens egne intentioner med hensyn til udbredelse af energieffektiv byggeri.

Forudsætninger

Lovforslaget bygger på en antagelse om at de fleste solcelleanlæg er på 1 kW eller derunder. Dette er faktisk forkert, og særligt i nybyggeriet kommer der større anlæg op med basis i kravene til bygningers energiramme og hjulpet på vej af en let forståelig og ubureaukratisk afregningsordning. Som eksempel kan nævnes Kyoto-husene i Borup, som fra starten er projekteret med varmepumper og solceller. Med de nye regler villé er sådant byggeri næppe blive realiseret. For en statistisk oversigt over danske solcelleanlæg henvises til <http://www.solenergi.dk/SEC/solcellebaser.asp>. Statistikken for "villa-anlæg" viser at gennemsnitseffekten i dag er over 2 kW og stigende.

Eksempel: Med et antaget egetforbrug for en typisk husstand på 4000 kWh, og et solcelleanlæg der er dimensioneret til at levere samme energimængde på årsbasis, vil fordelingen måned for måned se således ud:

kWh	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Forbr	350	350	350	350	325	300	300	300	325	350	350	350
Prod	83	134	298	433	616	601	625	518	330	204	98	60
Køb	267	216	52	-83	-291	-301	-325	-218	-5	146	252	290

(produktionsfordeling målt i sol300 projektet)

Eksemplet viser at der vil være et væsentligt økonomisk tab, ca 1500 kr, ved at gå fra den gamle til den foreslåede ordning, men vigtigst af alt er den usikkerhed og mindre gennemskuelighed der ligger i lovforslaget i forhold til status quo. For anlæg over 50 kW er der i lovforslaget endda lagt op til timeafregning, og det siger sig selv, at det vil have endnu alvorligere konsekvenser hvis der heller ikke kan "lagres" på nettet fra dag til nat.

Afregning og målere

Det anføres som et problem at elleverandøren kan komme til at skulle betale for modtaget el fra kunden, men så længe der over en længere periode er tale om et nettosalg er det vel ikke noget problem? Man får jo også penge tilbage ved fortrudte varekøb eller for stor a conto betaling? Automatisk aflæsning og nye målere er ikke noget godt argument for ikke længere at kunne håndtere tovejs måling, tvært imod.

Samfundsmæssige og systemmæssige overvejelser

Den nuværende nettomåleordning ligestiller elbesparelser og dækning med egenproduceret VE elektricitet. For elforsyningen er det vigtigt at nye teknologier ikke forstærker de aktuelle spidslaster eller forringer den generelle effektivitet. Solcelleanlæg leverer i.sagens natur mest om sommeren og kun i dagtimerne, hvor samfundets elbehov er størst. Den producerede el bruges i lokalområdet, og lægger derfor ikke beslag på den overordnede netkapacitet; tværtimod aflastes elnettet på de højere niveauer. Solceller leverer mest om sommeren, hvor varmeoverskuddet fra kraftvarmen dårligt kan udnyttes, og det derfor er fordelagtigt at drosle elproduktionen ned. Det er derfor rimeligt at samfundet belønner solcelleejere ved at fortsætte eller udvide nettoafregningsordningen.

Danske elforbrugere vil gerne være med til at sætte VE anlæg op for egne midler, men de vil heller ikke være til grin.

Høringsvar omkring: Høring af lovforslag om udvidelse af solcelleordningen.

Til det energipolitiske udvalg.

For halvandet år siden, blev vi danskere stillet i udsigt, at man ville lave en ordning for de andre VE typer, med udgangspunkt i den eksisterende ordning der eksisterede for solceller, altså en nettoordning for op til 6Kw timer med et års lagring på nettet.

Vi havde i flere år gået og puslet med en ny revolutionerende ide til en ny og anderledes vindmølle. Møllen ville med sin teknik eliminere sikkerhedsrisici, være langt mere effektiv, nem at fragte, nem at adskille og nedbryde. I det hele taget en teknik langt foran alle andre kendte mølle design.

Vi besluttede os for at sætte gang i udviklingen, og har her 1,5 år senere nået frem til et endeligt design. Vi forventer at vores mølle vil være på markedet her til sommer, og den har i alle henseender levet op til forventningerne. Vi forventer at indlevere 3 til 5 patentkrav på møllen. Vi har med andre ord bygget videre på en stolt dansk tradition inden for vedvarende energi, og det ville være det reneste pure forræderi hvis man gennemførte den udlægning omkring "udvidelse af solcelleordningen", som ligger på bordet lige nu. Alle ved jo, hvor dyrt det er at udvikle, og alle ved at jo større møller har en hel anden energieffektivitet på hver investeret krone. Faktum er at vi ikke har de store chancer her i landet, hvis man ikke som man har lovet os det, giver os et hjemmemarked.

Vi er i den situation, at hvis vi ikke får den lovede lovgivning igennem, bliver vi simpelthen nødt til at producere i udlandet. Hvis vi ville få os, det stillede i udsigt lovede hjemmemarked, kunne vi udnytte hjemmemarkedet, og springe det forhandler led over som alle andre udenlandske møller må benytte sig af. Dette ville muliggøre en fair konkurrence, idet vi har udviklet møllen direkte ud fra lovgivningens muligheder og begrænsninger. Vi ville kunne få en ekspansion ud i verden baseret på at vi var et dansk firma. Vi ville kunne ride med på den bølge af goodwill der er ude i verden, skabt af dansk pionerånd inden for vindenergien, og forhåbentligt generere en masse nye danske arbejdspladser.

Jeg vil gerne her til sidst fortælle at vi ikke har modtaget så meget som en krone i udviklingsstøtte, da der simpelthen i dag ikke findes nogle ordninger for noget sådant, med mindre man tager konsulentfirmaer ind over, hvis fornemste opgave det er at røve staten og det projektansvarlige firma.

Vi har puttet rigtigt mange penge og energi i dette projekt, hvis oprindelse skabtes ved ordlyden:

Skatteministeren har aftalt med de energipolitiske ordførere, at der skal etableres en teknologineutral ordning, således at alle VE-baserede anlæg med en effekt på 6 kW eller derunder får mulighed for at "lagre" elektricitet på elnettet i lighed med den gældende ordning for solceller.

Jeg håber at i vil holde skatteministeren fast på hvad han lovede, nemlig en 6Kw ordning for alle VE teknologier i lighed med den gældende ordning på solceller.

Med Venlig Hilsen.

VEGA A/S

Kurt Basse

Ikast den 25. Januar 2010

Høring af lovforslag om ændring af elafgiften m.m. (udvidelse af solcelleordningen)

Victor Energy A/S har fået lovforslaget om ændring af nettomålingsordningen for solcelleanlæg m.m. til høring.

Vi skal hermed komme med vort svar til høringsfasen til Skatteministeriets seneste udspil (lovforslag) til nye afregningsmåder for såkaldte husstandsvindmøller under 6 kW og for solcelleanlæg under 6 kW. Vi finder, at udspillet er i modstrid med den politiske aftale fra februar 2008, hvor man omtaler, afregningsordninger for husstandsenergianlæg generelt skal være efter nettoprincippet.

Den eksisterende ordning for solceller er det såkaldte nettoprincip, at "måleren må løbe baglæns", og at der skal afregnes en gang om året. Den udtalte politik fra 2008 har været, at dette også skulle gøre sig gældende for husstandsvindmøller under 6 kW.

Lovforslaget lægger imidlertid op til, at der skal foregå månedlig afregning af både solcelleanlæg og husstandsvindmøller. Eftersom man i en husstand anskaffer disse anlæg for at blive helt eller delvist selvforsynende med elektricitet, må vi derfor afvise lovforslagets begrundelse om el-afregning af hensyn til el-markedets udformning.

Egenforsyning med solceller og husstandsvindmøller er til eget forbrug i husstanden og ikke beregnet til levering til markedet. Derfor er det usagligt at gøre markedsreglerne gældende. På grund af de vedvarende energiformers flukturerende natur er det uundgåeligt, at der er måneder, hvor produktionen er højere, end man kan forbruge i den pågældende måned, og som derfor må lagres i el-nettet til forbrug i husholdningen i måneder, hvor produktionen fra solcelleanlægget og husstandsvindmøllen er lav. Der er som bekendt meget mere sol om sommeren end om vinteren, og vinden er ikke altid i samme styrke. Det er nødvendigt at produktion og forbrug matcher på årsbasis (og ikke på månedsbasis) for at kunne dimensionere et husstands anlæg, således at det passer fornuftigt til husstandens forbrug.

Ved at kunne lagre elektriciteten i nettet, "ved at lade måleren køre baglæns", sikrer man den grundlæggende økonomi i solcelleanlæg og husstandsvindmøller, hvorimod den foreslåede månedsafregning vil reducere værdien af egenproduktionen så stærkt, at tilbagebetalingstiden bliver for lang til at husstandene tør investere. Lovforslagets vedtagelse i sin nuværende form vil betyde, at små kraftvarmeværker op til 6 kW let vil kunne tilpasse sig de foreslåede nye regler, men vind og sol energi vil få store problemer.

Med husstandsvindmøller bidrager man endvidere til at udligne den forskel, der er på billig energi i byerne, og den noget dyrere på landet, hvor man ofte er nødt til at bruge fossile brændsler som olie til at lave varme med.

Man kan selvfølgelig løse problemet med en nettoafregnings metode for mindre anlæg, som det findes i vore nabolande, hvilket vi opfordrer til i henhold til den energipolitiske aftale fra februar 2008.

Victor Energy A/S har i tillid til den lovmæssige implementering af aftalen, foretaget betydelige investeringer og udviklet nye produkter til et marked med et meget stort potentiale for CO2-neutral energiproduktion, som det er i hele samfundets interesse at udnytte. Vi har ansat folk (7) og flere forventes ansat.

Victor Energy A/S er vokset frem på baggrund af de positive udspil, hvor det igen ville blive attraktivt at fremstille sin egen strøm med eksempelvis en lille vindmølle. Da priserne på solceller samtidig er faldet så meget, at tilbagebetalingsperioden er i den realisable ende, er både husstandsvindmøller og solceller blevet fornuftige alternativer til fossile brændstoffer. Denne Vedvarende Energi Anlæg industri må, hvis lovforslaget vedtages i sin nuværende form, se sine afsætningsmuligheder væsentligt indskrænkede, og det vil selvfølgelig også berøre vort firma.

Vi skal samtidigt foreslå at grænsen hæves fra 6kW til noget højere, da det i praksis er større antal kW/t man forbruger i husholdningerne på landet end det der kan produceres fra en husstandsvindmølle, eller et solcelleanlæg på under 6 kW. Vi mener desuden at det er meget væsentligt at der indgås rammeaftaler, således at forbrugerne/køberne kan sikres i deres investeringer af VE anlæg.

Med venlig hilsen

Morten Victor Petersen

Direktør

Victor Energy A/S

Neptunvej 8,

7430 Ikast

Tlf: 72 170 107

Mobil: 2442 2340

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter
Sendt: 27. januar 2010 10:40
Til: Lillian Bech
Emne: VS: Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet
Vedhæftede filer: 20100122_dmi_solskinstimer_danmark.pdf

Fra: Johnny Nielsen [mailto:johnny@villaflex.dk]
Sendt: 27. januar 2010 10:25
Til: JP-DEP Postkasse Afgifter
Emne: Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet

Til skatteministeriet

Det er med meget stor beklagelse at læse det nye forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet.

Solceller er en meget interessant vedvarende energikilde, som har været under udvikling længe og uforholdsmæssig dyr i etablering - derfor har denne energikilde ikke været specielt attraktiv og rentabel for Hr. og Fru Danmark. Da den gennemsnitlige tilbagebetalingstid har været på 15 år eller mere, så må vi konstatere, at solceller har været i "modvind".

I løbet af de seneste 3-4 måneder er der sket et gennembrud i den prismæssige udvikling i etablering, og tilbagebetalingstiden er reduceret til omkring 10 år med den nuværende ordning om årlig nettoafregning.

Nu er familien Danmark klar til at gøre deres for vores fælles miljø - nu er det jo en trend at nedsætte sit CO²-udslip, selv flybilletter kan købes CO²-besparende.

Solceller producerer 53,5 % af sin energi i maj, juni, juli og august - det vil sige i løbet af 4 måneder. De øvrige 46,5 % produceres i de resterende 8 måneder (kilde: DMI, vedhæftet i pdf-format).

DERFOR er en månedlig afregning ikke den rigtige løsning for solceller.

Lidt generel information...

Et solcelle-anlæg på 4200W med en effektivitet på 85 % reducerer husstandens CO²-udslip med omkring 2 tons om året.

2 tons CO² fylder (volumen) det samme som 3000 vaskemaskiner ved siden af hinanden. Produktionstiderne for vindenergi og solenergi supplerer hinanden godt (det blæser mest om efteråret og vinteren / solen skinner mest om sommeren).

De enkelt husstande står for en meget stor del af vores CO²-udslip - solceller kan gøre en forskel.

Stop nu ikke tingene inden de er kommet i gang for alvor - brug "energien" på at finde en løsning til at opbevare elektricitet. Det er det fremtid i...

Med venlig hilsen

VILLAFLEX

Salgsafdelingen

Johnny Nielsen

Telefon : 7023 7104
Mobil : 2426 7104
Telefax : 3927 7104
E-mail : johnny@villaflex.dk
Web : www.villaflex.dk

Bovik Træhuse Øst har skiftet navn til Villaflex, men vi har samme CVR-nummer og samme velkendte kvalitet.

Lillian Bech

Fra: JP-DEP Postkasse Afgifter

Sendt: 26. januar 2010 08:44

Til: Lillian Bech

Emne: VS: Nye elafregningsregler for små vindmøller og solceller

---

Fra: Hans Sonne [mailto:sonne@vindogsol.dk]

Sendt: 25. januar 2010 18:28

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Emne: Nye elafregningsregler for små vindmøller og solceller

Hej Louise Bank

Kommentarer til høring af lovforslag om ændring af elafgiften

Vi henviser til materialet ref J.nr. 2009-231-0026, og vil som leverandør af både net-tilsluttede solcelleanlæg fra Würth Solar samt af den nye vertikalaksløde vindmølle, kaldet en WPT vindkonverter, fra WindPowerTree bede Skatteministeriet tage følgende forslag med i overvejelserne til endelig lovforslag:

Nettoafregningsordningen på årsbasis udvides for solceller og indføres for små vindmøller, vandkraft, biogas eller anden vedvarende energianlæg med maksimum nominel effekt på 11 kW for private samt mindre virksomheder, som producerer energi med henblik på helt eller delvist at dække eget forbrug.

Vi planlægger at lancere WPT vindkonverteren inkl. solceller, hvormed ca. 80% af den årlige elproduktion vil komme fra vinden og resten fra solen, derfor er det vigtigt at der tages højde for nye hybridprodukter, og at disse kommer med i den nye afregningsordning for VE teknologier, sådan at de alle også får en fremtid i Danmark.

Med venlig hilsen
Hans Sonne

VIND & SOL

Kirkeballevvej 6

5970 Ærøskøbing

Telefon/fax 58 51 50 96

Email sonne@vindogsol.dk

www.vindogsol.dk

www.solcellecarport.dk

Lillian Bech

Fra: Søren Kurt Hansen-WPT [skh@windpowertree.com]

Sendt: 25. januar 2010 13:57

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter

Cc: jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Emne: elafgift

Bemærkninger til Høring af lovforslag om ændring af elafgiften

Vi har med interesse studeret det fremsendt materiale ref J.nr. 2009-231-0026.

Kort fortalt er WindPowerTree en dansk producent af en ny generations husstandsmølle med et unikt vertikalakslet vindmølle design, der både er støjsvagt samt æstetisk enklere at integrere i det åbne landskab, idet det ligner et træ i silhuet - denne nye type introduceres til sommer når typegodkendelse foreligger.

Vores primære formål med produktet er at komme med et reelt alternativ til traditionelle mini-vindmøller baseret på brugerobservationer og undersøgelser over 7 år.

I vores udviklingsarbejde har vi observeret en almen opfattelse af at vindkraft og vindmøller ligestilles uanset størrelse, hvilket vi mener ikke er hensigtsmæssig.

Historisk set kommer dagens store/kæmpe vindmøller fra de små vindmøller, men disse er idag vindkraftsanlæg, som direkte alternativer til andre kraftværksteknologier, men med den store fordel, at vindmøllerne er mest CO2 venlige og med evt. støj/skyggepåvirkninger og æstetiske minusser.

Små vindmøller bliver generelt sat i én kategori fra mikro-vindmøller, der producerer nogle hundred watt (ideel til batteriladning på sejlbåde eller fritidshuse) til det som tidligere blev betegnet en husstandsvindmølle - defineret med maks. 25 kW i nominel effekt. Dette er misvisende og en uhensigtsmæssig sammenblanding.

Med udgangspunkt i den nye typegodkendelsesordning anbefaler vi at man afgiftsmæssigt skelner imellem :

A) de helt små/mikro-vindmølle med et rotorareal på 5 m² og derunder (rotordiameter mindre end 2,52 m) - tilsvarende en nominel effekt op til 1,5 kW defineret ved 10 m/s

B) små vindmøller med et rotorareal på 40 m² og derunder (rotordiameter mindre end 7,14 m) - tilsvarende en nominel effekt op til 11 kW defineret ved 10 m/s.

Det er vigtigt at definere hvor meget el disse små vindmøller reelt kan bidrage med i forbindelse med en husstand/bolig/energisystem - nedenfor vises realistiske tal forudsat en årlig gennemsnitlig middelvind på 5 m/s i 10 meters højde - dvs. ikke i villakvarterer eller små landsbyer - men i det åbne landskab.

A) Den bedste 1,5 kW vindmølle kan på årsbasis producere ca. 3.000 kWh - den årlige produktion ligger typisk fra 100 - 1.200 kWh for typiske 1 kW mikro-vindmøller. Dette er vores egne erfaringer samt bekræftes bl.a af en hollandsk test på Zeeland.

B) den bedste 10 kW vindmølle producerer på årsbasis ca. 20.000 kWh, men typisk ligger de små vindmøller imidlertid på 3 kW og 6 kW, der maksimalt vil kunne producere henholdsvis 6.000 og

12.000 kWt.

Med andre ord er kategori A) ikke et reelt langsigtig energisupplement, hvorimod kategori B) med en produktion mellem fra 4.000 kWt til maksimum 20.000 kWt mere relevant, som et CO2 reducerende energisupplement.

I forbindelse med visuelle forhold omkring vindmøller i forskellige størrelser henvises bl. a. til dokumentet "Husstandsvindmøller - en undersøgelse af de visuelle forhold ved opstilling af husstandsvindmøller i det åbne land" - Energistyrelsen - 1994.

Det er glædeligt, at der nu er taget skridt til, at der "etableres en teknologineutral ordning, således at ejere af anlæg baseret på vedvarende energi (VE- anlæg) med en eleffekt på 6 kW eller derunder får mulighed for at "lagre" elektricitet på elnettet i lighed med den gældende ordning for små solcelleanlæg."

Vi vil med udgangspunkt i Teknisk forskrift 3.2.1 for elproducerende anlæg på 11 kW foreslå, at grænsen ændres fra 6 kW til 11 kW.

Jævnfør ovenstående definition af en husstandsvindmølle vil det kun være virksomheder og institutioner, som reelt har elforbrug, som kan bruge vindmøller i størrelsen mellem 12-25 kW nominal effekt, og dermed er denne størrelsesgruppe mindst interessant og relevant.

Derfor beder vi Skatteministeriet at tage følgende forslag med i overvejelser til endelig lovforslag:

Nettoafregningsordningen på årsbasis udvides for solceller og indføres for små vindmøller, vandkraft, biogas eller anden vedvarende energi anlæg med maksimum nominal effekt på 11 kW for private samt mindre virksomheder, som producerer energi med henblik på helt eller delvist at dække eget forbrug.

Med venlig hilsen

Søren Kurt Hansen

direktør

WindPowerTree ApS

Gotlandsvej 5

5700 Svendborg

☎ +45 28 11 27 85

✉ hs@windpowertree.com

www.windpowertree.com

WinWind

Til Folketingets Energipolitiske udvalg.

Høringssvar vedrørende "Høring af lovforslag og bekendtgørelser om udvidelse af solcelleordningen"

I forbindelse med "Udkast til ny nettoafregningsbekendtgørelse" fra energistyrelsen, vil jeg som konsulent inden for vedvarende energi, gerne knytte et par kommentarer, til høringsforslaget.

Ordningen var oprindeligt tiltænkt et udkants Danmark, med eget oliefyr, og en stor varmeregning. Grunden var at de skulle have mulighed for at producere billig energi til egen bolig, således at de kunne blive bedre ligestillet med resten af landet, som fik billig "rørført" fjernvarme eller naturgas. Udgangspunktet i afregningsformen skulle være den som solcellemarkedet blev reguleret efter, nemlig 6kw, efter nettoafregningsprincippet, hvor man lagrer energi på nettet, for 1 år af gangen. Ordningen skulle gælde alle co2 neutrale energiformer, som lagerbar biogas/rapsoolie såvel som den flygtige sol og vind energi.

Nu er udkastet så kommet, og desværre er det endt med noget misk mask, hvor man helt klart har forsøgt at ride på to heste med en numse, for at sige det på nogenlunde pænt dansk.

- For solcellerne er man endt med at de nu skal afregne 1 gang om måneden, hvilket betyder, at nu er der slet ikke økonomi i det mere, da deres produktion jo ligger om sommeren, mens forbruget ligger om vinteren, Dette vil knuse solcellemarkedet fuldstændigt. *Kæmpe minus i karakterbogen her. (minus 13).*
- For de små vindmøller på op til 6 kW, betyder det at det bliver umuligt at kunne lave et budget specielt i sommermånederne, da ingen jo kan bestemme om det skal blæse først eller sidst på måneden i den ellers vindfattige sommerperiode. Her følger godt nok, at der er lidt bedre harmoni mellem el produktion og forbrug. *Stort minus i karakterbogen. (minus 9).*
- For de større vindmøller under husstands vindmølle reglementet på op til 200m² bestrøget areal, og her snakker vi altså om op til 25 kW, er situationen anderledes. De vil nemt i de ellers svagt vinds sommermåneder kunne producere en husstands egetforbrug, så for dem kan det altså være ligegyldigt at man laver et nettoafregningsprincip med afregning 1 gang om måneden eller 1 gang om året. *Stort plus i karakterbogen. (Plus 10)*
- For biogas et stort plus i karakterbogen. *(plus 13).*
- For rapsoolie baseret el produktion er det også et kæmpe plus i karakterbogen. *(plus 13).*

Med udgangspunkt i den oprindelige plan ser jeg forskellige muligheder for at løse det der oprindeligt var hensigten, nemlig at producere sin egen energi op til 6kw på årsbasis:

1. At bevare nettoafregningsordningen med afregning 1 gang om året, for solcellemarkedet.

2. At tillade både solceller og de små vindmøller op til 6 kW under den lovede nettoafregningsordning med afregning 1 gang om året, og evt. at de større møller afregner ved månedsafregning.
3. Her er så den allerbedste løsning: Solceller og vindmøller under 6 kW afregner efter nettoprincippet 1 gang om året. Større vindmøller afregner månedsvis, med en max produktion på 6kW om året inden for nettoafregningsprincippet. For de lagerbare brændstoffer som raps, og delvis lagerbare biogas anlæg, laves en separat ordning, således at man kan udnytte deres højere energi potentiale. **Det ville jo være tåbeligt at forsyne nettet med ekstra el fra et rapsbaseret anlæg medens vinden blæser så meget at vi i produktion ligger højt over nationens samlede elforbrug, og ender med at forære Svenskere og Tyskere gratis strøm produceret på lagerbare medier.** Her burde man lave et system, så elselskaberne kunne "kalde" på denne så værdifulde ekstra energireserve når der er brug for den. På samme måde som man i dag kan fjernstyre vindmøllerne, ville det heller ikke være noget problem at gøre det med den rapsoliebaserede el produktion. For biogassen der kun er delvis lagerbar, kunne man indføre et system hvor den daglige energiproduktion fandt sted omkring kl. 11 og 19, på de tidspunkter hvor landet har sit højeste energiforbrug.

Ud af de tre muligheder må jeg helt klart anbefale den tredje, dernæst nummer to, og som den dårligste vælger jeg nummer 1.

Hvis man vælger den tredje mulighed, dækker man hovedintentionerne i udkastet til lovændringerne, samtidig med at man tilgodeser de betænkeligheder der er fremført i forbindelse med at vi ikke kan have et kæmpestort anarkistisk el producerende marked. **En af de mest tungtveiende grunde fra Energistyrelsen til at gå væk fra års-nettoafregningen, har netop været, at et 6kw rapsbaseret el producerende anlæg, kunne producere op mod 50000Kw timer om året.** Ved valg af nummer 3 løsning, kan man skyde den el baserede sol produktionen til live igen. Man kan holde ord over for de producenter, der på baggrund af den oprindelige plan, gik i gang med at udvikle vindmøller, (Danske arbejdspladser), til det marked man var stillet i udsigt, nemlig op til 6Kw, der kunne køre måleren baglæns, nøjagtigt som for solcelleordningen.

Hvis man vælger den sidstnævnte fremgangsmåde, samtidig med at man så laver en løsning for den lagerbare raps og biogas, så man virkelig kan udnytte de potentialer der ligger i at de er lagerbare, ja så har man tilgodeset de fleste, og ikke mindst miljøet, og man vil således kun have et par procent såkaldt "anarkistisk energi" flydende på nettet, samtidig med at man har skudt energistyrelsens væsentligste argumentation ned.

Står gerne til rådighed med uddybende svar etc. Tlf. 60143292

Venlig Hilsen Poul Schack Petersen

Gantrupvej 14, 8752 Østbirk

Lillian Bech

Fra: Øko-Byg [oeko-byg@mail.dk]

Sendt: 24. januar 2010 18:04

Til: JP-DEP Postkasse Afgifter; jens.kirk@ft.dk; anne.holmsgaard@ft.dk; lars.lilleholt@ft.dk; mette.gjerskov@ft.dk; per.jorgensen@ft.dk; margrethe.vestager@ft.dk; per.clausen@ft.dk; dftipe@ft.dk

Emne: nettoafregning

Til skatteministeriet og udvalg.

Jeg er blevet opmærksom på at man ønsker at ændre bekendtgørelse 732, hvor man vil ændre nettoafregning fra årsafregning til månedsafregning. Det tror jeg vil være stærkt demotiverende for husejere i forhold til at investere i solcelleanlæg. Jeg har selv et og kan se at de økonomiske fordele, som er svære at få øje på i forvejen vil blive ødelagt helt, og da jeg kan forstå at regeringen vil arbejde hen imod at vi bliver fri af den fossile energi, er det et helt forkert signal at sende - at skyde sig selv i foden.

Venlig hilsen

Bjarne Grube Wickstrøm.